

Til Norge: C-blad i postabonnement
Til øvrige Norden: B-Economique
Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3
N-0588 Oslo

TIL ALLE MEDLEMMER I NSF OG NSFU:

Kjempetilbud på ny sjakk-computer fra NSF!

Forbundet kommer nå med etterfølgeren til den meget populære GK-2000, som heter **EXECUTIVE**. **EXECUTIVE** er så godt som identisk med GK-2000 når det gjelder spilenivåer og finesser. Men den har nå fått et åpningsbibliotek som er 3 ganger større (6000 trekk), og i tillegg et nytt og stilig design. **Og det beste av alt!** Prisen er blitt redusert med nesten **500 kroner!** Kort og godt et kanon-tilbud.

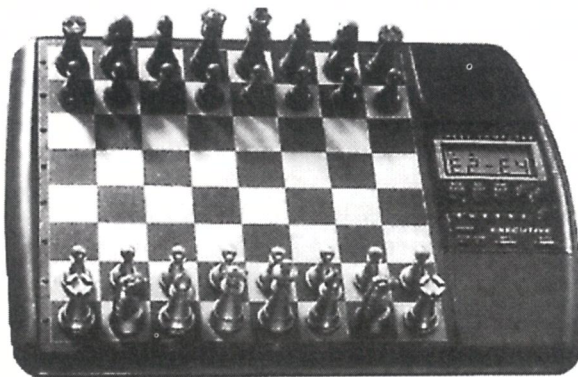
EXECUTIVE har 64 forskjellige spilenivåer, fra nybegynner til hobby- og klubb/turnering-spiller. Den har en ELO-rating på ca. 1950 på turneringsnivå (3 min.pr.trekk), og i tillegg spesial-nivåer for Lyn/Hurtig-sjakk, Analyser, Løsning av matt-oppgaver etc.

Computeren er usedvanlig lett å betjene, og under spillet kan du i lysvinduet få en lang rekke forskjellige opplysninger, som f.eks. vurdering av stillingen, søkedybde, beste trekk o.s.v. Med **EXECUTIVE** får du virkelig mye for pengene!

Du får altså denne flotte computeren for totalt **Kr. 1250,-** pluss porto, batterier inkludert. Ved bestilling sendes **Kr. 250,-** til Norges Sjakkforbund, og levering, garanti og service skjer via Miljø-Produkter A/S.

Fakta om EXECUTIVE:

- ★ Rating ca. 1950 ELO
- ★ 64 spilenivåer
- ★ Lettbetjent sensory-brett
- ★ Innebygget åpningsteori
- ★ Nybegynner-nivåer
- ★ Lyn/Hurtigsjakk m/klokke
- ★ Turnerings-nivåer
- ★ Løsning av matt-oppgaver
- ★ Postsjakk-Analyse
- ★ Vurderer stillingen
- ★ Variert spillestil
- ★ Batterier eller nettdrift
- ★ Norsk bruksanvisning
- ★ Pluss mye, mye mer .....

For spørsmål, ring Norges Sjakkforbund Tlf. 22 15 12 41

✂

Vennligst send 1 stk. **EXECUTIVE**

Navn .....

Adresse .....

Postnr./Sted .....

Oppkrav **Kr. 1000,-** pluss porto.

Kr. 250,- er sendt Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo over

Bankgiro 6011.05.33090

Postgiro 0809 512 4748

Vedlagt sjekk

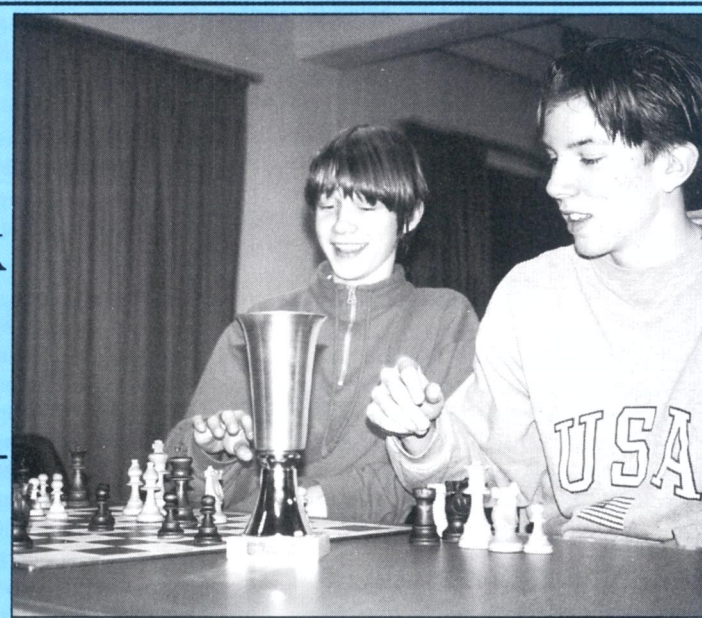
Klipp ut talongen og send til Norges Sjakkforbund

Nr. 2 1997

NORSK SJAKKBLAD

Gull og sølv i nordisk

Espen Lie (til venstre på bildet) tok gull, mens Leif Erlend Johannessen tok sølv under nordisk mesterskap for ungdom i Tórshavn på Færøyene i februar. Side 11.

Ninas 17. NM-tittel

Side 14.

Favorittseire i seriesjakken

OSS, Randaberg, Bergens, Trondheim og Tromsø ble seriemestere.

Side 3.

NORSK SJAKKBLAD

Norges Sjakkforbunds adresse:
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon (NSF/USF) 22 15 12 41
Telefax 22 71 00 07

Redaktør: Torger Strand
Storenggata 34, 6500 Kristiansund
Telefon/telefax 71 67 87 14

Medarbeidere i denne utgaven:
Nils Bakke, Jan S. Berglund, Roald
Berthelsen, Roald Bukne, Rune Djurhuus,
Thor Geir Harestad, Leif Erlend
Johannessen, Nina Hagesæther,
Per Ofstad og Kjell Tore Sandum.

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs R. Kjekken

Norsk Sjakkblad kommer ut med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som framføres i Norsk Sjakkblad
er ikke nødvendigvis i samsvar med Norges
Sjakkforbunds offisielle syn. Abonnements-
pris for ikke-medlemmer: Innenlands kr. 230,
Norden 250, Verden forøvrig 290 kroner.

Av innholdet:

Seriesjakk.....	3
Nordisk for ungdom.....	11
NM for jenter.....	14
VISA Nordisk Grand Prix	18
Kasparov mot nye høyder	20
Leserbrev.....	22
Follo, en ny, stor sjakkklubb.....	28
Norges Grand Prix.....	32
...dessuten kombinasjoner, problem, post- sjakk, seniorsjakk, minnelyn på Island, Torstein Bae i Tallinn og mye mer.	

Ta et tak!

- Det er viktig at klubber, kretser og forbund
kjenner sin besøkestid og sørger for at Norge
fortsatt får et blomstrende sjakkliv. Spesielt
trenger vi IM-turneringer, slik at vår brede og
sterke generasjon av 16-19-åringer får mulighe-
ten til å utvikle seg videre, skrev Rune Djurhuus
mens han hadde sjakkspalten i VG.

Vår stormester har selvfølgelig rett. Ingen kan
forlange at én person kan ta over etter Arnold J.
Eikrem. Vi er nødt til å ta et tak sammen. Vi
har naturligvis vært klare over det hele tiden.
Men nå føler vi at tiden begynner å gå fra oss.
Vi *vet* det finnes ressursklubber og -personer
som kunne få det til. En intens oppfordring går
til dem alle: Vi er nødt til å få fart i turnerings-
tilbudet igjen! Det haster!

...og når *det* er sagt: I dag står listen over de
som har betalt inn til Eikrems Minnefond. I alle
dager - hvor trege vi er! Er vi virkelig ikke flere
som føler vi har noe å takke Arnold Eikrem for?
**Bankgirokontoen er 6090.56.46357. Kanskje
er det nok å ringe banken din?**

Oppfordring og utfordring:
**ARRANGER EN LYN-TURNERING I
KLUBBEN:**

Arnold Cup '97

Norges Sjakkforbund oppfordrer alle sine
klubber til å bruke en klubbkveld til å arran-
gere «Arnold Cup», en lynturnering der
startavgiften går uavkortet til inntekt for Ar-
nold J. Eikrems Minnefond. Startavgift, for
eksempel kr. 50, og andre betingelser fastset-
tes av klubben. Alle vinnere vil få tilsendt et
lommესjakkspill fra NSF. Husk derfor å rap-
portere navnet på vinneren sammen med inn-
betalingen av overskuddet. Alle klubber som
bidrar med 500 kroner eller mer kommer på
fondets liste over støttemedlemmer.

**Du må jo sørge for at DIN klubb kommer
med her?**

Deadline for stoff til nummer 3 1997:
Onsdag 16. april

Produsert ved hjelp av Microsoft Word 6.0
og ChessBase for Windows. Opplag 3.700.

Mye dramatikk i siste seriesjakkrunde til tross:

Favorittene til topps

Mye dramatikk men ingen overraskelser er
konklusjonen etter serieavslutningshelgen.
**OSS 1 på Østlandet, Bergen og Randaberg
på Vestlandet, Trondheim i Midt Norge og
Tromsø i Nord-Norge ble seriemestere - igjen!**

Disse fem sammen med Tempo og Akademisk
er klar for landsfinalen på Gausdal i begynnel-
sen av juni. Nytt av året er at interesserte klub-
ber kan søke om den siste plassen. Etter hva
Norsk Sjakkblad forstår, er Nordstrand, Hauge,
Narvik og Kristiansund interesserte.

Ingen tvilte vel på at Oslo Schakselskap skulle
vinne på Østlandet, men det holdt hardt til slutt.
Problemet kom fra Drammen: Tempo holdt
nemlig 3-3 i deres innbyrdes møte i nest siste
runde, og dermed var OSS nødt til minst å ha u-
avgjort 3-3 mot Akademisk i siste runde - der-
som Tempo slo OSS 2.

6-0!

Det gjorde de - så desidert: Hele 6-0! Geir I.
Henriksen, Trond M. Thorgersen, Jon F. Rørvik,
Terje Eriksen, Torbjørn R. Hansen og Vidar
Taksrud vant alle over Leif Erlend Johannessen,
Kristian Trygstad, Viggo Guddahl, Alexander R.
Flaata og Atti Hilmarsson!

Einar Hatlebakk og Sverre Johnsen sørget for
seire til OSS mot Akademisks Odd Ø. Bergstad
og Georg Børresen, men Rune Djurhuus og Atle
Grønn utlignet ved å slå Sverre Heim og Roar
Elseth. Richard Bjerke og Trond Thorstensen
spilte remis - og dermed ble Frode Elsness'
parti mot Øystein Dannevig helt avgjørende:

REMIS VED TREKKGJENTAGELSE

Elsness sto nemlig til gevinst og Tempo øynet
muligheten! Men Elsness gikk inn i en trekk-
gjentagelse rundt 55 trekk. Dannevig var våken,
forlangte remis - og fikk medhold. OSS var
mester - bare et halvt individuelt foran Tempo!

Akademisk ville faktisk tatt andre plassen og
OSS tredje om Elsness hadde vunnet. Nå endte
Akademisk på 3. plass, knepent foran Nord-

strand, som må håpe på forbundets velsignelse
om det skal bli finaleplass.

Sarpsborg og SK 1911 rykker ned. Også her
var det spenning, da Petter Haugli så ut til å slå
Leif Bekkeli fra Drammen i siste parti, og der-
med sende Eiker ned. Men Bekkeli holdt remis
- og Eiker reddet plassen. Nye 1. divisjonslag er
Porsgrunn og Follo, begge debuterer i toppen!

Rune Djurhuus fikk til en artig avslutning mot
Sverre Heim takket være sistnevnte:

Rune Djurhuus-Sverre Heim

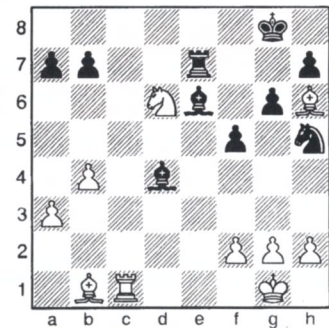
D35, dronninggambitt, avbyttevarianten
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Le7 4.cxd5 exd5 5.Lf4
Sf6 6.e3 0-0 7.Ld3 c5 8.dxc5 Sc6 9.Sge2 Lxc5
10.0-0 Le6 11.a3 Tc8 12.Tc1 Sh5 13.Lb1
13.Sxd5 Lxa3.

13...d4!? 14.Dd3 g6 15.Se4 Lb6 16.Lh6 Te8
17.exd4 Sxd4 18.Sxd4 Txc1 19.Txc1 Dxd4
20.b4 f5?

Hvit har en liten fordel, men etter 20...Ld5 får
han slite for å vinne.

21.Dxd4 Lxd4 22.Sd6! Te7??

Sort glemmer fullstendig at kongen ikke har
fluktfelt på 7. raden. Nødvendig var 22...Tb8 og
stillingen henger fortsatt sammen, selv om
23.Te1 Lb3 24.Te7 gir hvit klar fordel med tår-
net på 7. raden.

23.La2!

Truer å slå på e6 og matte med Tc8. 23...Lxa2
24.Tc8+ hjelper ikke. Sort er fortapt!

23...Sf6 24.Tc8+ Se8 25.Sxe8 oppgitt.

Geir Inge Henriksen var blant dem som holdt Tempo inn i mesterskapskampen ved å slå sin OSS 1-kollega i nest siste runde:

Geir I. Henriksen-Roar Elseth

D03. dronninggambitt med 3...g6

1.d4 Sf6 2.Sf3 g6 3.Lg5 Lg7 4.c3 d5 5.Sbd2 Sbd7 6.e3 0-0 7.Le2 b6 8.0-0 Lb7 9.a4 a5 10.b4 c5?!

Gir hvit b-linjen. Bedre er 10...axb4 11.axb4.

11.bxc5 bxc5 12.Tb1 Lc6 13.Lb5 Lxb5

14.Txb5 Se8 15.Lf4 Sc7 16.Lxc7 Dxc7 17.Db3

cxd4 18.cxd4 e6 19.Tb7 Dc6 20.Tb1 Tfd8?!

Hvit står best, men sort er med etter 20...Tad8.

21.Db5! Dxb5 22.T1xb5 Lf8 23.Sb3 Lb4 24.g3

Kf8 25.Sc5

For å etablere en fribonde.

25...Lxc5 26.dxc5 Tac8 27.Txa5 Sxc5 28.Tba7

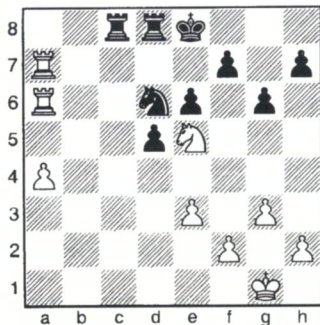
Se4 29.Se5 Sd6 30.T5a6 Ke8?

Feil som koster hele poenget direkte. 30...Tc2

31.Sd7+ Ke7 32.Sc5+ Kf6 (32...Kf8? 33.Sxe6+!

fxe6 34.Txh7 vinner) 33.Tc6 er imidlertid også

klart fordelaktig for hvit.

31.Sxf7! Sxf7 32.Txe6+ Kf8 33.Tf6 oppgitt.

PÅ FORHÅND

Like spennende var det ikke på Vstlandet. I Nord-avdelingen var det bare spørsmål om hvilket Bergens-lag som skulle vinne - andrelaget avgjorde ved å slå SK-96 3-2 før siste runde.

I sør avgjorde Randaberg toppoppgjøret mot Hauge allerede i tredje runde, og dermed var det nok å «sikre» lagseire for fjorårets norske Europacupdeltager de to siste rundene.

Helge Gundersen er en av lagets sikre kort som kan se fram til ny landsfinale:

Karle Stangeland-Helge Gundersen

C14, fransk, klassisk hovedvariant

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.Lg5 Le7 5.e5 Sfd7

6.Lxe7 Dxe7 7.f4 0-0 8.Sf3 c5 9.Dd2

Signaliserer lang rokade med gjensidig angrep.

9...Sc6 10.0-0 c4 11.g4 Tb8 12.f5

En interessant idé var 12.Sb5 for å plassere springeren på d6.

12...b5 13.Dg5 f6

Hvit får kalde føtter og inviterer til dronningbytte. Det ønsker sort ikke.

14.exf6 Sxf6 15.Se5! Dd6 16.Sxc6 Dxc6

17.Df4?!

For å forsere g-bonden. Men det er på tide på utvikle løperen med 17.Lg2 først.

17...La6 18.g5 Sd7 19.f6

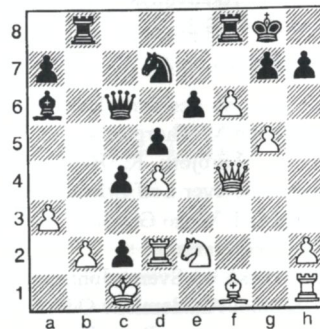
Altfor optimistisk. Igjen var det på tide å utvikle løperen.

19...b4! 20.Se2 b3! 21.a3

Den raske framrykningen av b-bonden avdekker hvits problem raskt: 21.axb3 cxb3 22.c3 Da4

23.Kd2 Da2! og b-bonden faller, fordi Tb1 ikke kan spilles da løperen står utviklet på f1!

21...bxc2 22.Td2

22...Txb2!

Direkte og effektivt: Hvit er forsvarsløs.

23.Kxb2 c3+ 24.Sxc3

Noe bedre er tross alt 24.Kxc2 cxd2+ 25.Kxd1 Tb8! men sorts angrep bryter gjennom uansett.

24...Dxc3+!! 25.Kc1 Da1+ 26.Oppgitt.

JEVNERE ENN PÅ LENGE

I Midnorgerserien var som vanlig Trondheim favoritt - ut ifra ratingtallene skulle det jo egentlig ikke være tvil om at laget skulle slå «evig toer» Kristiansund også med fordelene av hjemmebane denne gang. Et fin arrangement, felles avslutning for 1. og 2. divisjon, med over femti spille-

re samlet på én gang, er slett ikke dagligdags i Midt-Norge!

Denne gang var Kristiansund mer med enn på flere år. Tore Kolås brakte Trondheim i ledelsen ved å slå Eilif Odde, og Øyvind Boye Andersen utnyttet en tabbe fra unge Anders Olsen og ordnet 2-0. Men Karl W. Strand utnyttet Ivar Chavannes' tidsnød til sin fordel, og på 1. bord ble Dag Madsen og Torger Strand sittende i intens tidsnød med tre minutter totalt (!) 20 trekk. Madsen fant ikke remismulighetene og tapte.

Dermed var det opp til Kristiansunds framgangsrike Kjell Tore Sandum å forsøke å fravrisste ringreven Jarl Ulrichsen et helt poeng på andre bord. Sandum kommenterer forsøket:

Kjell Tore Sandum, Kristiansund-Jarl Henning Ulrichsen, Trondheim

D11, dronninggambitt, slavisk forsvar

1.d4 d5 2.Sf3 c6 3.c4 dxc4 4.e4 Lg4 5.Lxc4 e6 6.Le3 Sd7

6...Lb4+!?

7.Sc3 b5 8.Le2 a6 9.0-0 Sgf6 10.a3

Har mange funksjoner. Det hindrer ...b4 slik at bonden på e4 forblir dekket, og det forbereder b2-b4 med planen Sf3-d2-b3 som gir sort en tydelig svakhet på c6. 10.e5 Sd5 11.Sxd5 cxd5 12.a4 b4 var også en mulig variant, men da får vi en stillingstype som passer min motstander, kjent som en meget solid spiller, veldig godt.

10...Le7

10...c5 11.e5 Sd5 12.Sxd5 exd5 er farlig for sort, da han har for dårlig utvikling til å åpne spillet.

11.b4!?

Ved første øyekast ser det ut til at hvit har fått stor åpningsfordel, men jeg følte meg ikke særlig trygg under partiet, fordi sort med bruddet ...a5 får spill mot bonden på b4, og har fordelene av å bestemme når a-linjen skal åpnes. 11.Tc1 med en liten fordel til hvit, er et godt alternativ.

11...0-0 12.Sd2

Hvis denne springeren kommer til b3 for sort får spilt ...a5, står hvit klart best, men sort har selvsagt forstått det.

12...Lxe2 13.Sxe2 a5! 14.Db3 Sg4 15.Lf4!?

Med planen 15...e5 16.f3!

15...e5 16.f3!

16.dxe5 Sdxe5 17.h3 Sd3 18.Tad1 Sxf4 19.Sxf4 Db8 gir sort klar fordel.

16...exf4 17.fxg4 Sf6

17...Se5!?

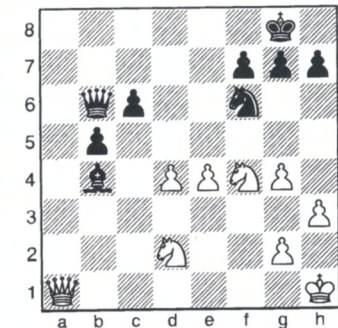
18.h3 Db6 19.Kh1 Ta7!

Sort utnytter at han bestemmer når a-linjen skal åpnes. 19...axb4 20.axb4 Txa1 21.Txa1 Te8 med gjensidig spill mot svake bonder er uklart.

20.Dc3 Tfa8! 21.Sxf4

21.Tab1 axb4 22.axb4 gir sort dominans i a-linjen og spill mot b4, 21.Tac1? axb4 22.axb4 Ta3 23.Dxc6 Dxc6 24.Txc6 Ta2 25.Td1 Lxb4 taper.

21...axb4 22.axb4 Txa1 23.Txa1 Txa1+ 24.Dxa1 Lxb4

Denne stillingen er uklar. Sort har en farlig fribonde på dronningfløyen, men hvit har tilstrekkelig motspill i sentrum og på kongefløyen. Mulige fortsettelser er 25.e5 Se8, 25.Sd3 Lf8 eller 25.g5!?! - og Kristiansund er fortsatt med i mesterskapskampen.

25.Da8+?

Hvit er i tidsnød, og spiller raskt dette trekket som var planen da 21.Sxf4 ble spilt. Imidlertid er dette den avgjørende feilen.

25...Lf8 26.Da1

Svært motvillig må hvit innrømme at angrepet ikke fungerer. Sort står nå til vinst. Min opprinnelige plan 26.g5? Dxd4! 27.gxf6 Dxd2 28.fxg7 faller nemlig på 28... Dc1+! (mellomtrekket jeg overså da jeg spilte 25.Da8+) 29.Kh2 Dxf4+ og sort vinner. 26.Se2 gir heller ikke motspill.

26...Dc7 27.e5 Sd5 28.Sxd5 cxd5 29.Sf3

I tidsnøden fisker jeg etter motspill på kongefløyen. Passivt forsvar er garantert å tape i det lange løp.

29...b4 30.e6 fxe6 31.Da6 Ld6! 32.Db5 Dc1+ 33.Sg1 Dc8 34.Db6 Db8 35.Dc6 b3 36.Dd7 b2 37.oppgitt.

Østlandsserien

1. divisjon, 6. runde:

Drammen 1-OSS 2	4½- ½
Strømmen 1-OSS 1	1½-4½
Nordstrand 1-Tempo	1½-4½
Sarpsborg 1-Eiker	0 -6
Akademisk 1-SK 1911 1	4 -2

7. runde:

Tempo-Akademisk 1	3 -3
OSS 1-Nordstrand 1	3 -3
OSS 2-Strømmen 1	4½-1½
Eiker-Drammen 1	1½-4½
SK 1911 1-Sarpsborg 1	2½-3½

8. runde:

Drammen 1-SK 1911 1	3 -3
Strømmen 1-Eiker	5 -1
Nordstrand 1-OSS 2	4½-1½
Tempo-OSS 1	3 -3
Akademisk 1-Sarpsborg 1	6 -0

9. runde:

OSS 1-Akademisk 1	3 -3
OSS 2-Tempo	0 -6
Eiker-Nordstrand 1	1 -5
SK 1911 1-Strømmen 1	1 -5
Sarpsborg 1-Drammen 1	3 -3

OSS 1	9 6 3 0 35,5 15
Tempo	9 6 3 0 36 15
Akademisk 1	9 6 2 1 34 14
Nordstrand 1	9 6 1 2 31,5 13
Strømmen 1	9 4 1 4 27,5 9
Drammen 1	9 2 2 5 25,5 6
OSS 2	9 3 0 6 21 6
Eiker	9 2 1 6 22,5 5
Sarpsborg 1	9 2 1 6 17 5
SK 1911 1	9 0 2 7 18,5 2

2. divisjon avdeling A, 5. runde:

Nordstrand 2-Horten	4½-1½
Sarpsborg-Larvik	3½-1½
Sjakkam. 1-Porsgrunn 1	1½-3½
OSS 3-Asker 1	2 -3

6. runde:

Porsgrunn 1-OSS 3	4½- ½
Larvik-Sjakkam. 1	4 -1
Nordstrand 2-Sarpsborg 2	5 -0
Horten-Asker 1	3 -2

7. runde:

Sarpsborg 2-Horten	2 -3
Sjakkam. 1-Nordstrand 2	1½-3½
OSS 3-Larvik	4 -1
Asker 1-Porsgrunn 1	2½-2½

Porsgrunn 1	7 5 2 0 25,5 12
Asker 1	7 4 2 1 21 10
Horten	7 4 2 1 18,5 10
Nordstrand 2	7 4 0 3 23 8
OSS 3	7 3 1 3 19 7
Sjakkameratene	7 2 0 5 12,5 4

Larvik	7 1 1 5 12 3
Sarpsborg 2	7 1 0 1 7,5 2

2. divisjon avdeling B, 5. runde:

Nordstrand 3-Lillestrøm	4 -1
Hamar 1-Hønefoss	2½-2½
Stjernen 1-Sicilianeme	2 -3
Bærum 1-Follo 1	1 -4

6. runde:

Sicilianeme-Bærum 1	2½-2½
Hønefoss-Stjernen 1	2 -3
Nordstrand 3-Hamar 1	3½-1½
Lillestrøm-Follo 1	½-4½

7. runde:

Hamar 1-Lillestrøm	3½-1½
Stjernen 1-Nordstrand 3	3 -2
Bærum 1-Hønefoss	3 -2
Follo 1-Sicilianeme	4½- ½

Follo 1	7 6 1 0 26,5 13
Stjernen 1	7 4 1 2 20 9
Sicilianeme	7 4 1 2 18,5 9
Bærum 1	7 3 2 2 20 8
Nordstrand 3	7 4 0 3 17 8
Hamar 1	7 2 2 3 16 6
Hønefoss	7 1 1 5 15 3
Lillestrøm	7 0 0 7 7 0

3. divisjon avdeling A, 4. runde:

Arendal-Porsgrunn 2	½-3½
Tønsberg-Drammen 2	1 -3
Kragerø-Caissa	2 -2

5. runde:

Drammen 2-Kragerø	2½-1½
Porsgrunn 2-Tønsberg	2 -2
Caissa-Arendal	3½- ½

Drammen 2	5 5 0 0 16,5 10
Caissa	5 3 1 1 11,5 7
Kragerø	5 2 1 2 10,5 5
Tønsberg	5 2 1 2 9,5 5
Porsgrunn 2	5 1 1 3 8 3
Arendal	5 0 0 5 3,5 0

3. divisjon avdeling B, 5. runde:

Akademisk 3-Stjernen 2	1½-2½
Remis-Follo 2	1 -3
SOSS-Kongsberg	3 -1
NKL-Asker 2	3 -1

6. runde:

Kongsberg-NKL	2 -2
Follo 2-SOSS	1 -3
Akademisk 3-Remis	1½-2½
Stjernen 2-Asker 2	2 -2

7. runde:

Remis-Stjernen 2	½-3½
SOSS-Akademisk 3	3½- ½
NKL-Follo 2	2 -2
Asker 2-Kongsberg	1 -3

SOSS	7 6 1 0 22 13
Stjernen 2	7 4 2 1 17,5 10

Follo 2	7 4 1 2 16,5 9
NKL	7 3 3 1 16 9
Kongsberg	7 3 1 3 13 7
Remis	7 1 2 4 10 4
Asker 2	7 0 3 4 8,5 3
Akademisk 3	7 0 1 6 8,5 1

3. divisjon avdeling C, 5. runde:

Fredriksstad 1-Follo 3	3½- ½
OSS 4-Moss 1	1½-2½
SK 1911 2-Akademisk 3	1 -3
Fredriksstad 2-Fr.stad 3	2 -2

6. runde:

Akademisk 2-Fr.sstad 2	4-0wo
Moss 1-SK 1911 2	3 -1
Fredriksstad 1-OSS 4	1 -3
Follo 3-Fredriksstad 3	1½-2½

7. runde:

OSS 4-Follo 3	3 -1
SK 1911 2-Fredriksstad 1	2½-1½
Fredriksstad 2-Moss 1	1½-2½
Fredriksstad 3-Akademisk 2	1 -3

Moss 1	7 6 1 0 20 13
Akademisk 2	7 6 0 1 20 12
OSS 4	7 5 0 2 18 10
SK 1911 2	7 3 1 3 12,5 7
Fredriksstad 1	7 2 1 4 13,5 5
Fredriksstad 3	7 1 3 3 10,5 5
Fredriksstad 2	7 1 1 5 10 3
Follo 3	7 0 1 6 7,5 1

3. divisjon avdeling D, 5. runde:

Gjøvik-Eidsvoll 2	2½-1½
Hamar 2-Rena	1½-2½
Kongsvinger-Eidsvoll 1	3½- ½
Nittedal-Strømmen 2	3 -1

6. runde:

Eidsvoll 1-Nittedal	2 -2
Rena-Kongsvinger	3½- ½
Gjøvik-Hamar 2	2 -2
Eidsvoll 2-Strømmen 2	½-3½

7. runde:

Hamar 2-Eidsvoll 2	1½-2½
Kongsvinger-Gjøvik	2 -2
Nittedal-Rena	1½-2½
Strømmen 2-Eidsvoll 1	½-3½

Rena	7 5 1 1 17,5 11
Kongsvinger	7 4 1 2 15,5 9
Nittedal	7 3 2 2 16,5 8
Gjøvik	7 1 5 1 12,5 7
Eidsvoll 1	7 2 2 3 14 6
Hamar 2	7 2 2 3 12,5 6
Strømmen 2	7 2 1 4 12,5 5
Eidsvoll 2	7 2 0 5 11 4

4. divisjon avdeling A, 4. runde:

Modum 1-Sjakkam. 2	2½-1½
Drammen 3-Stjernen 3	0 -4
Bærum 2-Asker 3	2½-1½

5. runde:

Stjernen 3-Bærum 2	2 -2
Sjakkam. 2-Drammen 3	2½-1½
Asker 3-Modum 1	4 -0

Bærum 2	5 3 2 0 13,5 8
Stjernen 3	5 3 1 1 13 7
Asker 3	5 3 0 2 13 6
Modum 1	5 2 1 2 9,5 5
Sjakkamerat. 2	5 2 0 3 8 4
Drammen 3	5 0 0 5 3 0

4. divisjon avdeling B, 4. runde:

Modum 2-SK 1911 3	1½-2½
Moss 3-OSS 5	4-0wo
Stjernen 5-Rilindja	1 -3

5. runde:

OSS 5-Stjernen 5	2 -2
SK 1911 3-Moss 3	2½-1½
Rilindja-Modum 2	4 -0

Rilindja	5 4 1 0 16,5 9
SK 1911 3	5 2 2 1 9,5 6
Moss 3	5 2 1 2 12 5
Stjernen 5	5 1 3 1 9,5 5
OSS 5	5 2 1 2 8,5 5
Modum 2	5 0 0 5 4 0

4. divisjon avdeling C, 5. runde:

Indre Østfold-Fr.sstad 4	3 -1
Follo 4-Lørenskog	1½-2½
OSS 6-Akademisk 4	0-4wo

6. runde:

Lørenskog-OSS 6	2½-1½
Fredriksstad 4-Fiollo 4	½-3½
Moss 2-Indre Østfold	3½- ½

7. runde:

Follo 4-Moss 2	½-3½
OSS 6-Fredriksstad 4	2 -2
Akademisk 4-Lørenskog	3½- ½

Moss 2	6 4 2 0 11 10
Lørenskog	6 4 1 1 14 9
Akademisk 4	6 2 2 2 13 6
Indre Østfold	6 3 0 3 11,5 6
Follo 4	6 2 1 3 10,5 5
Fredriksstad 4	6 1 1 4 10,5 3
OSS 6	6 1 1 4 7 3

4. divisjon avdeling D, 4. runde:

Nord-Odal-Stjernen 4	2 -2
Elverum-Groruddalens	3½- ½
Hadeland-Løten	1½-2½

5. runde:

Groruddalens-Hadeland	4 -0
Stjernen 4-Elverum	2½-1½
Løten-Nord-Odal	3½- ½

Stjernen 4	5 4 1 0 13,5 9
Løten	5 3 1 1 13,5 7
Groruddalens	5 2 1 2 10 5
Elverum	5 2 0 3 9 4

Nord-Odal	5 1 1 3 8 3
Hadeland	5 1 0 4 6 2

Vestlandsserien

1. divisjon Nord, 3. runde:

Masfjorden-Bergens 2	2½-3½
SK-96-Bergens 1	1 -5

4. runde:

Bergens 1-Fana	6 -0
Masfjorden-SK-96	3½-2½
Bergens 2-Nordnes	5½- ½

5. runde:

SK-96-Bergens 2	2½-3½
Fana-Masfjorden	4 -2
Nordnes-Bergens 1	1 -5

Bergens 2	5 5 0 0 21 10
Bergens 1	5 4 0 1 22 8
SK-96	5 2 0 3 15 4
Masfjorden	5 1 1 3 13,5 3
Fana	5 1 1 3 9,5 3
Nordnes	5 0 2 3 9 2

1. divisjon sør, 4. runde:

Sevland-Randaberg 1	2½-3½
Stavanger-Sandnes&Gandd	1 -5

5. runde:

Randaberg 1-Stavanger	5½- ½
Randaberg 2-Sevland	2 -4
Sandnes&Ganddal-Hauge	0 -6

Randaberg 1	5 5 0 0 22,5 10
Hauge	5 4 0 1 24,5 8
Sandnes&Gandd	5 3 0 2 14 6
Sevland	5 2 0 3 16,5 4
Randaberg 2	5 1 0 4 10 2
Stavanger	5 0 0 5 2,5 0

2. divisjon avdeling A:

Nordnes 2-Bergens 3	½-4½
Bergens 3-Sotra	1½-3½
Sotra-Nordnes 2	2½-2½

Sotra	4 3 1 0 13,5 7
Bergens 3	4 2 0 2 11 4
Nordnes 2	4 0 1 3 4,5 1

Midnorgeserien

1. divisjon, 4. runde:

Røros-Kristiansund	0 -5
Trondheim 2-Aalesund	3½-1½
Trondheim 1-Orkdal	4½- ½

5. runde:

Aalesund-Røros	4½- ½
Trondheim 2-Orkdal	3½-1½
Kristiansund-Trondheim 1	2 -3
Trondheim 1	5 5 0 0 20,5 10
Kristiansund 1	5 3 1 1 17,5 7

Trondheim 2	5 3 1 1 14,5 7
Aalesund	5 2 0 3 12,5 4
Orkdal	5 1 0 4 9 2
Røros	5 0 0 5 1 0

2. divisjon avdeling A, 2. runde:

Ørsta-Molde 2	½-3½
Kristiansund 2-Molde 1	3½- ½

3. runde:

Kristiansund 2-Molde 2	½-3½
Molde 1-Ørsta	4 -0

Molde 2	3 3 0 0 10 6
Kristiansund 2	3 2 0 1 8 4
Molde 1	3 1 0 2 5,5 2
Ørsta	3 0 0 3 0,5 0

2. divisjon avdeling B, 4. runde:

Trondheim 4-Trondheim 3	1 -3
Stjørdal-Namsos	1 -3

5. runde:

Trondheim 3-Namsos	2 -2
Trondheim 4-Stjørdal	1½-2½

6. runde:

Namsos-Trondheim 4	2 -2
Stjørdal-Trondheim 3	4 -0

Stjørdal	6 5 0 1 16 10
Namsos	6 3 2 1 13,5 8
Trondheim 3	6 2 1 3 11 5
Trondheim 4	6 0 1 5 7,5 1

1. runde:

Tromsø 1-Mo	2½-1½
Narvik-Tromsø 2	3 -1

2. runde:

Narvik-Mo	3 -1
Tromsø 2-Tromsø 1	1 -3

3. runde:

Mo-Tromsø 2	3 -1
Tromsø 1-Narvik	2½-1

Tromsø igjen i Nord-Norge

Tromsø forsvarte sitt nordnorske lagmesterskap på hjemmebane i midten av februar. I-gjen var det oppgjøret mot Narvik som skulle bli avgjørende i siste runde.

Mo tok 3. plass i mesterskapet, mens Tromsø 2 ble sist. Finnmarks representant Vadsø måtte dessverre trekke seg.

Narvik ledet med et halvt individuelt poeng foran siste runde, og dermed måtte Tromsø vinne innbyrdes oppgjør. Et litt bedre utgangspunkt enn i fjor, da Tromsø måtte vinne 3-1.

1-0

Hele matchen ble dramatisk, - og her kommenterer Jan Sigmund Berglund partiene:

Bord 3: Kjell Ole Kristensen, Narvik-Frode Bull Jæger, Tromsø
B23, siciliansk, lukket system

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.d3 g6 4.Le3 d6 5.Dd2 Lg7 6.g3 Tb8 7.Lg2 b5 8.Sd1 e5 9.c3 b4 10.Se2 bxc3 11.bxc3 Da5 12.0-0 Sge7 13.Lh6 0-0 14.Lxg7 Kxg7 15.Se3 Sd4 16.Sc1 Sb5 17.Sd1 Le6 18.f4 f6 19.Tb1 c4

19...Sa3!? ser ut til å være mer konsekvent.

20.dxc4 Lxc4 21.Tf2 Da6 22.Se3 Sa3 23.Txb8 Txb8 24.fxe5 dxe5 25.Sg4 Sg8 26.Dd7+

Nå begynner tidsnøden å prege partiet, og ingen av spillerne trenger å være stolte over den sekvensen som nå følger:

26...Lf7?

26...Kh8!? virker som et saklig alternativ, siden sort ikke binder opp sin gode løper.

27.Sb3?

27.Sxe5! - hmmm!

27...De6?

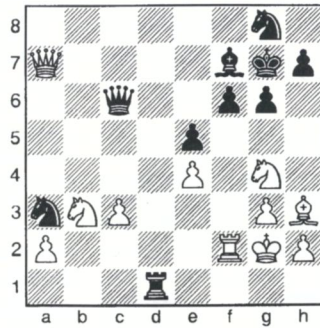
Nei! To gode alternativer er 27...Tb7! og 27...Sc4!

28.Dxa7 Td8 29.Lh3?

Tatt i betraktning at springeren henger på a3 var det kanskje gode alternativer er 29.Sxe5 og 29.Sxf6.

29...Td1+ 30.Kg2 Dc6??

Tanken om 31...Dxe4 er god, men dette er en real bukk! Bedre og med samme idé hadde nok vært 30...Dc4 og sort står noe bedre.

31.Dxf7+! Oppgitt. 31...Kxf7 32.Sxe5+.

Narvik-Tromsø 1-0. Nå hadde hjemmelaget enda mer press. Narvik trengte bare ett poeng på tre partier for å være finaleklare. Heldigvis for Tromsø var det gode stillinger i favor av dem på brettene. Pål spilte flott, med kvalitetsoffer:

Bord 4: Pål Røyset-Mikael Rølvåg

A30, engelsk, symmetrisk system med 5...g6
1.Sf3 Sf6 2.c4 c5 3.Sc3 b6 4.g3 Lb7 5.Lg2 g6 6.0-0 Lg7 7.Te1 0-0 8.e4 d6 9.d4 cxd4 10.Sxd4 Dc8 11.b3 a6 12.Lb2 Sbd7 13.Tc1 Te8 14.h3 Ta7 15.Tc2 La8 16.g4 h6 17.Sd5 Db8 18.Sb4 Dc8 19.Tce2 e5 20.Sdc2 a5 21.Sd5 Db8 22.Sc3 Sc5 23.Sc3 Td7 24.Sab5 Se6 25.Td2 Lf8 26.f3 Lc6 27.La3 Ted8 28.Lc1 Se8 29.Tf2 S8c7 30.a4 Sa6 31.Sd5 Lg7 32.Le3 Sac5 33.Td2 Lxb5 34.axb5 Sd4?!

35.Txd4! exd4 36.Lxd4 Tb7

36...Lxd4+ 37.Dxd4 Sxb3? 38.Sf6+ Kf8 39.Sxd7+ Ke7 40.Dc3 med klar fordel for hvit.

37.Lxg7 Kxg7 38.Dd4+ Kg8 39.De3 Kg7 40.Dc3+ Kg8 41.f4 Sd7??

41...Ta7 er bedre. Hvit har kompensasjon for kvaliteten, men er ikke direkte tapt som nå.

42.Se7+ Kh7 43.Sc6 Dc7 44.Sxd8 Dxd8 45.e5 Ta7 46.exd6 Sc5 47.Td1 Td7 48.De5 f6 49.Dd5 Sxb3 50.h4 a4 51.h5 a3 52.Dd3 Txd6 53.Dxg6+ Kh8 54.Dxh6+ Kg8 55.Txd6 Dxd6 56.Ld5+ Dxd5 57.cxd5 a2 58.Dg6+ Kh8 59.Dxf6+ oppgitt. Hvit vinner lett ved å bytte dronninger på a1 og gå inn med d-bonden.

1-1. Så sender Mr. Dynamisk Ubalanse himself hjemmefavorittene opp i ledelsen på bord 2:

Jon Kristian Røyset-Gunnar Berg Hanssen
B10, Caro Cann med 2.d3

1.e4 c6 2.d3 d5 3.Sd2 e5 4.Sgf3 Ld6 5.g3 Sf6 6.Lg2 0-0 7.0-0 dxe4 8.dxe4 Lg4 9.h3 Lxf3 10.Dxf3 Sbd7 11.a4 Dc7 12.Te1 Kh8 13.Sc4 Lc5 14.c3 a5 15.Lf1 Sg8 16.Le3

Slik er det alltid! Om noen klarer å spille opp en balansert stilling mot Jon Kristian vil jeg se det.

16...Se7 17.h4 f5 18.Lxc5 Sxc5 19.exf5 Sxf5 20.Dg4

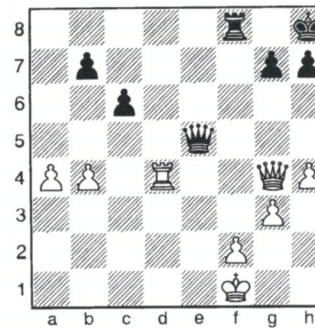
20.Sxe5!? virker interessant. Det er ikke skumle avdekkere, og en bonde er nyttig å ha ekstra.

20...e4 21.b4 axb4 22.cxb4 Sb3?!

22...Sxa4 ser bedre ut.

23.Ta3 Sfd4 24.Txe4 Sf3+ 25.Kg2 Sfd2 26.Sxd2 Sxd2 27.Td4 Sxf1 28.Kxf1 Tae8

29.Tf3 De5 30.Txf8+ Txf8

31.Df4!

Typisk Jon-trekk. Det sikrer ham mest aktiv stillingen, og med materiell fordel er saken grei.

31...De8 32.Dd6 h6 33.a5 Kg8 34.Kg2 De2 35.Tf4 Txf4 36.Dxf4 Db5 37.Dd6 Kh7 38.g4 Dc4 39.Kg3

Hvits plan er å spise b-bonden med kongen!

39...Df1 40.Dd4 Dg1+ 41.Kf4 Dh2+ 42.Kf5 Dxb4 43.Ke6 Dh2 44.Kd7 Dg2 45.Kc7 Dd5 46.Dc5 Df7+ 47.Kb6 Dd7 48.f3 g6 49.De5 Df7 50.Dc7 Dxc7+ 51.Kxc7 h5 52.Kxb7 h4 53.a6 h3 54.a7 h2 55.a8D h1D 56.Df8 Df1 57.De7+ Kh6 58.De3+ Kg7 59.Dc3+ Kh7 60.Dxc6 oppgitt. På 1. bord avgjøres det. Tromsø trenger remis og får det i et vanvittig tidsnødsoppgjør:

Bord 1: Paul Svedenborg, Narvik-Sven Wisløff Nilssen, Tromsø

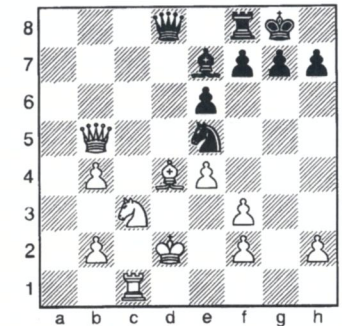
B50, siciliansk med 2...d6 3.c3

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.c3 Sf6 4.De2 Sc6 5.d4 cxd4 6.cxd4 Lg4 7.Db5 Lxf3 8.gxf3 a6! 9.Dxb7 Sxd4 10.Le3!? Sc2+ 11.Kd1 Sxa1 12.Lxa6 Poenget til hvit, nå besvares 12...Sd7 med 13.Lb5 Tc8? 14.Lb6! og vinner.

12...Txa6 13.Dxa6 Sd7 14.Sc3 e6 15.Kd2?! Bedre var 15.Ke2 med uklart spill. Nå får den hvite kongen problemer.

15...Sb3+ 16.axb3 Le7 17.b4 0-0 18.Tc1 d5! 19.Db5 d4 20.Lxd4 Se5!

Poenget. Nå kan 21.Ke3 besvares med 21...Lg5+ 22.f4 Lxf4+! 23.Kxf4 Dxd4 24.Dxe5 Dd2+ med kvalitetsgevinst.

Paul har knapt minuttet igjen, tre sekunder pr. trekk!

21.Dxe5 Lf6 22.Db5 Lg5+ 23.Ke2 Lxc1 24.De5 Lh6 25.b5 Dd7!

Med idéen 26...Td8. Nå vinner svart lett på stilling, men tiden er blitt stadig viktigere...

26.b6 Td8 27.Sb5 f6 28.Dc5 e5 29.b7 Dxb7 Sven er også i tidsnød, og at noen offiserer henger og slenger kan man ikke ta så nøye lenger.

30.Dc4+ Kh8 31.Lc3 Dd7 32.Kf1 Dh3+ 33.Ke2 Dd7 34.Kf1 Dh3+ 35.Ke2 Dd7 36.Kf1

Dd1+ 37.Kg2 Dd7 38.Kf1 Dd1+ 39.Kg2 Dd7 40.Kf1 Dh3+ 41.Ke2 Dd7 42.Kf1

Her datt Svens klaff, mens Paul ennå hadde to-tre sekunder igjen. Paul krevde remis ved trekkjentagelse, samtidig som det ble stilt spørsmål om målsteget ved om Sven hadde gjort 40 trekk. Partiet ble avbrutt for rekonstruksjon, og turneringsleder og mange andre ble involvert. Det tok tid, og imens avgjorde brødrene Røyset sine partier til fordel for Tromsø. Da turneringsleder fikk satt igang partiet etter å ha avvist begge krav fra Paul, hadde Sven bare å forlange remis ved trekkjentagelse for at Tromsø skulle vinne. Så han gjorde i trolig vunnet stilling.

42...Dh3+ Remis.

Sterkt av Torstein Bae

Torstein Bae, SK 1911 tok en sterk 2. plass i juniorturneringen i Tallinn i Estland. Bae fikk 7,5 av 11 mulige, slått bare av polske R. Antoniewski (2310) med 9. J. Zitin, Estland fikk 7, David Bekker-Jensen, Danmark 6,5.

Torstein Bae-David Bekker Jensen E81, kongeindisk, Sämisch-angrepet

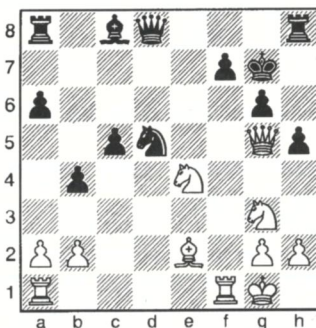
1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3 0-0 6.Le3 c5 7.Sge2 Sc6 8.d5 Se5 9.Sg3 e6 10.Le2 exd5 11.cxd5 a6 12.Dd2 b5 13.Lh6 Te8 14.Lxg7 Kxg7 15.0-0 h5?! 16.Dg5 Th8? 17.f4 Seg4

17...Sd7 18.Sf5+ og 19.Sxd6, 17...Sc4 18.e5.

18.e5 dxex5 19.fxe5 b4

Ikke naturlige 19...Sd7 20.Sxh5+! Txx5 (20...Kh7 21.Txf7+ blir matt) 21.Dxd8.

20.exf6+ Sxf6 21.Sce4 Sxd5

22.Sxh5+! oppgitt. Sort må gi dronningen for å unngå matt.

Simultansjakk for Eikrems minnefond

Samtlige fire norske stormestere har sagt seg villig til å stille opp gratis i simultanoppvisninger mot norske spillere til inntekt for Arnold Eikrems minnefond.

Simultanoppvisningen koster klubben 5.000 kroner, som uavkortet går til minnefondet. Tanken er å gi dette minnefondet en grunnkapital på 500.000 kroner.

Forhåpentlig vil mange klubber benytte seg av denne måten å kombinere PR for sjakk og skaffe inntekter til minnefondet.

Mandag 3. februar stilte Einar Gausel opp i simultan i Tønsberg, og fikk 18,5 poeng av 22 mulige. Tor Inge Moseid, Arild Johansen og Trond Thorstensen slo Gausel, mens Kjell Johansen greide remis.

Sjakk i forsvaret

Nå får soldater og offiserer tilbud om undervisning i sjakk i Forsvaret! Hele 24 instruktører som dekker 35 avdelinger fra garnisonen i Sør-Varanger i nord til Kjevik og Evjemoen i sør står parat til å ta seg av undervisningen.

- Prosjektet startet allerede da jeg var inne til førstegangstjeneste i fjor vår, godt hjulpet av Jan Eggum. Puslespillet var klart i februar, etter møte med major Helge Sletten i Forsvarets overkommando, FO, forteller USF-leder og initiativtager Ole Valaker til Norsk Sjakkblad.

Sjakk og biljard er eneste aktiviteter med undervisningstilbud i forsvaret - men sjakktilbudet er mest omfattende. Det sparer reiseutgifter ved å ha instruktører på stedet, og FO har sagt at dette har gjort tilbudet mer attraktivt.

- Mange av instruktørene er ferske, med liten eller ingen erfaring med sjakkundervisning. Sverre Johnsen har derfor skreddersydd et undervisningsopplegg for voksne begynnere.

Et mål med prosjektet er å tilføre både USF og NSF medlemmer. Blir prosjektet vellykket, vil medlemstilveksten ikke bli helt ubetydelig. Dersom det er interesse for det, vil vi hjelpe forlegningene med å stifte lokallag som gir medlemsskap, sier Ole Valaker.

Sølv til Leif Erlend Johannessen i nordisk for ungdom, og

Gull til Espen Lie

Espen Lie gikk til topps for andre gang, mens Leif Erlend Johannessen fikk sølv som i fjor på dårligere kvalitet enn vinneren i nordisk mesterskap for ungdom i verdens minste hovedstad, Torshavn på Færøyane 8. til 10. februar.

Tekst og foto: Thor Geir Harestad

Nordisk mesterskap for ungdom i aldersbestemte klasser samlet til sammen 60 deltakere fordelt på fem aldersgrupper under 20 år. De hadde samme bosted og spillelokaler på Hotell Færøy-ar. Samlet sett må vi si at den norske innsatsen var godkjent - samme hva den enkelte spiller måtte mene om seg selv.

Gullmedaljene ble forøvrig godt fordelt. Den uoffisielle nasjonskampen ble vunnet av Danmark med 36 poeng foran Sverige 33,5 poeng, Island 32,5 poeng, Norge 32 poeng, Finland 30 poeng og Færøyane 16 poeng.

STORT TALENT

Norgesmesteren Espen Lie (13) fra Brattås og Porsgrunn fortsatte like godt gulljakten under Nordisk mesterskap for ungdom og gikk til topps med flotte 5 poeng på seks runder. Espen startet med fire strake, sikret med to remis og kom et helt poeng foran Jonathan Hansson fra Danmark og Gudjon Valgardsson fra Island. For to år siden ble Espen nordisk mester i yngste klasse og samme år vant han også miniputtklassen under landsturneringen i Namsos.

Intet mindre enn et stort talent som hermed tildeles et enda større favorittstempel i lilleputtklassen under landsturneringen i Stavanger til sommeren. Ståle Sending fra Drammen, syk under deler av turneringen, fikk 1 poeng.

SOM I FJOR

Den neste bragden var det Leif Erlend Johannessen fra OSS som stod for da han tok sølv på 4,5 poeng i nesteldste aldersgruppe - slått på

kvalitet av Simon Bekker-Jensen fra Danmark, og med Rasmus Skytte fra Danmark på bronseplass. Leif Erlend (2340) vil nok sikkert ikke karakterisere sin egen innsats som «bragd» - all den stund han var ratingfavoritt.

Og ikke nok med det: Leif Erlend fikk også sølv i siste NM for ungdom og det samme skjedde i Nordisk i fjor da han ble slått på kvalitet i kampen om gullet. Kanskje enda mer bittert å miste gullet i år da han beseiret vinneren i siste runde! Norgesmesteren Flemming Christenson fra Nordstrand fikk 3,5 poeng og kom på delt 4.-7.plass. Flemming hilser det norske sjakkfolket og sier at ikke han heller er helt fornøyd.

SKUFFET

I øverste aldersgruppe opp til 20 år ble det finsk gull ved Antti Pihljasalo (17) alene med 4,5 poeng - et halvt poeng foran Mikael Arnelind fra Sverige og et helt poeng foran broren Hannu Pihljasalo. Begge de to første er med i denne aldersgruppen for første gang. Ikke den helt store innsatsen fra våre to norske som var blant ELO-favorittene: En noe skuffet Bjarte Leer-Salvesen fra Kristiansand fikk 3,5 poeng og en enda mer skuffet Terje Johansen fra Strømmen endte på 3 poeng.

Martin Østtveit fra OSS og Harald Borchgre-vink fra Fana tok begge forsiktede 3 poeng og var også noe misfornøyd med egen innsats. Aldersgruppen 14-15 hadde sin klare ELO-favoritt på mesternivå David Kjartarsson fra Island som også gikk til topps med 5 poeng - poenget foran Stefan Kristjansson fra Island og med Lars Månson fra Sverige på 3,5 poeng.

I yngste aldersgruppe var det lite å gjøre med Kez Li Ong (9) fra Sverige som tok 5 poeng og kom halvpoenget foran turneringens eneste jente, Carina Jørgensen fra Danmark. Våre to norske helter kjempet godt, men fikk ikke helt uttelling for sin flotte innsats i sin første utenlandske

Samlet på Færøyene: Bak fra venstre Harald Borchgrevink, Leif Erlend Johannessen, Terje Johansen, Flemming Christenso og Bjarte Leer Salvesen. Foran fra venstre Martin Østtveit, Ståle Sending, Espen Lie, Daniel Jacobsen og Vegard Aanestad. (Foto: Thor Geir Harestad)

deltakelse. Daniel Jacobsen fra Toppåsen i Oslo fikk 3 poeng og Vegard Aanestad fra Randaberg 2,5 poeng.

MÅTTE VINNE

Leif Erlend Johannessen kommenterer:

Leif E. Johannessen-Simon Bekker-Jensen E63, kongeindisk med 6...Sc6

Før dette susterundpartiet ledet Simon med 4,5 poeng, mens jeg lå på andreplass med 3,5. Oppgaven min var derfor grei nok; jeg måtte vinne.

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.g3 Lg7 4.Lg2 d6 5.Sc3 0-0 6.Sf3 Sc6 7.0-0 a6 8.b3 Tb8 9.Sd5!?

Forrige gang jeg møtte Simon med hvit spilte jeg her 9.Lb2, men etter 9...b5 10.cxb5 axb5 11.Tc1 Ld7 har svart allerede utligning. Derfor ville jeg prøve noe nytt nå.

9...Lf5

Står ikke nevnt noen steder. Hovedvarianten går 9...Sxd5 10.cxd5 Sb4 11.e4 f5!? 12.Sg5 fxe4 13.Lxe4 c6 14.Sxh7!? Kxh7 15.Dh5+ med et farlig angrep.

10.Lb2 Sxd5 11.cxd5 Sa7 12.Sd2 c5

Svart er i lengden nødt til å spille dette trekket, da bonden på c7 eller blir altfor svak, samtidig som hvits sentrum med bønder på e4, d4 og d5 ikke taltalte Simon noe særlig.

13.dxc6 Sxc6 14.Sc4 Tc8 15.e4 Ld7 16.Dd2

Hvit burde ha en temmelig solid fordel her, men jeg sleit litt med å finne noen konkret plan. Jeg bestemte meg for å innta en litt avventende holdning, slenge ut tårnene til c1 og d1 og se hva han fant på. Jeg følte at d4-d5 aldri var noe godt trekk, da svarts bønder på e4 og d5 bare vil være med på å gjøre Lg1 dårlig.

16...b5 17.Se3 e5

Svart er hypp på å prøve å spille litt selv, i stedet for bare å danse etter hvits pipe.

18.dxe5

Egentlig ikke et trekk jeg var veldig glad for å gjøre, men jeg likte ikke 18.d5 Sd4.

18...dxe5 19.Sd5 Sd4 20.Tac1 Lc6 21.Lc3!?

Jeg så meg blind på den taktiske muligheten La5. Men med sitt neste naturlige trekk parerer svart trusselen, og forbedrer stillingen sin. Jeg burde i stedet ha spilt 21.Tfd1 eller det mer ambisiøse 21.f4!?, med en mulig fortsettelse 21...Lxd5 22.exd5 Db6 og stillingen er fortsatt relativt uklar, men med springeren på d4 tror jeg ikke svart står så mye dårligere.

21...Te8 22.Tfd1 f5?

Svart vil komme hvit i forkjøpet, og spiller dette av frykt for f2-f4. Men svart har oversett en liten

taktisk sak, som sikrer hvit en posisjonell langvarig fordel.

23.Lxd4 exd4 24.exf5! gxf5

Selvsagt ikke 24...Lxd5? 25.Txc8 Dxc8 26.Lxd5+ Kh8 27.fxg6 med en nærmest vunnet stilling for hvit.

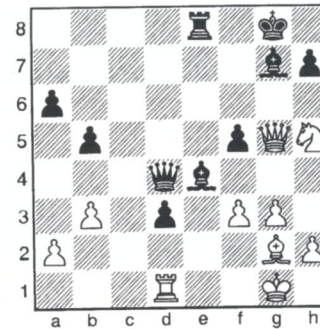
25.Sf4 Le4?

Etter dette vinner hvit bonde forsert, og derfor var det naturlige 25...Lxg2 bedre, selv om hvit fremdeles har fordel etter 26.Kxg2.

26.Txc8 Dxc8 27.Sh5! d3

Etter 27...Le5 kan hvit blant annet spille 28.Dg5+ Kh8 29.Sf6 med klar fordel.

28.Dg5 Dc3 29.f3 Dd4+

Det er alltid fristende å gi en sjakk når man kan, men i dette tilfellet hjelper det bare hvit. Svart måtte ha prøvd 29...Lc6 med en gang, og en sannsynlig fortsettelse ville da vært 30.Dxg7+ Dxg7 31.Sxg7 Kxg7 32.Txd3 Te2 og svart får litt motspill.

30.Kf1! Lc6 31.Dxg7+ Dxg7 32.Sxg7 Kxg7 33.Txd3

Etter sitt svake 29. trekk mistet svart muligheten til å komme ned på andreraden med tårnet, og uten dette sjenerende "andreradstårnet" er sluttspillet relativt enkelt vunnet for hvit, siden svart i tillegg til minusbonden også har svake bønder.

33...b4

Dette trekket hører hjemme i en Rimi-butikk (garantert billig).

34.Kf2 Lb5 35.Td2 a5 36.f4 a4!?

Gjør det ekstra enkelt for hvit.

37.bxa4 Lxa4 38.Lh3 Kf6 39.Td4 Lb5

Eller 39...Tb8 40.Td6+ Ke7 41.Th6.

40.Txb4 Te2+ 41.Kf3 Txb2 42.Txb5 Txb3

43.Kg2 Th5 44.Tb6+ Her satte Simon seg ned og sammenlignet kvaliteten vår, fant ut at han hadde tre kvalitetspoeng mer enn meg og stoppet klokka! Tårnet hans er fanget på h5, og hvit kan bare labbe inn med a-bonden.

SKARPTSPILLENDE MESTER

Espen Lie benytter alltid sjansen til kraftfulle avslutninger når sjansen byr seg - som her:

Espen Lie-Martin Poulsen

C01, fransk, avbyttevarianten

1.e4 e6 2.d4 d5 3.exd5

Avbyttevarianten er regnet som meget passiv, neppe noen framtidig favoritt for skarptspillende Espen!

3...exd5 4.Ld3 Ld6 5.Sf3 Sf6 6.c3 0-0 7.0-0 h6 8.Te1 Te8 9.Sbd2 c6 10.b3 Sbd7 11.c4

Hvit er mest innstilt på kamp. Han forbereder spill i en lang diagonal a1-h8.

11...Sf8 12.Lb2 Lg4 13.Dc2 Lh5!?

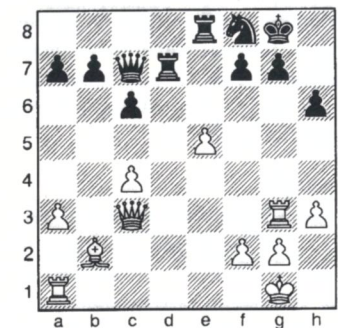
Mangler plan. Nå får hvit e5 uten kamp.

14.Se5 Sg4 15.h3 Sxe5 16.dxe5 Lb4 17.a3 dxc4 18.bxc4 Lxd2 19.Dxd2 Lg6

Avviklingen har ikke gitt sort noen dårligere stilling enn hvit.

20.Te3 Dc7 21.Dc3 Lxd3 22.Txd3 Tad8 23.Tg3 Td7?

Undervurderer hvits muligheter. Med 23...Se6 bor ikke sort ha store problemer. Men teksttrekket gir jo en flott avslutning:

24.Txg7+!

Et tårnoffer sort er forsvarsløs mot.

24...Kxg7

24...Kh8 25.e6 hjelper ikke noe som helst.

25.e6+ f6 26.Dxf6+ Kh7 27.exd7 Dxd7

28.Dh8+ Kg6 29.Dg8+ Kh5 30.Lf6 oppgitt.

Rosseland Sjakklubb bak vellykket NM for jenter

Nina Hagesæthers 17. NM

Nina Hagesæther fra Hauge tok sin 17. NM-tittel under Norgesmesterskapet for jenter som Rosseland Sjakklubb arrangerte på Bryne 31. januar til 2. februar. Mestre ble også Anita Hersvik, Bergens, Laila Viestad, Hauge og Hanne Jevan, Fredrikstad.

Hele 38 jenter stilte opp i mesterskapet, som ble arrangert for 12. gang. Avviklingen var upåklagelig, og sportslig kan en trygt slå fast at framtida ser lys ut for norsk jentesjakk.

KAMP

Nina Hagesæthers (18) triumf i junior kan knapt kalles noen overraskelse. Men hun fikk kamp til siste runde av Ingerid Nordhaug fra Bergens. Begge åpnet med fem strake seire mot kadettspillere, før innbyrdes møte endte remis.

I siste runde vant Nina over Silje Bjerke, mens Ingerid måtte «nøye seg» med remis mot klubbkollega og kadettvinner Anita Hersvik. Dermed var Ninas 17. mesterskap sikret.

Anita Hersvik (15) tok sin første NM-tittel. Hun avgjorde vel i realiteten mesterskapet da hun i andre runde slo sin hardeste konkurrent Silje Bjerke fra Strømmen. Hun tapte bare for Nina Hagesæther, og spilte remis mot Torill Hagesæther i tillegg til Ingerid Nordhaug. Silje Bjerke hadde sjansen til å komme ajour med Anita i siste runde - men da måtte hun ha slått Nina Hagesæther!

KLARE SEIRE

I de to yngste klassene var seirene klarere. Laila Viestad (11) tok sin fjerde NM-tittel. Hun slo sin hardeste konkurrent og sølvvinner Linda Hansen fra Trondheim i tredje runde, men spilte remis mot Ingrid Sæthre fra Brattås i fjerde. Sæthre var bare halvpoenget bak Viestad før nest siste runde - men da måtte hun gi tapt for Linda Hansen. Dermed kunne Laila Viestad sikre mesterskapet med remis i siste runde.

I miniputt var Hanne Jevan (10) fra Fredrikstad fullstendig suveren med sju strake seire! Hun fikk sin første NM-tittel med halvannet po-

engs magin til sølvvinner Sandra M. Østenstad fra Vandaskog, som sikret sølvet med remis mot Janne Stange i siste runde. Rannveig Blikra Vea fra Stavanger tok bronsemedaljen.

En godt gjennomført turnering, som også ble fin PR for sjakken gjennom besøk av NRK - radio og TV - og lokalpressen. Nevnes må også en innholdsrik og god bulletin!

HAUGE-OPPGJØR

Nina Hagesæther har selv kommentert dette partiet fra NM - et internt Hauge-oppgjør:

Nina Hagesæther-Torill Hagesæther C02, fransk, avanse-varianten med 5.Sf3 Db6 1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Sc6 5.Sf3 Db6 6.a3 Ld7 7.b4 cxd4 8.cxd4 Sge7 9.Le2 Sf5 10.Lb2 Le7

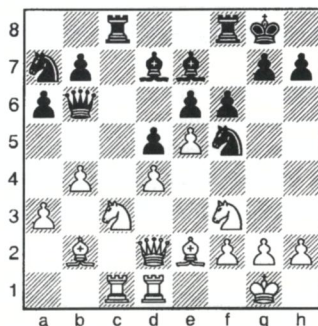
10...Sa5 fulgt av ...Sc4 er vanligere.

11.0-0 0-0 12.Dd2 f6 13.Td1

13.g4 Sh6 14.exf6 Txf6 15.g5 Tg6 16.Ld3 Sf5 17.Lxf5 exf5 18.Sc3 Le6 gir en interessant stilling der jeg kan få problemer med kongestillingen. Klarer jeg å unngå det, står jeg bra med aktive brikker og gode felter.

13...a6 14.Sc3 Tac8 15.Tac1 Sa7?

15...fxe5 16.dxe5 og Torill står helt greit.

16.g4! Sh6 17.exf6 Ld8

17...Txf6 18.g5 Tg6 19.Ld3 Sf5 20.Lxf5 exf5 21.Sxd5 og hvit står best.

18.Se5 Lb5 19.fxg7 Kxg7 20.Sxb5! oppgitt.

Det følger gaffel med Sd7.

Gullvinnerne fra NM for jenter. Bak Nina Hagesæther, foran fra venstre Laila Viestad, Hanne Jervan og Anita Hersvik. (Foto: Thor Geir Harestad)

SKJØNNHETSPREMIE

I følge reglementet for Norgesmesterskapet i sjakk for jenter skal det bekjentgjøres skjønnetshetspriser for de tre flotteste partier spilt i lilleputtklassen.

Det er ikke vanskelig å skjønne at juryen, Nina Hagesæther og Arne Hagesæther, ga følgende parti første skjønnetshetspremie. For det er et angrepsparti på papiret langt sterkere spillere ville vært stolt av å gjennomføre.

Synnøve Snarheim-Solvår Bø C50, italiensk

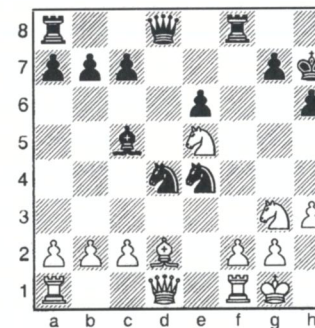
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Lc5 4.Sc3 Sf6 5.d3 h6 6.Ld2 d6 7.h3 0-0 8.0-0 Le6 9.Lxe6 fxe6 10.Dc1 Kh7 11.Se2 d5 12.Sg3 dxe4 13.dxe4 Sd4!

Et meget sterkt trekk som overtar initiativet. Hvit må spille 14.Sxd4 - men lar seg friste av sorts bondeoffer.

14.Sxe5? Sxe4! 15.Dd1?!

Naturligvis ikke 15.Sxe4? Se2+! med dronninggevinst. Men også dette koster offiser direkte.

15.Kh2 er relativt best, men f-bonden faller jo uten kamp.

15...Sxg3! 16.Te1

På 16.fxg3 faller dronningen etter 16...Sde2+! 17.Kh2 (17.Kh1 Txf1+ 18.Dxf1 Sxg3+) 17...Txf1 18.Dxf1 Lg1+! 19.Kh1 Sxg3+.

16...Sb5

Sort har vunnet offiser gjennom sin sterke springermanøvre, og overser - som de fleste ville gjort - 16...Txf2!! som vinner raskt.

17.Kxf2 (17.Le3 er bedre, men 17...Sde2+ vinner mye materiell) 17...Sde2+ 18.Le3 Df8+ 19.Sf3 Lxe3+ 20.Kxe3 Dc5+ og hvit må gi dronning med 21.Dd4 for å utsette matten.

17.Le3 Dxd1 18.Taxd1 Lb4

Naturligere er avbyttet 18...Lxe3 som beholder offiseren.

19.c3 Ld6 20.Sd7 Tf7 21.Sc5

21.gxf3 Txd7 22.a4! vinner igjen offiseren da springeren ikke har fluktfelter.

21...Lxc5 22.Lxc5 Sf5 23.Txe6 b6 24.Le3 Sxe3 25.fxex3 Taf8 26.Te1 Tf2 27.Tb1 Sd6!

Sort har et meget godt blikk for angrepsmuligheter: Springeren skal manøvreres til g3 og hvits konge er i et mattnett!

28.Te7 Sf5 29.Te5 Sg3 30.a3 Tf1+

En annen idé er 30...Te2 som truer avgjørende tårndobling på andreraden.

31.Txf1 Txf1+ 32.Kh2 Se2 33.Te7 h5! 34.Txc7 h4

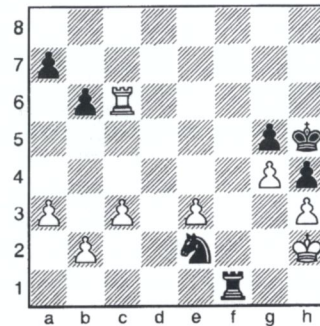
Dermed kan springeren komme tilbake til g3

med trussel om matt med Th1.

35.Tc4 g5 36.Tc7+

Nå er matten helt unngåelig. Men 36.Tg4 Sg3 37.Txg3 hxg3+ er naturligvis helt håpløst med tårn under i sluttspillet.

36...Kh6 37.Tc6+ Kh5 38.g4+

Så skjer tragedien sort slett ikke hadde fortjent:

JUNIOR/KADETT

1. Nina Hagesæther	Hauge	+03 +07 +06 +05 +08 =02 +04	6,5
2. Ingerid Nordhaug	Bergens	+07 +06 +05 +08 +04 =01 =03	6
3. Anita Hersvik	Bergens	- 01 +04 +07 =06 +05 +08 =02	5
4. Silje Bjerke	Strømmen	+05 - 03 +08 +07 - 02 +06 - 01	4
5. Camilla Livendahl	Fredriksstad	- 04 +08 - 02 - 01 - 03 +07 +06	3
6. Torill Hagesæther, Hauge 2 7. Hege Stange, Hauge 1,5 8. Cecilie Finnestad, Randaberg 0.			

LILLEPUTT

1. Laila Viestad	Hauge	857 +10 +05 +02 =03 +04 +07 =08	6
2. Linda Hansen	Trondheim	602 +14 +04 - 01 =11 +07 +03 +05	5,5
3. Ingrid Sæthre	Brattås	=07 +12 +09 =01 +11 - 02 +04	5
4. Synnøve Snarheim	Hauge	+11 - 02 +13 +05 - 01 +12 - 03	4
5. Marte Egeland	Rosseland	+08 - 01 +07 - 04 +12 +11 - 02	4
6. Birgitte Johnsen	Hauge	=09 - 07 - 12 +08 =13 +10 +11	4
7. Sandra Lorentzen, Asker 3,5 8. May Frida Øvergaard, Masfjorden 3,5 9. Ingunn J. Leiknes, Rosseland 3,5 10. Åshild Selsås, Hauge 3 11. Solvår Bø, Hauge 2,5 12. Linda T. Johansen, Brattås 2,5 13. Vibeke Endresen, Hauge 2 14. Mari Helene Farstad, Bærum 0.			

MINIPUTT

1. Hanne Jervan	Fredriksstad	604 +03 +04 +05 +02 +06 +07 +10	7
2. Sandra M. Østenstad	Vandaskog	+06 +10 +11 - 01 +03 +05 =04	5,5
3. Rannveig Blikra Vea	Stavanger	- 01 +13 +07 +04 - 02 +06 +11	5
4. Janne Stange	Hauge	+12 - 01 +10 - 03 +05 +11 =02	4,5
5. Kari Nessa Nordtun	Madlavoll	+16 +07 - 01 +08 - 04 - 02 +14	4
6. Ragnhild A. Bohlin	Brattås	- 02 +16 +12 +11 - 01 - 03 +13	4
7. Kirsti L. Kalvenes	Stavanger	+15 - 05 - 03 +09 +10 - 01 +12	4
8. Trine Villanger, Masfjorden 3,5 8. Lillian Andvik, Masfjorden 3,5 10. Silje Totland, Masfjorden 3 11. Silje Johnsen, Vandaskog 3 12. Sissel Hovda, Vandaskog 3 13. Eva Holte Enoksen, Stavanger 2 14. Eldbjørg Blikra Vea, Stavanger 2 15. Anne-Lise Kvingedal, Masfjorden 1,5 16. Anette S. Holmaas, Masfjorden 0,5.			

Hun gir opp, glemmer i farten at hun kan slå en passant og sette matt med 38...hxg3ep+ 39.Kg2 Tf2+ 30.Kh1 Th2+ matt! **Oppgitt??**

Andre skjønnhetspremie fikk dette miniatyrpartiet.

Åshild Selsås - May Frida Overgaard

C57, tospringerspill

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Sf6 4.Sg5 d5 5.exd5 Sd4

Dette er ikke helt ukjent teori, selv om 5...Sa5 er vanligere.

6.d6 Dxd6 7.Sxf7?!

7.Lxf7+ Ke7 8.Lb3 virker tryggere.

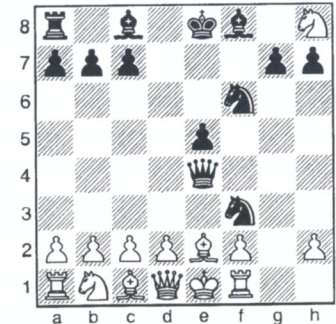
7...Dc6! 8.Sxh8?

8.0-0 Dxc4 9.Sxh8 Sxc2 er fortsatt spillbart for hvit, selv om springeren på h8 virker fortapt.

8...Dxg2 9.Tf1 De4+ 10.Le2

På 10.De2 faller jo dronningen og partiet er uansett tapt.

10...Sf3

Det er matt!

Tredje skjønnhetspremie fikk Laila Viestad for sitt parti mot Synnøve Snarheim - hvor spillerne viste stor modenhet og sjakkforståelse gjennom hele 78 trekk!

SJAKK-PROGRAMMER og DATA-BASER for PC

PC-programmer:

REBEL 8:	Rating ca. 2460 (DOS/diskett)	Kr. 990,-
GENIUS 5:	Rating ca. 2420 (Windows/CD-ROM)	Kr. 990,-
M-Chess Pro 6:	Rating ca. 2435 (DOS/diskett)	Kr. 790,-
GENIUS 4:	Rating ca. 2410 (Windows/diskett)	Kr. 690,-
Chessica (Fritz):	Rating ca. 2350 (Windows/diskett)	Kr. 590,-
Chess Master 5000:	Rating ca. 2385 (W95/CD-ROM)	Kr. 490,-
NY! ChessTutor:	Opplærings- og sjakk-program (CD-ROM)	Kr. 490,-

DATA-baser (CD-ROM):

Million Base:	1,1mill. partier i CB/CA/NB-format, ECO-kodet,	Kr. 490,-
Perfect Base:	250.000 partier i CB/PGN og TB-format,	Kr. 290,-
Rebel Gold:	12mill. teori-tr. 25.000 partier, sj.progr. (Elo 2320)	Kr. 690,-
Rebel Silver:	150.000 partier, CB/PGN/Fritz, sj.progr.(Elo 2300)	Kr. 290,-
TB-pakke:	Perfect Base, King sj.progr. og K.T. sluttsp.-baser	Kr. 1290,-

Ny! «GAME CLOCK» Elektr. sjakk-ur m/«alle» tids-varianter **Kr. 590,-**

Miljø-Produkter A/S, Postboks 492, 5501 Haugesund
Tlf. 52 72 72 52 Fax 52 71 66 37 E-mail: miljo@intercom.

Svidler suveren i Tórshavn

Unge Peter Svidler, Russland var suveren i 5. VISA Nordisk Grand Prix i Tórshavn på Færøene. Med seks seire og tre remiser endte han halvpoenget foran Ivan Sokolov, Bosnia - også han uten tap. Hannes Stefansson, Island ble beste nordiske spiller, med 6,5.

Verken Rune Djurhuus eller Jonathan Tisdall - eneste norske innslag - gjorde noen stor suksess: Djurhuus kom på delt 5. plass med 5,5, Tisdall på delt 12. med 5 - dog etter et helt unødige tap for Stefansson i siste runde.

UFORBEREDT

- Min start på Færøene ble temmelig bråbestemt, slik at jeg ikke hadde fått skikkelig tid til å forberede meg. Ut ifra det må jeg si resultatet er ganske greit. Faktisk litt i overkant av hva ratingen skulle tilsi, forteller Rune Djurhuus.

Han åpnet med 3 av 4, men gikk på to tap for Sokolov og Thröstur Thorhallsson på rad. 2,5 på de tre siste brakte ham oppover igjen.

IKKE FORNØYD

Jonathan Tisdall tapte for Sokolov i 2. runde, tok 4 av de 5 neste, og var bare halvpoenget bak Svidler og Sokolov to runder før mål! Men avslutningen ga tap for Svidler og Stefansson.

- Jeg gikk amok i siste runde, og forsøkte fortvilt å vinne en remisstilling. Det gikk ikke. Det hele var veldig dumt, egentlig. Jeg lå an til en prestasjon i overkant, faktisk. Slik det endte er jeg slett ikke fornøyd, sier Tisdall, som heller ikke har partier verdt å vise fram, mener han.

KVALIFISERT

Både Rune Djurhuus, Einar Gausel og Jonathan Tisdall er kvalifiserte for den avsluttende finaleturneringen i Nordisk Grand Prix. Simen Agdestein er også kvalifisert poengmessig, men har ikke spilt nok turneringer.

Curt Hansen, Danmark gikk til topps sammenlagt, hvor de tre beste resultatene teller. Han fikk 65,79 poeng, Johann Hjartarsson, Island 50,17, Hannes Stefansson, Island 49,50, Tiger Hillarp Persson, Sverige 47, Margeir Petursson, Island 42,50, Djurhuus 39,72, Gausel 35,46 og Tisdall 35,00. Øvrige finalekvalifiserte er Helgi

Ass Gretarsson, Island, Thröstur Thorhallsson, Island, Ralf Åkesson, Sverige, Johnny Hector, Sverige og John Arni Nilssen, Færøene.

Her kommenterer Rune Djurhuus selv:

Hvit: Rune Djurhuus, Norge (GM 2530)

Svart: Mikkel Antonsen, Danmark (IM 2410)

C18, fransk, Winaver-varianten

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Se7 7.Dg4 Dc7 8.Dxg7 Tg8 9.Dxh7 cxd4 10.Se2 Sbc6 11.f4 Ld7 12.Dd3 dxc3

Den kanskje mest komplekse stillingen i Winaver-varianten i fransk. Jeg har spilt både hvit og svart her, og synes begge er like spennende. Sort ofrer en bonde, men håper den kompakte bondestrukturen, de åpne linjene og hvits konge som ofte blir stående i sentrum, skal gi tilstrekkelig motspill. Hvit har løperparet og en fri h-bonde. Med neste trekk velger jeg å få fart på h-bonden i stedet for å ta bonden på c3, det vanligste.

13.h4 Sf5 14.Tb1 Sa5!?

Nytt for meg, men ganske tematisk. Hesten skal til c4 hvor den dominerer løperen på c1 samtidig som Ld7 får luft. 14...0-0 er det vanlige, for eksempel 15.h5 d4 16.Tg1! som i mitt parti mot Leif Erlend Johannesen (svart) i NM i Alta.

15.h5 0-0-0 16.Tg1!?

Jeg håpet å få jaget vekk svarts best plasserte brikke, hesten på f5.

16...Sc4

16...Tg4?! 17.g3 fulgt av 18.Lh3 er veldig bra for hvit.

17.g4 Dc5!

Garderer f5 indirekte ved å true tårnet på g1.

18.Dxc3 a5!

Hvit truet 19.Db4 med et gunstig dronningavbytte.

19.Tg2!

Jeg fant ingen annen måte å fornye trusselen mot Sf5. Hadde jeg spilt 19.Lh3 for å få løperen i spill før jeg flyttet tårnet, fryktet jeg 19...Lc6! med motspill i d-linja og den lange diagonalen.

19...Sh6!

Svart hadde flere muligheter til å vinne kvalitet. Først 19...Sfe3 20.Lxe3 Dxe3 21.Dxe3 Sxe3 med dobbelttrussel mot Tg2 og bonden på g4,

men etter 22.g5! Sxg2+ 23.Lxg2 er det bare hvit som kan vinne. Jeg får en meget sterk fribonde på h6, og alle gjenværende offiserer har gode utsikter: Springeren hører naturlig hjemme på d4 hvor den blokkerer svarts d-bonde, mens løperen kan stå på f3 for å støtte opp bondebruddene c4 og/eller f5, eller plasseres på d3 hvor den behersker to lange diagonaler. Tårnet har mange spennende linjer å jobbe i, mens kongen kanskje skal til e3 eller d3, men det er også mulig å vandre til h5 for å støtte h-bondens frammarsj. Det er vanskelig å si om hvit vinner ved beste forsvaret fra svart, men jeg har gode praktiske muligheter, så dansken valgte å beholde hestene.

20.g5 Sf5 21.Sg3 b5?!

Her tror jeg svart kanskje burde forsøkt 21...Lc6 22.Sxf5 exf5 med idéen 23.Tg3?! b5 og hvit kan hindre bondeframstøtet d5-d4 med motspill. Jeg kan kanskje forsøke 23.Dd3!/? med press mot f5.

22.Sxf5 exf5 23.Td2!

Jeg ville ikke at svart skulle få åpnet opp for hvitfeltsløperen med d5-d4.

23...Dg1

Hva ellers? Hvit truet å "sette i proppen" på d4.

24.Dd4! Se3!

Sterkere enn 24...Sxd2 25.Dxg1 Sf3+ 26.Kf2 Sxg1 27.Kxg1 og jeg har mer enn nok kompensasjon for kvaliteten med fribonde og løperparet.

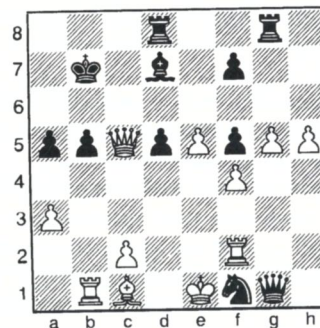
25.Tf2 Sxf1

For all del ikke 25...Sxc2+?? 26.Txc2+!

26.Dc5+

26.Dc3+?! Kb7 27.Txf1 Dh2 og svart får motspill i c-linja.

26...Kb7

27.Txb5+!

Endelig et kvalitetsoffer svart må ta imot!

Bragdpremier til Ellen Hagesæther og Rune Djurhuus

Ellen Hagesæther og Rune Djurhuus har fått Bragdpremiene 1996. Hagesæther var nærmest uten konkurranse med sine 7 av 11 på 3. bord i OL.

Stemmene var jevnt fordelt mellom Einar Gausels NM-resultat og Djurhuus' OL-prestasjon i kampen om årets sjakkbragd. Djurhuus vant på målfoto - flest 1. plasser! Han samlet også en del poeng for 1. plassen i Gausdal Masters, hvor han sikret seg GM-tittelen.

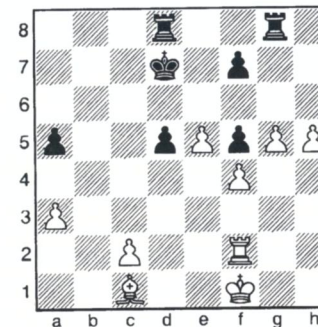
Premiene består av 1.000 kroner samt trofé.

27...Lxb5 28.Dxb5+ Kc8 29.Dxf1 Dxf1+

29...Dg3!/? ga kanskje bedre praktiske sjanser. Hvit har problemer med å få tårnet med i angrepet på kongen, og hvit konge er heller ikke helt trygg så lenge dronningene er på brettet.

30.Kxf1 Kd7?!

Siste mulighet til motstand var 30...Tge8 for å beholde muligheten til å blokkere den lange diagonalen med d4 om hvit spiller som i partiet.

31.e6+!

Åpner opp for løperen slik at den understøtter h-bondens frammarsj.

31...Kxe6

31...fxe6 32.Lb2 er helt håpløst for svart.

32.Te2+ Kd6 33.Lb2

Dermed er partiet avgjort. H-bonden er verdt et helt tårn alene.

33...Kc5 34.Lf6 Tb8 35.Te7 Tb1+ 36.Kg2 Tc1 37.Te2! Kd6?! 38.h6 Tc8 39.h7 T1xc2 40.Txc2 Txc2+ 41.Kf3 oppgitt. H-bonden koster tårn.

Kasparov mot nye høyder

Garri Kasparovs kampvilje avtar ikke: Han måtte vinne over sin egen elev Vladimir Kramnik i siste runde i Linares i Spania i februar for å vinne alene - og gjorde det. 33-åringen har kampvilje, ambisjoner og en profesjonell innstilling som en savner hos mange av dagens unge stjerner. Han er nå oppe i sin høyeste rating noensinne: Rundt 2820!

21-årige Kramnik endte dermed på andreplass i turneringen, et helt poeng bak Kasparov, men et helt poeng foran Veselin Topalov og Michael Adams. Og viste at han må regnes som største favoritt til å overta tronen etter Kasparov.

NATTLIGE FORBEREDELSE

Forberedelsene foran siste runde i Linares var hard for begge. Så sent som 02.30 på natta kunne forbipasserende høre Kasparov og analysehjelper Yuri Dojojan jobbe hardt i Kasparovs suite. Han har ingen ønsker om å overlate 1. plassen i en så viktig turnering til en annen...

Kasparov, som har for vane å komme et par minutter for sent til runden, var denne gang på plass tre minutter før tiden med hodet alt plassert dypt i hendene for å konsentrere seg best mulig. Men det ble ikke enkelt, ikke minst fordi Kramnik, nesten alltid punktlig, for en gangs skyld ikke var til stede da dommeren satte klokken i gang. Han spilte d4, og begynte å vandre fram og tilbake på scenen, som en løve i bur.

PSYKOLOGISK «KRIG»

Så kom Kramnik i sin vanlige røde jakke som gjør at han nesten virker enda høyere enn sine nesten to meter. Kasparov møtte ham stående og med et ekte smil - noe han tillater seg bare overfor spesielt utvalgte. Kramnik trakk lynraskt Sf6 - uten å gjøre som han alltid pleier: Skrive navn og dato på noteringsskjemaet. Den psykologiske «krigen» var i gang for alvor.

Snart gikk overraskelsen for Kasparov over til mentalt slag: I motsetning til sine vanlige kongeindisk eller slavisk, valgte Kramnik *nimzoindisk*, inntil da ukjent i hans reportoar. Tydelig grundig forberedt på varianten Kasparov nesten alltid spiller, og som Kramnik kjenner fra da de

to arbeidet sammen da Kasparov møtte Anand i tittelmatch med Kramnik som sekundant.

IMPROVISERTE

Kasparov svarte med å improvisere og endre varianten - noe som gjorde nattens analyser uten verdi for begge. Så begynte en lang kamp med manøvrer hvor Kasparov tok langt mindre sjanser enn vanlig, fordi Kramnik er den spilleren han har mest respekt for. Både i 1994 og 1996 led jo Kasparov grundige nederlag for Kramnik.

Likevel spilte mesteren konsekvent på gevinst, uten å ville godta remis som sikret poenglikhet og kvalitetsberegning. Langt om lenge oppnådde han en liten fordel ved overgang til sluttspill, fikk til et skikkelig press mot Kramniks a-bonde - og avgjorde etter 57 trekk og seks timers spill!

TIL ÅR 2000

Turneringen understreket til fulle at Kasparov mener alvor når han hevder han ønsker å sitte som verdensmester fram til år 2000. I 1992, da Kramniks navn første gang dukket opp, da Kasparov insisterte på å ha med 16-åringen på det russiske OL-laget og hvor unggutten imponerte enormt, hevdet Kramnik at hans mål var å være moden til å overta VM-tittelen i 1999. Det skal bli spennende å se.

Veselin Topalov og Viswanathan Anand er de øvrige som nevnes som Kasparovs arvtagere. Topalov gjorde det brukbart i Linares, Anand endte på 6. plass med 5,5, bak Judit Polgar med 6. Den ungarske jenta ledet helt i begynnelsen! Vassilij Ivanchuk og Boris Gelfand fikk 5, Predrag Nikolic 4,5, Dreev 4, Shirov og Piket 3,5.

Her er kamppartiet fra siste runde:

Garri Kasparov-Vladimir Kramnik
E56, Nimzoindisk, moderne variant

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.e3 0-0 5.Ld3 c5 6.Sf3 d5 7.0-0 Sc6 8.a3 Lxc3 9.bxc3 dxc4 10.Lxc4 Dc7 11.La2 b6 12.Te1 e5 13.e4 Lg4 14.dxc5 bxc5 15.h3 Tad8 16.De2 Lxf3 17.Dxf3 Hvit har fordelen av løper- mot springerpar, men sort har et lite utviklingsforsprang.
17...Td6 18.Lg5 h6 19.Lh4 Tfd8 20.Tab1 Se7 21.Lc4 Sc8 22.Lg3 Sb6 23.Lb5 Te6

Kunstig tårnplassering sort får problemer med.
24.a4 c4 25.De2 Td3 26.a5 Sc8 27.Tb4 Txc3 28.Txc4 Txc4 29.Dxc4 Db8

Sort vurderer sjansene større med dronningene på brettet.

30.Dc5 Sd6 31.Ld3 Sd7 32.Da3

Hvit utviser en enorm tålmodighet, vel vitende om at fordelen ikke blir mindre av den grunn.

32...Sf8 33.Tb1 Dc7 34.Tc1 Dd8 35.a6

Så er a7 fastlagt som angrepsobjekt. Merk at sorts tårn er blitt stående passivt på e6, mens hvits har fått sin åpne linje. Hvit står klart best.

35...Sg6 36.Dc5 Te7 37.f3

Forbausende hvor lett brikkene kommer på rett plass: En oppvisning i systematisk oppbygging!

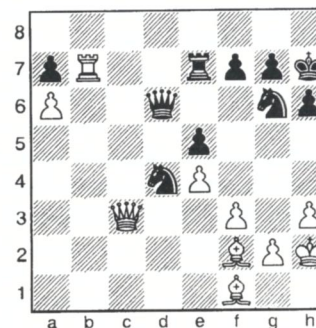
37...Se8 38.Lf1 Te7 39.De3 Td7

39...Txc1 40.Dxc1 Sd6 41.Dc5 Sc8 42.Lc4 og sort har ikke noe å stille opp mot Lc4-d5-b7.

40.Kh2 Te7 41.Tc6 Kh7 42.Dc1 Sc7 43.Dc3 Dd7

Akkurat her burde kanskje sort forsøkt 43...f6, men frykten er vel at hvit en gang får spilt Tc8 og kan få sterke trusler mot sorts konge via g8.

44.Tc5 Dd6 45.Lf2 Se6 46.Td5 Db8 47.Tb5 Dd6 48.Tb7! Sd4

49.Db4! Df6

Hvits siste trekk var avgjørende: Sort kan ikke spille 49...Dxb4 50.Txb4 og hvit vinner raskt når tårnet går tilbake til b7. Nå lar ikke a-bonden seg redde.

50.Dc5 Sc6 51.Le3

Han tillater seg et ventetrekke igjen!

51...Te6 52.Lc4 Te7 53.Ld5 Sd4 54.Txa7 Txa7 55.Dxa7 Se7 56.Lc4 h5 57.Dc5 oppgitt. A-bonden lar seg ikke stoppe uten tap av altfor mye materiell.

«Kramnik+Topalov=Kasparov»

Etter Linares uttalte Kasparov seg til Madrid-avisen *El País* om sine potensielle arvtagere:

Anand: - Har et naturtalent blant de mest imponerende i sjakkhistorien, og har arbeidet hardt for å slipe talentet. Men han har et psykisk problem overfor meg etter at han tapte vår match i New York i 1995. Dette forklarer hans dårlige resultat i Linares: Tap mot meg som virket som en knock out i 1. runde - og bare 6. plass til slutt, langt under hans kapasitet. Selv opplevde jeg noe av det samme etter matchen mot Karpov i 1984, men jeg kom tilbake, og tror Anand også kan greie det.

Kramnik: - Historien viser at jeg hadde rett da jeg ville ha ham med i OL som 16-åring i 1992. Alt da hadde han en unik forståelse for spillet. I dag er han litt likegyldig, og har ingen jernhelse, men den unge russeren er en helt spesiell spiller.

Topalov: - Har det Kramnik mangler: Disiplin, utholdenhet, helse og energi. Få trodde på ham da han nærmet seg eliten, men i dag er det ingen som betnekter at han er der han fortjener. En hypotetisk sammensetning av Topalov og Kramnik ville gi den Kasparov som ble historiens yngste mester i 1985! Topalov, Kramnik og Anand er de eneste jeg seriøst ser som kan bli mester etter meg.

Karpov: - Bli aldri den samme. Hans seier i Linares 1994 vekket en alarm i meg. Jeg hadde personlige, profesjonelle og politiske problemer, og måtte endre mitt liv radikalt og begynne å trene seriøst igjen. Etter to år var jeg der jeg var før. Karpov ble sist i Las Palmas, men har sin styrke i matcher mann mot mann. Verken Anand, Kramnik eller Topalov skal føle seg sikre mot ham i en match.

Ivanchuk: - Alt det gode en kan si om ham, og det er ikke lite, blir annullert gjennom hans ustabile psykologi. I Linares spilte han godt mot meg og slo meg, men svært svakt i de andre partiene. Slik blir en ikke verdensmester.

Kamski: - Ved at han trakk seg tilbake fra sjakken, mistet vi ikke noe fra et artistisk synspunkt. Han var en hard motstander, veldig arbeidssom, men uten talent. Karpov beviste det da han slo ham med letthet i fjor.

Ta ballen - ikke mannen

La meg opplyse at jeg setter stor pris på Morten Sand, men jeg er uenig i hans prioriteringer hva angår presidentvervet i Norges Sjakkforbund. Jeg har, også i mitt leserinnlegg, uttrykt stor anerkjennelse for det arbeidet Johs. Kjekken og hans stab utfører. Poenget med mitt siste leserbrev (1/97) var at de gjør omtrent alt det arbeidet jeg mener burde utføres av de valgte tillitsmenn - så lenge vårt forbund ikke er større.

Så et korrektiv. Magnus Monsen insinuerer at jeg vil lansere Kjell Johannessen som ny president. Jeg kjenner ikke Johannessen, og har kun møtt ham en gang i en halv times tid - etter at jeg hadde skrevet mine to leserinnlegg. For øvrig ville jeg i Johannessens sted ikke formulert mine meninger så ekstremt som han gjør, og jeg er uenig i mye av det han skriver. Men jeg respekterer hans meninger, og via venner i Nord-Norge er jeg opplyst hvilket stort arbeid han utførte i våre nordligste kretser. At tidligere president Monsen ikke visste hva som rørte seg i kretsene i hans regjeringstid forbauser meg.

Jeg mener som Monsen at vi trenger en reise-sekretær. At Sigmund Salamonsen er mannen, støtter jeg fullt ut. Vi har snakket om dette, og Sigmund uttrykte forundring over at ingen ville rådspørre eller benytte personer som har bevist at resultater kan oppnås. Men, vi har ikke råd! Hvis NSF var administrert etter dansk mønster kunne vi både lønne en reise-sekretær og støtte våre hel/halvprofesjonelle økonomisk. Det er hele mitt poeng (!), og ikke å favorisere vår utmerkede sjakkadministrasjon. I en slik sammenheng støtter jeg Jonathan Tisdall. Men i motsetning til ham forsøker jeg å være realistisk i mitt syn på NSF og holde følelsene i sjakk.

Mikael Rølvåg mener forbundsstyret ikke kan stilles krav til siden de har familie og jobb. Hvorfor er det motsatte tilfelle i Danmark? Danskene har meg bekjent både familie og jobb. La meg, siden jeg er blitt provosert, beskrive hva det kreves for å sitte i forbundsstyret. Jeg

lot meg overtale til å velges som visepresident i forbundet under den forrige president og trodde det var for å gjøre noe aktivt til fremme for norsk sjakk. Men nei! Kravet var å stille på styremøter og behandle referatsaker. Etter en del ørkesløse møter trakk jeg meg ut av styret for ikke å kaste bort mer tid. I stedet kunne jeg bruke mine krefter på klubbplan.

Er jeg alene om å etterlyse mål og strategi? Under NM i Alta ble en del sjakkledere spurt om synet på norsk sjakkadministrasjon.

Svein Harald Johnsen: «Hvilke mål og strategi? Jeg tror ikke NSF har slikt...»

Ole Valaker: «Men altfor ofte opplever jeg i alle fall selv som USF-leder at det viktigste blir å kalle inn til, holde og planlegge møter og skrive referat.»

Bo Olsson: «Hvilke mål og strategier?»

Det er faktisk flere Hattifnatter enn meg her i landet og merkelig nok har vi etterlyst det samme.

Richard Wicklund-Hansen

Om regler og fair play

NSF har detaljerte regler om hva som er tillatt i sjakk. Kan det være behov for noe mer enn «rene» regler? Noen utfyllende retningslinjer for hvordan man bør opptre, for eksempel i forhold til begrepet «fair play»?

Bakgrunnen er følgende historie fra seriesjakk-en: Før sesongen hadde vi i Stjernen en samling for alle som skulle delta på våre lag. Undertegnede holdt en innledning der jeg blant annet betonte viktigheten av fair play. På vegne av styret i klubben gjorde jeg det klart at det ikke var ønskelig at spillerne skulle vinne partier for enhver pris, hvis det gikk ut over hensynet til fair play. Som eksempel nevnte jeg det å spille på motstanderens dårlige tid i en «kliss» remisstilling.

Før den antatt avgjørende kampen om opprykk til 2. divisjon mot Follo hadde jeg en hyggelig passiar med Follos lagleder. Jeg nevnte også mine synspunkter på fair play, som han ga sin tilslutning til.

På denne bakgrunn var det ekstra opprørende å oppleve at matchen ble avgjort ved at en av Follo spillere vant ved å spille på tid i remisstilling, uten å prøve å vinne. Stjernens spiller hadde prøvd å sette matt med tårn mot løper (samt noen bønder). Han hadde hele partiet hatt best tid, men tilbød remis med rundt 25-30 sekunder igjen for begge etter seks timers spill. Follo spiller avslo, og fortsatte med å flytte kongen opp og ned på a-linja til han vant på tid. Dette er lovlig men ikke fair play etter mitt skjønn. Kunne lagleder(e) eller turneringsleder grepet inn? For oss som så på var det klart at samme stilling måtte ha oppstått mer enn tre ganger.

Med til historien hører at da tidskontrollen ved 55 trekk nærmet seg hadde Follo spiller få sekunder på de siste fem trekkene. Stjernens spiller gjorde da to halvtrekk á tempo uten å notere for hvert halvtrekk for å presse Follo spiller. Om dette er lov med dagens regler vet jeg ikke. Som lagleder grep jeg likevel inn og minnet om noteringsplikten. (Hadde jeg ikke gjort dette hadde kanskje Follo spiller tapt på tid.)

Såvidt jeg har forstått de nye reglene vedtatt på FIDEs kongress i Jerevan (skal gjelde fra 1. juli 1997) kan en spiller i fremtida kreve remis hvis motspiller bare spiller på tid, og ikke gjør reelle vinstforsøk. Dette høres ut som et framskritt. Jeg etterlyser likevel retningslinjer for fair play fra NSF. Det finnes andre situasjoner også som er vanskelige å regulere tilfredsstillende med lover og regler. (For eksempel har vel de fleste av oss dessverre opplevd motspillere som på mer eller mindre subtile måter prøver å forstyrre vår konsentrasjon.)

Vennlig hilsen Sjur Nørve, Stjernen SK

Om fair play - en replikk til Sjur Nørves innlegg

Siden Sjur Nørves innlegg «Om regler og fair play» ikke er helt dekkende, ønsker jeg å komme med vår oppfattelse av det han tar opp, og da spesielt partiet mellom Halvard Ådnøy, Follo og Gudmund Stenersen, Stjernen på 4. bord.

La det være sagt med en gang, vi i Follo sjakkforening er for fair play. Men siden samfunns-moralen generelt på det punktet er nedadgående, må det i så fall være klare regler på det punktet,

og ikke overlates til skjønn. Det er nok eksempler; fotball, spiller holder i trøya, dytting, film-ing, doping og så videre. Kroneksemplet på gentleman-opptreden i sjakk er Svein Johannessen som gjør motstanderen oppmerksom på at han selv har tapt på tid, hvis han ikke har oppdaget det. Da er det langt flere eksempler på «unfair play», og uten å nevne navn er det en del yngre som hamrer på klokken, velter brikkene og gjør alt for å vinne partiet. Det blir da ganske urettferdig å la hver enkelts moralbegrep bli avgjørende for fair play. Her må det klare regler til.

Jeg kan godt forstå at Sjur Nørve er opprørt over tapet Stjernen fikk mot oss. Tapet skjedde på verst tenkelige måte. Da to partier gjensto var stillingen 1,5-1,5. Liabotrø, Stjernen hadde klar gevinststilling mot undertegnede, mens Stenersen hadde en liten fordel mot Ådnøy. Først går Liabotrø i en remisfelle, deretter gjenstår kun ett parti som de taper på tid i remisaktig stilling!

Sjur Nørve og jeg hadde ingen samtale om fair play, her må han ha forvesklet med en annen person på laget.

Stenersen presser først Ådnøy i den første tidsnøden, og som Nørve påpeker noterte han ikke trekkene hele tiden i Ådnøys tidsnød, Nørve «grep inn» slik at dette ble korrigert. Men minst et par trekk var altså utført irregulært. Og har en lagleder lov til å «blande» seg inn i partiet slik Nørve gjorde?

I andre tidsnød tilbyr Ådnøy remis og får avslag. Stenersen prøver å vinne, men tilbyr senere remis, og med 15-20 sekunder igjen blir dette avslått med tidstap som resultat. Nørve påstår at stillingen var kliss remis. Den var remis, men det vesentlige var at det var bønder igjen: Tårn og bønder mot løper og bønder, altså ingen teoretisk remis. Dessuten var det en liten felle i stillingen det var mulig å gå i i en så kraftig tidsnød. Det er også viktig å merke seg at Stenersen tilbød remis og ikke forlangte remis. Her er det klare prosedyrer hvordan remis i samme stilling tre ganger skal kreves.

I beste fall for Stjernen var det 1-1 i fair play i det partiet. Det var også Stjernens spiller Per Omtvedt enig i i følge et pålitelig vitne. Dommer Otto Ibenfeldt vurderte også at intet irregulært hadde skjedd i tidsnøden.

En debatt om fair play er vi så absolutt for -

men å ta utgangspunkt i det aktuelle partiet og påstå at Ådnøy og Follo sjakkforening vant på unfair play, er vel drøyt.

Leif Øgaard, lagleder for Follo 1.

Skolesjakk - en oppklaring

Det er nødvendig å oppklare en del misforståelser etter lesebrevstormen i Norsk Sjakkblad nummer 1 1997. Ungdommens Sjakkforbund (USF) har det avgjørende ordet i saker som angår sjakkungdom, ikke Norges Sjakkforbund (NSF). USF er en selvstendig organisasjon med eget demokratisk valgte styre, årsmøte og lokallag i alle fylker. I år fyller vi tjue år. USF har kontorfellesskap med og om lag like stor omsetning som NSF. Og for ordens skyld: Vi skiftet navn 1. januar 1997.

Men NSF har også egeninteresse og dermed delansvar for å få de unge spillerne inn i seniorklubbene. Derfor må NSF bekymre seg over at vi kronisk mangler voksne sjakkspillere som kan bidra i og ta ansvar for undervisning. Ofte må kretsene gi negativt svar til skoler som ønsker sjakkundervisning.

Slik sett er det interessant når president Morten Sand i NSF legger fram konkret forslag om økt satsing på skolesjakk. Men også Sand må akseptere at forslag han ikke selv har fulgt opp siden felleskonferansen i 1995, ikke er godt nok.

Forslaget har vært behandlet i arbeidsutvalget i USF (sak om ekstra sivilarbeider). Det har altså ikke «vekket null entusiasme», men ble forkastet uten å bli lagt fram for styret. Generalsekretær Johs. Kjekken la på oppfordring fram en skriftlig, økonomisk analyse. Det var nødvendig fordi forslaget manglet en finansieringsplan.

Kjekken - og arbeidsutvalget - kom til at 50.000 kroner øremerket til en deltidstilling for skolesjakken var et altfor beskjedent anslag. Denne summen dekker knapt arbeidsgiveravgiften, reiser og overnatting for den omreisende misjonæren. Selv en sivilarbeider ville bli for kostbar, og han kunne neppe gjort den jobben vi ønsket.

Mer prinsipielt er det tvilsomt om tilførsel av ressurser på sentralt nivå er rett medisin for en aktivitet som foregår på lokalt nivå. Dessuten gjør tillitsvalgte og lokallagene allerede gratis jobben Sand vil betale for. Hyggelig i hvert fall at våre «fotsoldater» blir satt pris på.

En av dem er Sigmund Salamonsen, som blir lansert som reisesekretær av Magnus Monsen (NSb 1/97). Dessverre - tiden er nok gått fra 70-tallets omflakkende sjakkinstruktør på legd. Sigmund sier selv at han neppe er interessert. Han er fylt 65 år og koser seg på Vandaskog. Trolig vil selv Sigmund komme til kort i en slik rolle. Miraklene han har utrettet i Sveio hjelper lite for eksempel i Trondheim. Det kreves mer langvarig, systematisk arbeid samt lokalkunnskap og ditto bekjentskaper - ikke et sveip over landet.

For øvrig: Sigmund Salamonsen har slett ikke måttet «gi opp på forbundsplanet». Han kjenner seg ikke igjen i denne beskrivelsen. Sigmund er fortsatt medlem i valgkomiteen og satt senest i fjor i Trenings- og utviklingskomiteen som nå er rasjonalisert bort.

USF har på helt ordinært grunnlag avvist Morten Sands forslag om en «storstilt offensiv» i skolesjakken. Dette får Sand åpenbart til å trekke følgende konklusjon: Den organisatoriske delingen i norsk sjakk avdekker «...store svakheter som får konsekvenser for medlemsutviklingen.» Oppdelingen kunne vært en sentral diskusjon - hvis ikke denne formen hadde vært en betingelse for statsstøtten til USF, skriver han.

En mulig parallell var om Thorbjørn Jagland foreslo at Arbeidernes Ungdomsfylking (en av våre kolleger i Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner) skulle legges ned. Bakgrunnen kunne vært at AUF er uenig i Arbeiderpartiets gasskraftpolitikk.

Vi er selvsagt åpne for konstruktiv organisasjonsdebatt, men kan ikke se at holdbare argumenter mot delingen i norsk sjakk er presentert. Strengt krav til dokumentasjon av medlemmer og dermed økt byråkrati sliter alle ungdomsorganisasjoner med. Men også uten statsstøtten hadde et ungdomsforbund opplagt hatt misjon.

Bildet Morten Sand skaper, er ufullstendig og til dels misvisende når han klager på engasjementet til «sentralt tillitsvalgte». Hva som skjer i NSF, er Sands eget problem og ansvar, men når han innlemmer USF - en samarbeidende organisasjon - må vi reagere. Utspillet kommer i et merkelig lys fordi USF står bak det meste som skjer i norsk sjakk om dagen.

Fem norgesmesterskap i ulike kategorier og et bredt lokalt turneringstilbud for barn og unge,

nordisk vinterleir i Telemark i februar, internett-tilkobling på kontoret, sjakk i Forsvaret og et banebrytende arbeid med sjakkgymnas i Norge, vitner om høy aktivitet i USF. Medlemsbladet Førsteraden er også stadig bedre og fyller et behov for de yngre lesere.

Uansett hva man trekker fra eller til: USF prioriterer sjakk i skolen og var senest i januar i møte med Utdanningsdepartementet. Til stede var også rektor for Karpovs sjakkskole i Sverige, Jan Berglund, og Simen Agdestein.

Her fikk vi vite om muligheter og begrensninger, og at vi er hjertelig velkomne inn i skolene - på dagtid. En velsignelse fra departementet vil være uhyre verdifull. Og Buskerud Sjakrets Ungdom med utrettelige Øystein Brekke i spissen er allerede i gang med et ambisiøst prosjekt. Vi vil også ta initiativ til en video om sjakk og en læreplan som kan brukes i skolene etter eksempel fra orienteringsforbundet.

Den store bøynen er det jo ingen som har påpekt ennå: Nemlig å få rektorer og lærere interesserte i og motivert for sjakk! De har tid og mulighet til sjakkundervisning på dagtid.

Vi forventer også at NSF intensiverer arbeidet med å få klubbene til å opprette selvstendige ungdomsavdelinger. Det er samtidig en forutsetning at klubbene blir flinkere til å ta imot nye medlemmer og at det skapes et miljø for dem som ikke er stortalenter.

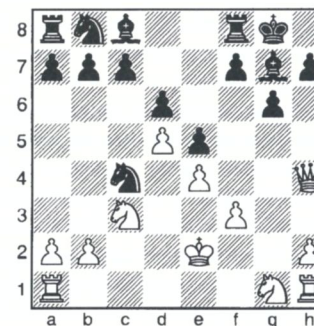
Styret i Ungdommens Sjakkforbund: Ole Valaker, leder, Espen Andersen, nestleder, Hans Olav Lahlum, turneringssjef, Tore Hansen, kasserer, Trond Gabrielsen, sekretær, Hans Inge Kongevold, styremedlem, Åge Olsen, styremedlem.

Stensen-varianten

Kunstig framstilt parti med henhold til David Bronsteins berømte dronning-offer. Har jeg funnet en forbedring for hvit, eller kan svart forbedre enkelte trekk? Det er ved hjelp av computer jeg har sett på enkelte trekk, for å prøve å finne det beste trekket. Computeren «ser» om det er direkte svakheter ved enkelte trekk. Men det må da kanskje finnes forbedringer for svart?

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3 Sämisch-varianten i kongeindisk. **5...0-0 6.Le3 e5**

7.d5 Sh5 Begynnelsen av David Bronsteins berømte dronningoffer. **8.Dd2** Sge2 kan spilles om man vil unngå dronningofferet. **8...Dh4+ f5 9.g3** Kd1 er også spilt noen ganger. **9...Sxg3 10.Df2 Sxf1 11.Dxh4 Sxe3 12.Ke2 Df2** er også et interessant alternativ. **12...Sxc4**

13.Sb5! Stensen-varianten. Fordi jeg tror dette er en forbedring av Tc1. **13...Sa6 14.De7 Sxb2** Kan man lete etter forbedringer, eller..? **15.Sxc7 Sxc7 16.Dxc7 b6 17.Dxd6 La6+ 18.Kf2 Sd3+ 19.Kg3 f5 20.Sh3!** Prioriterer det posisjonelle; utvikling og gjennomtrenging av den svarte kongestillingen framfor å berge dronningen. Mye kompensasjon. Dama er tapt! **20...Sc5 21.Tac1!** For å få mest mulig materiell for dronningen. **21...fxe4 22.Sg5 22.fxe4??** gir jo gaffel etter **22...Sxe4+.** **22...Tad8 23.Dc7 Td7 24.Txc5** Dette må være beregnet når hvit spiller sitt 20. trekk. **24...Txc7 25.Txc7** Hvit står til gevinst. Belønning for dronningofferet. **25...exf3 26.Se6 Tf7 27.Txf7 Kxf7 28.Tc1 Lf6!** Nødvendig på grunn av den sterke fribonden hvit har. Kf6 gir hvit store fordeler etter Sg5, truer Se4+. **29.Tc7+ Le7 30.Kxf3 Ld3** Finnes det noe bedre? Det er det store spørsmålet. **31.Sf4!** Raskeste vei til gevinst. **31...exf4 32.d6 Ke6 33.dxe7 Kf7 34.Kxf4 a5 35.Ke5 Lb5 36.Kd6 g5 37.Tc2** Med ideen Tf2-f8. **Oppgitt.**

Lars Asbjørn Stensen

Har kruttroyken lagt seg? Da tar vi fatt på oppgavene!!!

I første omgang har jeg oppnådd det jeg ville, nemlig stort engasjement i våre stridsspørsmål. Selv har jeg fått så hatten passer, og noen har

kanskje trodd at barrierene nå er uoverstigelige. Men slik er det heldigvis ikke. Jeg har vært i kontakt med Ibenfeldt, president Morten Sand og vår tidligere president Magnus Monsen. Resultatet er at vi alle, hver på vår kant, har hatt ting å beklage. Nye opplysninger satte enkelte saker i et litt annet lys og gjorde nok at vi alle ønsket ting usagt. I alle fall jeg kommer i fremtiden til å ta direkte kontakt med en jeg er uenig i før jeg går ut offentlig.

Vil presidenten ha avløsning? At vår nåværende president synes å savne entusiasme fra enkelte tillitsvalgte er forståelig så engasjert som han er. Det er derfor naturlig at han gjerne kan tenke seg avløsning. Det vil si, ingen kan avløse ham i arbeidet med høstens store internasjonale begivenhet, FIDE-kongressen. Det hersker ingen tvil om hans kvalifikasjoner på det området. Både FIDE og Norge som sådan ville ha nytt godt av at han ble valgt til en framtredd stilling i den internasjonale administrasjon. I ettertid har jeg ingen problemer med å se at hans tilstedeværelse i Alta på langt nær var så viktig som dommervervet under VM-matchen. På tinget i Alta var det ingen stridsspørsmål til behandling. Det var det imidlertid nok av der han var. Godt norsk folkevett har vist seg velkommen i mange betente områder i verden. I internasjonal sjakk er i så måte vår mann Morten Sand.

Innenriks trenger vi også hjelp. Mye tyder på at vi bør komme fram til en ny styringsmodell. Etter manges mening bør styret ha til oppgave å ivareta sin regions interesser samt påse at styrevedtak blir fulgt opp. Presidenten bør selv finne fram til personer han kan samarbeide med for å løse oppgavene. Slik jeg ser det er Erling Fløtten meget vel egnet til å stake ut den nye kurs med langsiktige planer. Like sikker er jeg på at han vil inngå et nært samarbeid med vår nåværende president. Det er viktig med kontinuitet.

Det er plass og oppgaver til alle som vil ta et tak i norsk sjakk. Siste nummer av Norsk Sjakkblad viste at alle innlegg hadde iboende elementer av nytenkning og interessante ideer. La oss i fremtiden konsentrere oss utelukkende om det som har positiv interesse og forsøke å glemme gamle feider.

Tidligere har jeg talt varmt for en idékonferanse i Oslo. Andre har foreslått en grasrotundersø-

kelse med spørsmål som klubbene besvarer med ja eller nei. Alle er enige om at kommunikasjon mellom grasrot og ledelse er for dårlig i dag. Kan dette være et skritt i riktig retning?

Personlig har jeg ikke behov for å rettferdiggjøre meg i forbindelse med alle angrep mot meg og min person, men jeg vil ikke tas til inntekt for andres syn. Jeg har alltid vært for lønnede verv i NSF og kjemper for en sterkest mulig organisasjon. Et syn jeg er overbevist om at Erling Fløtten deler fullt ut. Men i dag mener mange med meg at vi administrativt kjører med håndbrekket på. Garvede og suksessrike forretningsfolk som Wicklund Hansen burde lyttes til når det gjelder effektiv kontorførsel. Ny teknologi revolusjonerer i dag på alle områder og det vil også vårt forbund måtte akseptere.

Kjell Johannessen.

Høna og egget

Selv om jeg alltid har vært i tvil, heller jeg til den oppfatning at høna kom før egget. Uten å frata egget dets betydning, virker tross alt denne rekkefølgen som den mest naturlige. Men helt sikker kan man aldri være! I norsk sjakk sliter vi med denne type problemstillinger.

Etter å ha blitt valgt til NSF's president, tok jeg sterkt til orde for at norsk sjakk må utarbeide strategier og målsettinger for sin drift. Jeg så for meg handlingsplaner med tidsangivelse for hovedmål og delmål, tempoplaner og budsjetter. Jeg har på kongressene både i Drammen og Namsos holdt lengre innledninger hvor dette ble fremholdt og understreket. Det samme ble gjort i felleskonferanse med USF. Strategiarbeidet ble også påbegynt i EU og drøftet i møter og arbeidsseminarer.

Imidlertid blir man fort konfrontert med norsk sjakks virkelighet, nemlig det totale mangel på frie økonomiske ressurser og mangel på ressurspersoner som vil gjøre en innsats sentralt. Jeg er sikker på at vi kunne fylle opp hele forbundskontoret med strategier, planer, mål og så videre. Dette vil imidlertid ha liten eller ingen verdi når vi som forbund ikke har økonomiske ressurser til å gjennomføre tiltak som koster over et par tusen kroner. Det er da lett å miste visjonene og konsentrere seg om den faglige drift, tur-

neringer og så videre, i seg selv viktige sider ved NSF's arbeid som også må fungere knirkefritt.

Et av Wicklund Hansens svartrekk i denne stillingen, er en ren bukk. En nedgradering av forbundskontoret og overgang til dugnadsarbeid blant tillitsvalgte oppfatter jeg som en ukorrekt analyse som i tillegg er forsøkt underbygget med overflatiske variantberegninger. Som ledd i argumentasjonen fremlegges uriktige medlems-tall, situasjonen i våre naboland er ikke riktig beskrevet og de besparelser som skal oppnås er åpenbart urealistiske.

Det er i denne sammenheng interessant å lese siste utgave av dansk Skakblad hvor formannen i Dansk Skakunion på lederplass påpeker ønskeligheten/nødvendigheten av et forbundskontor med egne ansatte og hvor NSF fremholdes som eksempel. Et mer konstruktivt innspill i debatten kunne være å stille spørsmålstegn ved prioriteringen og kvaliteten av det arbeid som faktisk utføres.

Vi må med andre ord konsentrere oss mer om høna før vi lar den virre rundt for å verpe innholdslosse egg. NSF må tilføres økonomiske ressurser på et slikt nivå at det blir meningsfylt å planlegge tiltak som kan løfte sjakken såvel sportslig som i samfunnsmessig betydning og omfang. NSF må i samarbeid med USF prioritere skolesjakk og sjakk i skolen. Jo flere som lærer og spiller sjakk i disse aldersgrupper, jo flere potensielle klubbspillere kan vi få. Dette er jo i utgangspunktet USF's ansvar, men av avgjørende viktighet for norsk sjakk. Jeg foreslo et prøveprosjekt for å høste erfaring og se virkningene av en konkret og målrettet satsning. NSF stilte med et forslag til oppskrift og var villig til å dekke halvparten av utgiftene til prosjektet. Erfaringene fra et slikt prøveprosjekt skulle danne grunnlaget for en større satsning med dertil tilføring av ressurser. Hovedpoenget er at begge organisasjoner har felles interesser i dette arbeidet. Imidlertid har vi ikke utviklet samarbeidsorganer som gjenspeiler disse felles interessene. NSF kan selvsagt ikke påtvinge USF et slikt samarbeid. Det jeg først og fremst ønsket å påpeke ved denne eksemplifiseringen var et ønske om samarbeid kombinert med en mangel på engasjement hos tillitsvalgte i begge organisasjonene. Denne observasjonen må tydeligvis ha falt

et samlet USF-styre tungt for brystet, jevnfør leserbrevet hvor vi i tillegg får opplyst at USF står bak det meste av det som skjer i norsk sjakk om dagen. Man kan selvsagt sole seg i skinnet fra attester utgitt på eget forlag.

Arbeidet med å skaffe inntekter til norsk sjakk er ingen lett jobb. Man kan misunne de store idrettsforbundene med sine superstjerner og de sponsoravtalene som her inngås. De avtalene norsk sjakk har fått til, knytter seg stort sett til konkrete prosjekter. Problemet er imidlertid å få tilført midler utover det som medgår til gjennomføringen av selve prosjektet. Et eksempel på et prosjekt som gir god PR for sjakken er Simen Agdesteins mineryddingsaksjon. Den føyer seg inn i rekken av humanitære prosjekter som sjakken har involvert seg i. Penger gir det ikke, men det er heller ikke alltid meningen.

Min oppfordring til tillitsvalgte på ulike nivåer og våre ledende spillere er ikke bare å kritisere, men også bidra positivt. Tisdall føler seg truffet og gjør et poeng av at han ikke fikk noe takkebrev for innsatsen i mineaksjonen fra NSF. Beklager dette, men når temaet først bringes på bane, kan det opplyses at det ikke akkurat er høyvann i arkivskuffen for innkomne takkebrev fra spillerne. Agdestein klager over betingelsene blant annet ved representasjon. Merkestnoden ved enkeltrom i OL beløper seg til om lag 50.000 kroner, og er vel neppe noen «små kroner». Det er riktig at spillerne under nordisk på Island fikk 100 kroner pr. dag i lommepenger. NSF prioriterte bevisst den merkostnaden det var å få med seg fire spillere i stedet for to. En direkte konsekvens av dette var at Tisdall, som ikke var blant de to kvalifiserte, spilte seg til GM-tittel i det «klaffen» falt. Selv var jeg til stede på møte i nordisk sjakkforbund uten å få verken opphold eller lommepenger dekket. Det som imidlertid først og fremst foranlediget min ytring i Norsk Sjakkblad nummer 8, var endel svært negative synspunkter gjengitt i VG's sjakkspalte. Nok om det.

Det er fint med frisk debatt og alle bidragsyttere skal ha honnør for utvist engasjement og gode ideer. En særlig takk til Jan Berglund som fulgte opp allogenien fra Tove Janssons verden. Jeg er gjerne med på å lete etter lille My.

Morten Sand.

Follo, en ny stor sjakkklubb

Høsten 1996 ble det dannet en ny stor sjakkklubb i Follo ved at Ski og Ås sjakkklubber ble slått sammen til én klubb. Det var stor enighet om denne fusjonen i begge klubber, som til sammen hadde 60 medlemmer.

Av Per Ofstad

Ås Sjakklubb, som siden den gjenoppsto for femten år siden, har hele tiden hatt Per Lea som leder. Her var det bygget opp en egen ungdomsorganisasjon og den er viktig for den nye klubbens rekruttering.

NYE SPILLERE

Ski Sjakklubb hadde få unge spillere. Ved sammenslåingen var det enighet om å opprettholde begge spillesteder, noe som dermed ga et dobbelt sjakktilbud for alle medlemmene.

Samtidig gikk Leif Øgaard og Per Ofstad over fra Oslo Schakselskap til den nye klubben. De er begge bosatt i Drøbak og har lenge hatt ønske om å få til et tilbud også der, men det har ikke vært så enkelt. Alex Semakoff, bosatt på Kolbotn, gikk også over fra OSS.

Overgangene skjedde i god forståelse med OSS. De ga den nye klubben en ekstra styrke i tillegg til at den på kort tid hadde vokst til 70 medlemmer, og veksten fortsetter. Klubben er dermed blant de aller største i landet.

RIKERE TILBUD

Fusjonen har gjort det mulig å gi et langt rikere tilbud til sjakkspillere i Follo-regionen, og det er blitt attraktivt for de yngre talenter å bli i klubben framfor å gå over til klubber i hovedstaden. Arbeidet med å bygge opp et tilbud i Drøbak er kommet i god gjenge, og senere i vår vil klubben ha tre spillesteder. Sjakkspillerne i regionen vil da ha mulighet for tre spillkvelder!

Flere spillesteder på forskjellige kvelder vil gjøre det mulig å få et mer differensiert tilbud til medlemmene. I en større klubb vil det alltid være slik at medlemmene har forskjellige ønsker for sin sjakkaktivitet, noen vil spille alvorlige turneringer, andre vil spille lynsjakk og atter andre vil hygge seg med noen partier mot enkelte motstandere. De yngste vil trenge opplæring,

andre vil ha gode råd, og noen, som har ambisjoner, ønsker mer systematisk trening. Det er vanskelig å få oppfylt slike varierende ønsker når klubben har én spillkveld og kanskje bare ett rom tilgjengelig. Mange steder klager de voksne over at de unge bråker for mye og de unge blir leie av å bli hysjet på.

MINDRE BELASTNING

En fusjon har også en stor fordel i forhold til prolemtet med å skaffe tillitsmenn. Mange klubber har blitt borte, eller sterkt redusert, fordi man har slitt ut den ene drivkraften, klubbens hovedmotor, etter mange års tjeneste. Vi valgte derfor å ha et relativt stort styre i nyklubben, fordeling av mange oppgaver på flere personer. Belastningen ble ikke så stor på den enkelte.

Ved sammenslutningen ble det valgt et interimsstyre, som skulle ta jobben med å etablere den nye klubben. Det skulle utarbeides nye vedtekter, turneringsreglement og så videre. På det første ordinære årsmøtet ble interimstyret enstemmig gjenvalgt på alle poster, og styret består nå av Per Ofstad formann, Otto Ibenfeldt og Per Lea nestformann, Gaute Lindgard sekretær, Idun Johansen kasserer, Leif Øgaard turneringssjef, Helge Rangøy turneringsleder for Ski og Jan Rune Moberg turneringsleder for Ås.

FORGRUPPER

Klubbturneringen er i full gang med sjurunder forgrupper i de to avdelingene. I mai spilles så finale for de beste og vinneren blir den første klubbmester i Follo sjakkforening.

Ski har gjennom mange år hatt to tradisjonelle arrangementer, Ski maratonlyn og en hurtig-sjakkturnering med handicap. Den nye klubben fortsetter disse tradisjonene, og i januar ble maratonlynen avvirket med 40 deltagere, 39 runder! I mai spilles Follo Open Handicap.

RYKKET OPP

Det var knyttet store forhåpninger i den nye klubben om at det skulle lykkes å spille første laget opp i 1. divisjon for dermed å kunne kjempe om å nå NM-finalen. I siste runde møttes Follo 1 og Sicilianerne og stillingen var at Sici-

Minnelynturnering for Arnold Eikrem på Island

Margeir Petursson, Johann Hjartarsson og andre islendinger spiller lyn for Arnold J. Eikrems minnefond på Island.

Lørdag 11. januar ble holdt minnelynturnering for Arnold J. Eikrem på Island. Islands Sjakkforbund var arrangør, og turneringen ble støttet av VISA Island og Skakprent. 7-minutt-erturneringen ble vunnet av Johann Hjartarsson 8,5, foran Hannes Hilfar Stefansson 8,5, Margeir Petursson og Sævar Bjamason 6,5. Deltagere ga hele 6.000 kroner til Eikrems Minnefond! I tillegg har islandske spillere bidratt til at Landsbanken i Oslo har gitt fondet en gave på 7.500 kroner, for, som de sier «å bidra til utveksling av og samkvem mellom sjakkspillere fra Norge og Island.

lianerne måtte vinne med minst 4½-½ for å gå forbi Follo. Follo vant imidlertid nettopp med 4½-½ og rykker dermed opp med klar margin.

16. januar møttes Stjernen og Follo. Kampen ble spilt i Frogn Rådhus, ypperlige lokaler med spillsal og kantine. Frogn kommune, som omfatter Drøbak, stilte lokalene gratis til rådighet for Follo sjakkforening. Med god dekning i lokalavisene, en halvside i hver avis før kampen, kom også en del interesserte for å se på tre av de fire Follo-lagene som var i aksjon. Dette ga flere nye medlemmer til klubben, og et sterkere ønske om å etablere et tilbud i Drøbak. I den siste måneden har det vært spillkvelder med rundt ti personer til stede. Felles for disse, blant annet et par godt voksne ektepar, er at de ønsker å spille «hyggesjakk», ikke alvorlig turneringssjakk. Frogn kommune gir gratis lokaler til lag og foreninger i stedet for direkte pengetilskudd - penger som de så måtte samle inn igjen i form av husleie. Vi har nå diskusjon med kommunen om egnet fast lokale og regner med at dette er løst i nær framtid.

Vi har stor tro på at vårt tilbud til forskjellige sjakklike aktiviteter, gjerne på forskjellige sted-

er og på forskjellige dager, er en god måte å holde på medlemmer og til å bygge ut virksomheten. Selv om klubben på mange måter virker spredd, opptrer den samlet ved å ha ett styre, å være én klubb i forbundet, ha ett klubbmesterskap og stille felles lag i kamp mot andre klubber. Den nye klubben er ennå ikke ett år gammel, bare barnet, så mange skeptikere vil kanskje hevde at det bare blir en boble som sprekker. Vi tror imidlertid at barnet er sunt og livskraftig.

Minneskrift til åpent NM!

Et minneskrift for Arnold J. Eikrem, redigert av Jonathan Tisdall og Marianne Hagen, med bidrag fra sjakkspillere i inn- og utland, vil være ferdig til det åpne NM på Gausdal. Det er støttet økonomisk av Norges Sjakkforbund, Gausdal Høifjellshotel, Nortrekk, Sjakkutsalget, bameavdelingen ved Steen og Strøm i Oslo, Radiodoktoren i Trondheim og West A/S i Trondheim.

Minneskriftet skal sendes ut til medlemmene i Norges Sjakkforbund. Inne i skriftet ligger en bankgiro en håper blir benyttet til å støtte Arnold J. Eikrems minnefond.

Seniorsjakk ved Per Ofstad, Tamburbakken 17N,

1440 Drøbak, telefon 64 93 29 74

Det ble før jul opprettet et eget utvalg for seniorsjakk. Hensikten er å få økt aktivitet til forbundets godt voksne sjakkspillere. Altfor mange spillere trekker seg tilbake fra sjakklivet i en altfor ung alder. Sjakk er av de aktiviteter som en kan, og bør, holde på med hele livet.

I mange tilfeller blir litt av ambisjonene borte med alderen, samtidig som de fleste tiltak er rettet mot unge spillere. ELO og titler blir det sentrale. Den voksne generasjon rygger dermed ofte tilbake, pasifiseres og blir etter hvert helt borte.

FREMME SJAKK FOR VOKSNE

Hensikten med det nye utvalget, som består av Otto Ibenfeldt, Richard Wicklund-Hansen og Per Ofstad (leder) er å ta initiativ til tiltak for å fremme sjakk for den voksne generasjon og dermed få dem til å spille sjakk i mange år framover.

Etter min mening er dette det viktigste som kan gjøres for å få vekst i medlemstallet i klubbene, og dermed også i Norges Sjakkforbund. De yngre og de aktive ELO-jegere har hatt full oppmerksomhet i lang tid og tilbudene på forskjellige sjakkaktiviteter er store. Disse tilbud er nok ikke like attraktive for de noe eldre spillere, da vi tror at turneringer som er spesielt lagt til terre for dem vil passe bedre.

SENIORSJAKK FOR 8. GANG

22. til 25. mai spilles «seniorsjakk på Gausdal», og vi håper at riktig mange finner veien dit til en hyggelig sjakkweekend. Det er 8. gang denne turneringen arrangeres, og som vanlig er det Otto Ibenfeldt som er arrangør og turneringsleder. At grensen er satt til 50 år skyldes ønske fra flere som ennå ikke har nådd den offisielle seniorstatus, som er 60 år.

Til høsten blir det sannsynligvis arrangert «julebordsjakk» på Gausdal. Dette populære tiltak, også under ledelse av Otto Ibenfeldt, samlet i høst 14 deltagere og de fleste hadde med sin ektefelle eller andre familiemedlem-

mer. Nærmere informasjon om høstens arrangement kommer senere.

FLERE NORSKE I SENIOR-VM

Jeg har hatt fornøyelsen av å delta i de to siste års åpne senior-VM, begge i Bad Liebenzell, Tyskland. I år hadde Portugal opsjon på arrangementet, men har tydeligvis bakket ut, for nå har annonseringen kommet om at arrangementet også i år finnes sted i Bad Liebenzell, 9. til 23. november.

Jeg ønsker å delta og jeg håper det blir flere med fra Norge. Det blir rundt 200 deltagere, hvorav rundt 120 tyske og resten fra om lag 20 nasjoner. Spilleforholdene er glimrende, og det spilles 11 runder på 14 dager. I fjor vant den russiske stormester Suetin. De som ønsker mer informasjon, kan ta kontakt med forbundskontoret. Andre land har sine organisasjoner for seniorsjakk, særlig har tyskerne kommet langt på dette området.

- Den hurtigst voksende del av tysk sjakk, sa Hoffmann som har arrangert de siste års senior-VM.

TO GRUPPER I NM?

I Stavanger vil det bli kjempet om det norske seniormesterskapet, og vi håper at mange vil delta. Tidligere har mange eldre spillere spilt i andre klasser og det er sikkert flere grunner til det, noen har hevdet at det blir for sterkt for dem i seniorklassen. Det blir fremmet forslag på kongressen om at det skal kunne settes opp to grupper i seniorklassen, hvorav bare den ene gruppen spiller om mesterskapet.

Til slutt vil jeg oppfordre om at hvis noen har noe på hjertet når det gjelder seniorsjakk, skriv om det i bladet, eller ta kontakt med seniorutvalget!

Bidrag til denne spalten for seniorspillere kan sendes Per Ofstad, adresse eller telefon som i rammen øverst på siden!

B22

The peak of popularity

All or draw!

Black: "I play for all or nothing - 1...c5!"

White: "I play for all or draw - 2.c3!"

TOO MUCH INFORMATION
NOT ENOUGH INFORMATION
MONOGRAPHS
MAKE NEITHER
THIS NOR THAT MISTAKE

enciklopedija sahovskih otvorenja
энциклопедия шахматных дебютов
encyclopaedia of chess openings
encyklopädie der schach-eröffnungen
encyclopédie des ouvertures d'échecs
enciclopedia de oberturas de ajedrez

SICILIJANSKA ODBRANA
СИЦИЛИАНСКАЯ ЗАЩИТА
SICILIAN DEFENCE
SICILIANISCHE VERTEIDIGUNG
DÉFENSE SICILIENNE
DEFENSA SICILIANA

SAHOVSKI
INFORMATOR
ШАХМАТНЫЙ
ИНФОРМАТОР
CHESS
INFORMANT
SCHACH
INFORMATOR
INFORMATEUR
D'ÉCHECS
INFORMADOR
AJEDRECISTICO

30

**MONOGRAPHS
PUBLISHED
UP TO NOW**

Chess Informant

ON THE INTERNET <http://www.sahovski.co.yu>

AVAILABLE IN APRIL
Chess
Informant
68

Brings
the results of the readers'
contest from the book
"640 Best
64 Golden Games"

Norges Grand Prix

DALVESÁHKKÁ NGP 1997

17. - 19. JANUAR

1. Pål Røyset	Tromsø	2063	+19 +10 +03 =02 +05	4,5
2. Finn Haug	Porsanger	1911	+07 +14 +09 =01 +06	4,5
3. Roger Finjord	Øksfjord	1572	+15 +06 - 01 +04 =07	3,5
4. Per Åge Hammari	Alta	1593	=05 +20 +08 - 03 +13	3,5
5. Sadik Feraget, Porsanger 3 6. Rudolf Steinkeller, Tromsø 3 7. Pål Norvoll, Guvdageainnu 3 8. Jan A. Hammari, Alta 3 9. Svein H. Johnsen, Vadsø 2,5 10. Frank Remman, Tromsø 2,5 11. Steinar Arild, Alta 2,5 12. Arvid Dahl, Guovdag, 2,5 12. Bjarne Gustad, Guovdag, 2,5 14. Eilert B. Lyngmo, Guovdag, 2 15. Roald Storslett, Tromsø 2 16. Kai R. Oskal, Guovdag, 1,5 17. Tom G. Knutsen, Tana 1,5 18. Jan Berg, Porsanger 1 19. Nils O. Turi, Guovdag, 1 20. Nils R. Utsi, Tana 1.				

STAVANGER GRAND PRIX

7. - 9. FEBRUAR

Gruppe A:

1. Arild Lauvsnes	2191	+08 +05 +06 +04 +03 =02	5,5
2. Jone R. Pedersen	1930	- 06 +12 +08 +05 +09 =01	4,5
3. Sjur Ferkingstad 4 4. Kjell Nilsen 4 5. Arne Hagesæther 3 6. Oddmund Sande 3 7. Knut J. Hjørnevik 3 8. Terje A. Bårdsen 2,5 9. Ola H. Moen 2,6 10. Arve Harestad 2,5 11. Roar Lindblom 1,5 12. Svein M. Haug 0.			

Gruppe B:

1. Olaf Hansen	1351	+13 +15 +02 +04 +03 =05	5,5
2. Øystein Bredal	1403	+11 +wo - 01 +06 +09 =03	4,5
3. Ole T. Nilsen 4 4. Ragnvald Mønge 4 5. Karsten Ovesen 4 6. Alf M.F. Olsen 3,5 7. Snorre Skrede 3,5 8. Kjell T. Vatland 3 9. Frode Wiggen 3 10. Tahir Riaz 3 11. Erik Eliassen 2,5 12. Svein-Å. Sivertsen 3,5 13. Harald M. Dahle 2,5 14. Chris Hinman 2,5 15. Vemund Svendsen 2 16. Kyrre Indrebo 2 17. Dag Eliassen 1 18. Asbjørn Thomassen 1.			

BERGEN HURTIG GRAND PRIX

8. FEBRUAR

Gruppe A:

1. Roy H. Fyllingen	Bergens	2401	+08 +04 +12 +02 +03 =05	5,5
2. Erik Fossan	Bergens	2331	+10 +09 +03 - 01 +08 - 04	4
3. Stig Gabrielsen	Bergens	2219	+07 +11 - 02 +12 - 01 +08	4
4. Eirik T. Gullaksen, Bergens 4 5. Eirik Sandal, Bergens 4 6. Per S. Manne, SK-96 3,5 7. Kristian Sørensen, Fana 3,5 8. Daniel Hersvik, Bergens 3 9. Sondre Bø, Fana 3 10. Olav Otterlei, Masfjorden 3 11. Ronny Ellingsen, Haugesund 2,5 12. Kai A. Hersvik, Bergens 2 13. Erling Gatland, Bergens 2 14. Joshua Lim, Singapore 2 15. Idar Aase, Bergens 2.				

Gruppe B:

1. Svein Kjenner	Nordnes	1365	+08 +15 +14 +02 +07 +04	6
2. Alex. Kristiansen	Bergens	863	+03 =14 +04 - 01 =05 +07	4
3. Henrik Sørensen	Fana	1211	- 02 +05 - 09 +12 +10 +06	4
4. Jørgen Lavik, Fana 3,5 5. Bård Fadnes, Nordn 3,5 6. Ørjan Skare, Luster 3,5 7. Bjørn Ellingsen, Bergen 3 8. Trond Hagland, Bergen 3 9. Christian Lavik, Fana 3 10. Kolbein Jørgensen, Nordn 2,5 11. Dag Sandal, Fana 2,5 12. Jarand Fredheim, Ford 2,5 13. Kenneth Østerbo, Nordn 2,5 14. Stig Hjertnes, Fana 2 15. Kjetil Stokke, Fana 1,5 16. Jørund Berstad, Forde 1.				

SHELLCUPEN KRISTIANSUND

8. - 9. FEBRUAR

Gruppe A:

1. Einar J. Gausel	OSS	2526	+04 +02 +06 +03 +07 +05	6
2. Eilif Odde	Kr.sund	1890	+03 - 01 +05 +06 - 06 - 08	3
3. Øyvind Bentsen, Molde 3 4. Finn O. Farstad, Aalesund 3 5. Erling Storeide, Aalesund 2,5 6. Anders Olsen, Kristiansund 2,5 7. Karl W. Strand, Kristiansund 2 8. Åge A. Olsen, Kristiansund 2.				

Gruppe B:

1. Eric Fanghol	Molde	1336	+08 +05 +03 +04 =02 =06	5
2. Håkon Bentsen	Molde	1459	+05 +03 =04 +08 =01 +09	5
3. Thomas Bryn, Molde 4 4. Håkon Hoel, Molde 3,5 5. Eirik V. Kallset, Kr.sund 3 6. Tarjei J. Svensen, Molde 2,5 7. Audun Sele, Molde 2,5 8. Øyvind Farstad, Aalesund 2 9. Brede A. Kvisvik, Kristiansund 1,5 10. Alf T. Aure, Molde 1.				

PORSGRUNN GRAND PRIX 1997

8. - 9. FEBRUAR

Gruppe A:

1. Kjetil A. Lie	Porsgrunn	2154	+22 +15 =02 +03 +05	4,5
2. Hans-Inge Kongevold	Moss	1916	+10 +09 =01 +13 =06	4
3. Bjørnar Byklum	Kristiansand	1986	+21 +04 =08 - 01 +13	3,5
4. Kristian Trygstad, OSS 3,5 5. Antti Heikkilä, Porsgrunn 3 6. Magne Sagafos, Porsgrunn 3 7. Arild Johansen, Horten 3 7. Øyvind Bakken, Porsgrunn 3 9. Pål V. Hagesæther, Hauge 3 10. Jan F. Moen, Kongsberg 3 11. Jørn S. Dalberg, dir. 3 12. Ole A. Lie, Porsgrunn 3 13. Anders Forberg, Kragerø 2,5 14. Vagleik Angeltveit, Porsgrunn 2,5 15. Bård Standal, Tønsberg 2 16. Morten Jensen, Porsgrunn 2 17. Sigurd Neubauer, Lillehammer 2 18. Svein E. Lurdalen, Kongsberg 2 19. Gunnar Bue, Tønsberg 2 20. Tarak Spreeman, Bærum 1,5 21. Thorbjørn Engen, Skien 1,5 22. Jan A. Bjørgvik, Moss 1 23. Morten Erlandsen, Moss 1 24. Jan Sandnes, Stjemen 0,5.				

Gruppe B:

1. Thomas Ovnerud	Drammen	1532	+03 +02 +06 =04 +05	4,5
2. Per Gunnar Finsveen	Gjøvik	1341	+12 - 01 +17 +06 +04	4
3. Raymond Vagle	Kragerø	1164	- 01 +12 +13 +09 +08	4
4. Halvor Sørensen, Kragerø 3,5 5. Tallak H. Breivik, Porsgrunn 3 6. Per Skogli, Gjøvik 3 7. Bertil Svendsen, Kragerø 3 8. Erlend Janbu, Kr.sand 2,5 9. Josef Thorsen, Kragerø 2,5 10. Jarl Olsen, Lillestrøm 2,5 11. Jan Ludvigsen, Porsgrunn 2,5 12. Jan M. Karlsen, Arendal 2 13. Frank Kristensen, Tønsberg 2 14. Knut Sagafos, Porsgrunn 2 15. Terje Berg-Jensen, Porsgrunn 2 16. Thomas Haver, Porsgrunn 2 17. Joachim Berg-Jensen, Porsgrunn 1,5 18. Ola Calmeyer, Tønsberg 1,5 19. Nicolay Langfeldt, OSS 1 20. Alexander Nordberg, Arendal 1.				

ARENDAAL GRAND PRIX 1997

22. - 23. FEBRUAR

Gruppe A:

1. Antti Heikkilä	Porsgrunn	1997	+16 =04 +09 +06 +02	4,5
2. Kjetil A. Lie	Porsgrunn	2154	+13 +07 +03 +05 - 01	4
3. Bjørnar Byklum	Kristiansand	1986	+14 +09 - 02 =04 +05	3,5
4. Bjarte Leer-Salvesen, Porsgrunn 3 5. Inge Hektoen, Bodo 3 6. Jan T. Hansen, Kristiansand 3 7. Ole A. Lie, Porsgrunn 2,5 8. Kenneth Bjørkhaug, Kristiansand 2,5 9. Sjur Ferkingstad, Sevland 2 10. Julius Matheussen, Arendal 2 11. Martin Østtveit, OSS 2 12. Gunnar Bue, Tønsberg 2 13. Terje Torgersen, Evje 2 14. Stein-Erik Engbråten, Stavanger 1,5 15. Thorbjørn Engen, Skien 1,5 16. Vagleik Angeltveit, Porsgrunn 1.				

Gruppe B:

1. Karsten Ovesen	Sevland	1415	+13 =09 +21 +10 =03	4
2. Bernt V. Matheussen	Arendal		+wo - 04 +15 +11 +08	4
3. Bertil Svendsen	Kragerø	1285	+22 +21 =10 +04 =01	4
4. Trond Ferkingstad, Sevland 3,5 5. Halvor Sørensen, Kragerø 3,5 6. Raymond Vagle, Kragerø 3,5 7. Wilhelm Øverås, Sandnes 3,5 8. Rune Karlsen, Arendal 3 9. Per M. Ferkingstad, Sevland 2,5 10. Tor Pettersen, Porsgrunn 2,5 11. Petter Mjølhus, Sevland 2,5 12. Ingar Uldal, Arendal 2,5 13. Frank Kristensen, Tønsberg 2,5 14. Frank Johansen, Eidsvoll 2,5 15. Christian Austenå, Arendal 2,5 16. Nazar Mohammed, Arendal 2,5 17. Ivar Myran, NSF 2 18. Kaare Nygaard, Arendal 2 19. Jan Lydvigsen, Porsgrunn 1,5 20. Erling Nilsen, Kristiansand 1,5 21. Hans M. Halvorsen, Arendal 1 22. Llod Hektoen, Bodo 1 23. Ola Calmeyer, Tønsberg 1.				

Borchgrevink i Hordaland

Harald Borchgrevink, Fana sikret seg kretsmeesterskapet for Hordaland med 4,5 av 5 mulige, etter å ha avgitt bare et halvpøeng mot Ivar Areklett, Hauge. Borchgrevink slo ratingfavoritt og toer Daniel Hersvik, Bergens. Areklett på tredje og Kjeld Christensen, Nordnes på fjerde fikk alle 4 poeng. Kristian Sørensen, Fana fikk 3,5, mens Henrik Sørensen, Fana, Anita G. Hersvik, Bergens, Christian Lavik, Fana og Olav Otterlei, Masfjorden alle fikk 3 blant 24 deltagere.

Kretsformannen til topps

Kretsformann Egil Arne Standal, Ørsta var ubeskjeden nok til å gå til topps i KM i Møre og Romsdal. Han var vinner før siste runde etter fire strake seire! Gudmund Farstad, Molde og Anders Olsen, Kristiansund fikk begge 3,5, Farstad etter remis mot Standal i siste runde. Øyvind Bentsen, Molde og Finn Otto Farstad, Aalesunds fikk 3 blant 13 deltagerne i A-gruppa i Molde. Øyvind Farstad, vant B-ruppa med 4,5, foran Audun Sele, Molde 4 og Tarjei Svensen, Molde 3,5.

NGP sammenlagt

NGP sammenlagt pr. 15. mars 1997.

KLASSE MESTER

1. Dannevig Øystein OSS	97 17 17 17 16 / 17 13
2. Elsnæs Frode Sarpsborg	74 23 0 0 / 17 17 17
3. David Edwin Orkdal	59 17 17 8 0 0 / 17
4. Roysset Pål Tromsø	53 23 17 13 0 0 / 17
5. Nilsen Kjell Randaberg	48 17 8 0 0 / 17 6
6. Gullaksen Eirik Bergens	47 0 0 / 19 17 8 3
7. Tjomsland Stig Nordstrand	46 0 0 / 17 13 10 6
8. Nærland Tallak Sandn&G	45 6 6 3 0 / 17 13
9. Eilertsen Jens Steinkjer	44 17 17 10 0 0 / 0
Gabrielsen Stig Bergens	44 17 0 0 0 / 17 10
11. Sontum Jan Stovner	41 13 6 5 4 / 10 3
12. Hagesæther Pål V. Hauge	39 2 0 0 / 17 10 10
12. Nordahl Helge Fana	35 0 0 0 / 17 13 5
13. Østenstad Berge Asker	35 19 0 0 0 / 13 3
Nordahl Helge Fana	35 0 0 0 / 17 10 10
Byklum Bjørnar Kr.sand	35 10 10 2 0 0 / 13
16. Evseev Denis Murmansk	34 17 0 0 0 0 / 17
17. Heikkilä Antti Porsgrunn	33 17 10 6 0 0 / 0
18. Johansen Terje Strømmen	32 8 0 0 / 10 8 6
19. Johannessen Leif E OSS	31 0 0 / 16 8 4 3
20. Leer-Salvesen Bjarte Porsgrunn	30 13 8 5 0 0 / 4
Johansen Arild Horten	30 10 4 / 6 6 3 3
Lie Kjetil A. Porsgrunn	30 17 13 0 0 0 / 0

KLASSE 1

1. Sontum Jan Stovner	103 23 17 13 10 / 23 17
2. Nærland Tallak Sandn&G	74 19 10 6 / 17 17 5
3. Johansen Arild Horten	64 17 13 7 / 13 8 6
4. Nilsen Kjell Randaberg	57 17 10 0 0 / 17 13
5. Østtveit Martin OSS	51 5 3 0 / 17 13 13
Tomte Aksel OSS	51 8 5 / 17 10 8 3
7. Hilmarsen Atli OSS	50 5 3 3 / 13 13 13
8. Byklum Bjørnar Kr.sand	48 17 13 5 0 0 / 13
9. Spillum Jahn Moss	44 6 0 0 / 19 13 6
Forberg Anders Kr.sand	44 17 17 2 0 0 / 8
11. Ådnøy Hallvard V Ås	43 3 0 / 16 10 8 6
Hektoen Inge Bodø	43 17 13 13 0 0 / 0
13. Sorensen Kristian Fana	39 10 8 0 0 / 13 8
14. Narverud Ulf OSS	38 0 0 / 10 10 10 8
15. Gaasland Glenn Oksval	37 0 0 0 / 17 17 3
16. Vestly Jan Vidar Randaberg	36 10 8 0 0 / 17 1
17. Zhichkin Dmitry Alta	34 17 0 0 0 0 / 17
Hoff Terje OSS	34 0 0 / 17 8 5 4
Hagesæther Arne Hauge	34 13 8 0 0 / 8 5
Riska-Pedersen Jone S&Gd	34 17 17 0 0 0 / 0

KLASSE 2

1. Østtveit Martin OSS	90 13 10 / 17 17 17 16
2. Sorensen Kristian Fana	76 17 17 2 / 17 17 6
3. Slemmestad Jonny Stovner	66 10 0 / 19 17 10 10
4. Hilmarsen Atli OSS	65 17 16 0 / 17 13 2
5. Stokke Jan Drammen	53 17 0 / 10 10 8 8
Haga Halvor Porsgrunn	53 17 17 / 8 6 3 2

7. Wilsbeck Jan B. OSS	50 19 8 0 0 / 17 6
Ukkelberg Øyvind Trheim	50 17 17 13 3 0 / 0
Myrene Jon Kåre Rena	50 8 0 / 23 10 6 3
Ferkingsstad Sjur Sevland	50 17 10 0 0 / 13 10
11. Ellingsen Ronny Hauge.	49 5 0 0 / 17 17 10
12. Bue Gunnar Tønsberg	45 13 13 8 5 2 / 4
13. Bentsen Øyvind Molde	42 15 5 5 0 0 / 17
Farstad Finn O. Aalesund	42 15 8 0 0 / 13 6
15. Olsen Anders Kristiansund	41 10 8 6 0 / 13 4
16. Gatland Erling Bergens	39 8 6 4 / 8 8 5
17. Levang Pål K. Trondheim	38 17 17 0 0 0 / 4
18. Hammari Per Åge Alta	32 19 13 0 0 0 / 0
19. Johansen Kjell A. Alta	31 23 8 0 0 0 / 0
20. Finjord Roger Øksfjord	30 17 0 0 0 0 / 13
Neubauer Sigurd Lilleham.	30 4 0 0 0 / 13 13

KLASSE 3

1. Ovnerud Thomas Drammen	88 19 17 17 13 / 17 5
2. Langfeldt Nicolay OSS	82 17 17 / 17 13 10 8
3. Myrstad Odd M.T. Steinkjer	80 17 17 13 / 17 10 6
4. Gunnesdal Lars Bærum	78 10 8 / 17 17 16 10
5. Ovesen Karsten Sevland	70 17 17 6 0 / 17 13
6. Hansen Olaf Hagesund	62 17 8 6 / 23 5 3
7. Ellis Roy D. Stjemen	59 23 13 0 0 / 13 10
8. Bryn Thomas Molde	57 17 10 0 0 / 17 13
9. Lavik Jørgen Fana	56 13 13 5 0 / 17 8
10. Dahl Torbjørn Orkdal	52 17 10 8 3 / 13 1
11. Bjerke Silje Strømmen	50 0 0 / 19 17 8 6
Lillesheth Eivind Asker	50 0 0 / 17 13 10 10
13. Martinsen Stig Asker	46 6 2 / 17 8 8 5
14. Lundberg Alf W. Hages.	40 10 0 0 0 / 17 13
15. Hersvik Anita Fana	37 17 17 0 0 0 / 3
16. Bentsen Håkon Molde	35 13 8 3 0 / 10 1
17. Fanghol Eric Molde	34 17 6 0 0 / 6 5
18. Sorensen Henrik Fana	30 1 0 0 / 17 10 2
Larsen Joakim OSS	30 13 10 4 0 0 / 3
20. Justad Rune J'adoubé	29 0 0 / 13 10 4 2
Lavik Christian Fana	29 6 0 0 / 13 8 2

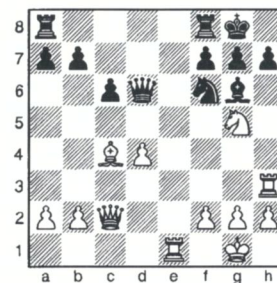
KLASSE 4

1. Brantzeg Pål Stjemen	75 16 10 10 / 13 13 13
2. Ekeberg Carl Fr. Bærum	71 13 8 / 17 17 10 6
3. Justad Rune J'adoubé	66 0 0 / 19 17 17 13
4. Sorensen Henrik Fana	55 6 6 3 / 17 10 10
5. Svensen Tarjei J. Molde	51 13 10 3 0 / 17 8
6. Hersvik Anita Fana	50 17 17 0 0 / 13 3
7. Erikstad Olav Akademisk	46 17 13 8 8 0 / 0
Persen Ole Morten Modum	46 19 17 0 0 / 6 4
9. Lorentzen Øystein Stjørdal	44 17 17 10 0 0 / 0
10. Mellem Nikolas A. Våler	40 23 0 0 0 0 / 17
Sjøli Andreas Steinkjer	40 17 13 10 0 0 / 0
12. Sagafos Magne Porsgrunn	37 13 0 0 0 / 16 8
13. Lütken Chris 1911	36 13 0 0 0 0 / 23
Sele Audum Molde	36 10 8 5 0 0 / 13
Vagle Raymond Kragerø	36 17 8 5 3 0 / 3
16. Sorensen Halvor Kragerø	34 13 10 4 1 0 / 6
17. Svendsen Bertil Kragerø	33 13 8 2 0 0 / 10
18. Farstad Øyvind Aalesund	31 17 6 0 0 0 / 8
19. Nilsen Ole Tommy Sandn&G	30 17 0 0 0 0 / 13
20. Stabbeorp Ole M. Fr.stad	29 17 0 0 / 5 4 3

?? Kombinasjoner !!

Gamlere og nyere kombinasjoner i skjønn forening - med blandet vanskelighetsgrad. Værsgod!

Løsninger side 45

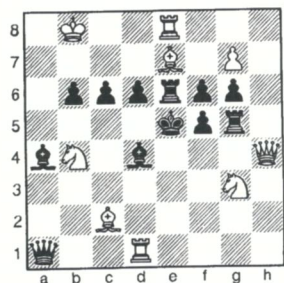

Problemsjakk

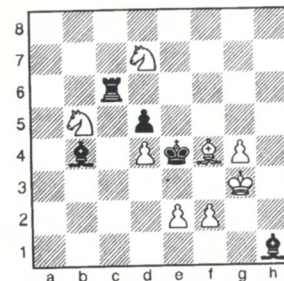
ved Roald Bukne, Edelgranvelen 52, 1340 Bekkestua
og Nils Bakke, Wergelandsvelen 11b, 7500 Stjørdal

48. Herbert Ahues,
Bremen, Tyskland

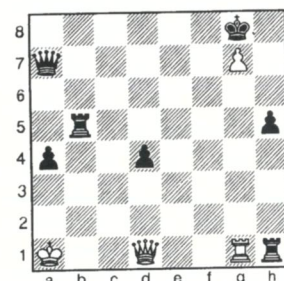
Matt i to trekk.

51. C. Caminade,
Paris, Frankrike

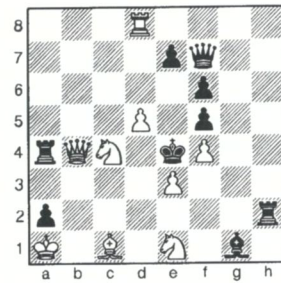
Selvmatt i fem trekk.

54. A. Cuppini,
Bergamo, Italia

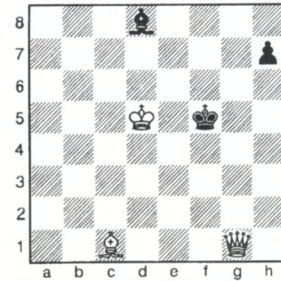
Selvmatt i tre. Max.

49. György Bakesi,
Budapest, Ungarn

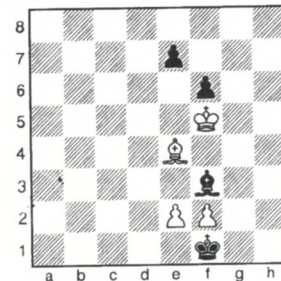
Matt i to trekk.

52. Panos Louridas,
Aachen, Tyskland

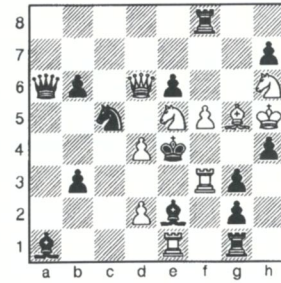
Matt i tre trekk.

55. B. Chamberlain,
Grantham, England

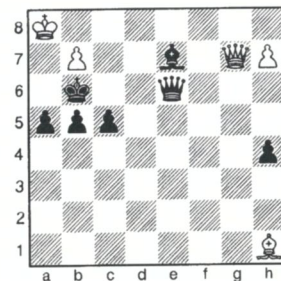
Selvmatt i fem. Max.

50. Andreas Schönholzer,
Kirchlintach, Sveits

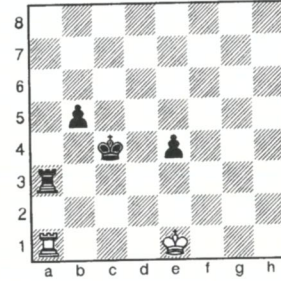
Matt i to trekk.

53. Andreas Thoma,
Gross Roennau, Tyskland

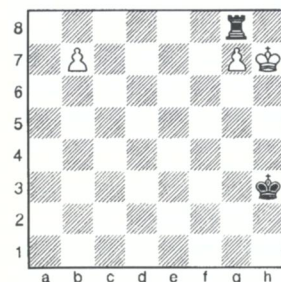
Selvmatt i to. Max.
bcd) Svart TLSe6

56. Mario Velucchi,
Pisa, Italia

Selvmatt i fem. Max.

57. V. Smirnov,
Bogorodsk, Russland

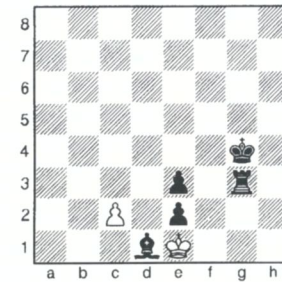
Selvmatt i seks. Max.
b) Kongene bytter plass.

Løserkonkurransen: 36 (Makaronez), NSb 8/96: a) 1.Lc2! Ka4/Kc4 2.Sd4/Dc5# b) 1.Dd4! Ka6/Kc6 2.Ld3/Le8#. Tema: Fordelt K-stjerne. 41 (Velucchi): * 1...Ta8# Løsning: 1.Ka4 Ta8 2.Kb3 Th8 3.Kxa2 Ta8 4.Kb1 Th8... 10.Kh1! Th8...16.Kxh7 Th8# Trekkplikt, med modellmatt i sats og løsning. Riktig løsning på begge oppgaver hadde Tron Aarstad, 7510 Skatval og Reidar Angell Hansen, Hauge-sund. Aud Veen Noodt, Drøbak hadde nr. 36 riktig. Nye løserobjekt: Nr. 50 og 58.

Resultatet av løserkonkurransen 1996: 1. Reidar Angell Hansen (2, 7, 12, 18, 24, 29, 30, 36, 41=) 9 riktige. 2. Aud Veen Noodt (12, 24, 36=) 3 riktige. 3-4. Tron Aarstad (36, 41=) og Vemund Blomkvist (24, 29=) 2 riktige. 5-6. Andreas Esbensen og Bertil Svendsen (2=) 1 riktig. Premier er avsendt de to første. Vi gratulerer!

Løsninger: Først løsningen til nr. 42 (Larsen) som var falt ut i nr. 1/97: 1.Td4! ../Dxd4/Dxg3 2.Td6/Se4/fxg3#

58. Vladislav Bunka,
Kutna Hora, Tsjekia

Selvmatt i sju. Max. *

48 (Ahues): Forsøk: 1.Se4? truer 2.Lf6/Ld6 A/B. Men 1...f4! 1.g8S? truer 2.Lf6 A.Men 1...Tf4! 1.Kc7? truer 2.Ld6 B.Men 1...Lc5! Løsning: 1.Se2! ...Tg4/Le3 2.Df4/Lf6(A)/Ld6(B)# 49 (Bakcsi): Forspill: 1...Dxd5/Lxe3 2.Sd6/Le3/e5/Td2 2.Dd4/Dd5/De3/Sd6/Sd2# Ruchlis. 51 (Caminade): a) 1.Le5! .../Le7 2.Sc5/Sd6 Txc5/Lxc5/Txd6/Lxd6 3.Sd6/Sc3/Sc5/Sf6# b) 1.Le3! .../Tc2 2.Sc5/Sc3 Tc5/Lc5/Tc3 /Lc3 52 (Louridas): 1.Dg8, med korttrusselen 2.De6#. 1...K/Lf6 2.Lh6 og 3.De6#. 53 (Thoma): a) 1.b8D Ka6 2.Dc8 Dxc8# b) 1.b8T Kc7 2.Le4 Ta6# c) 1.b8L La2 2.Ld5 Lxd5# d) 1.b8S Lg8 2.Dc7 Sxc7# Allforvandling på b8 og allfigurasjon på e6! 54 (Cuppini): 1.Dxa4! Dxg7 2.Dxd4 Dxg1 3.Dd1 Da7# To kretsløp i form av D-triangler. 55 (Chamberlain): 1.Ld3! La8 2.f4 Lh1 3.e3 Kg2 4.Ke4 e5 5.f5 Kh3# «Indisk» manøvre. 56 (Velucchi): 1.0-0-0! Th3 2.Td4 Kb3 3.Td3 Txd3 4.Kb1 Td8 5.Ka1 Td1# 57 (Smirnov): 1) 1.Kh6! Ta8

Beste løser 1996: Reidar Angell Hansen, Hagesund:

2.b8D Ta1 3.Dh2 Kg4 4.Dg3 Kf5 5.Da3 Th1 6.Dh3 Txh3# b) 1.Kh4! Ta8 2.b8D(T) Ta1 3.D(T)h8 Kg6 4.g8D Kf5 5.Kh5 Ta8 6.Da2 Txh8# modellmatt.

Til slutt løsningene på to av fjorårets oppgaver: 6 - Norsk Sjakkblad 2/ 96: 1.Ka4 Ta1 2.Kb3 Th1 ... 9.Kxh1 Dh8 10.Kh2 Dc8... 16.Kxh8 La5 17.Kh7 Le1... 25.Kxa5 Tf7 26.Ka4 Ta7... 39.Kxb8 ... 53.Ka5 Tf7 54.Kxa6 Ta7# 17 (Olaussen) Norsk Sjakkblad 4/96: * 1...0-0# Løsning: 1.Kg7! Da6 2.Kh6 Df6 3.Kh5 Da6... 12.Ka1! Df6... 15.Kxc4 Da6 ...18.Kf5 Df6 19.Kxf6 0-0# Stort K-kretsløp.

Fornøyd leser

- Hyggelig at dere kunne bruke oppgaven jeg sendte deg. Jeg har nå endelig blitt abonnent på Norsk Sjakkblad, og ser fram til å delta i løserkonkurransen for 1997, skriver Vemund Blomkvist fra Oslo. Takk for hyggelig hilsen!

Postsjakk

BJØRN MINGE NORGESMESTER

Bjørn Minge (61) fra Sarpsborg er blitt Norgesmester i postsjakk 1996. Minge har vært medlem av postsjakkforbundet siden 1950, og har siden vært en trofast og dyktig administrator - i tillegg til en aktiv turneringsspiller.

Med folk som Edvard Sterud og Terje Wibe på startstreken - de to har hele 11 NM-titler til sammen! - var Minge ikke blant de fremste favorittene. Toerne fra 1993 og 1995, Helge Gundersen og Jan S. Berglund var også med.

Men det hjalp ikke noe, rutinerte Minge slo til med seier over Terje Wibe med sort i den såkalte «Frankenstein-Dracula»-varianten, og har dermed avsluttet turneringen med 8 poeng av 10 mulige. Helge Gundersen ligger best an til 2. plass med 5,5 poeng og to partier igjen, Svein Olsen og Edvard Sterud har 5.5 og ett igjen, Wibe har 5,5 og er ferdig.

FEM-LANDSKAMP OVER 25 BORD

Fem-landskampen mellom de nordiske land går over 25 bord, og NPSF mønstrer denne gang et lag med en gjennomsnittlig internasjonal rating på rundt 2375. På de første bordene spiller FIDE GM Rune Djurhuus, ICCF GM Petter Stigar og postsjakk-IM'ene Øystein Sande, Karl W. Strand og Helge Gundersen. Det er tredje gang turneringen spilles, og det norske laget håper å kunne blande seg inn i striden om 1. plassen.

IM-NAPP TIL TROND ROMSDAL

Trond Romsdal, Tromsdalen har tatt sitt første IM-napp i den påfølgende lag-EM-finalen etter å ha tatt stipulerte 6 poeng på 7. bord. Dessverre går det ikke så bra for Norge i finalen. Laget ligger sist med 37,5 poeng, eller 37 prosent score. Tyskland leder foran Italia og Polen.

I den overlappende 5. semifinalen går det heller ikke så bra. Med en score like under 50% kan ikke laget håpe på noen ny finalebillett.

ULF ANDERSSON VINNER

Ulf Andersson har i NPSF 50 vunnet sitt parti mot GM Veinger fra Island. Med to partier igjen mot Millican og DeMauro, kan turneringsseie-

ren bare teoretisk innhentes av Timmermann fra Nederland. Ulf, som har fått smaken på dette med postsjakk, har sagt seg villig til å være ankermann på det svenske finalelaget i neste postsjakk-OL som starter om et års tid.

NORGE-SVEITS PÅ INTERNETT

Partiene i landskampen Norge-Sveits (1994-1996) er nå tilgjengelig på Internett, og kan gratis hentes ned med ChessBase- eller PGN-format. Det er første gang partier fra en postsjakklandskamp kan ses over Internett, og dette åpner mange interessante perspektiver for de som vil komme over partier som ellers aldri når utenfor hobbyverkstedet.

POSTSJAKK I SITT 53. ÅR

Norges Postsjakkforbunds medlemsblad Postsjakk er nå inne i sin 53. årgang siden starten i 1945. Bladet redigeres av postsjakk-IM Øystein Sande i Volda, og holder meget god internasjonal standard. Er du interessert i å kjøpe gamle nummer eller å tegne et årsabonnement, skal du kontakte Unni Kvil Nordal, Tangenveien 101, 1450 Ås.

DROPPER FAX-TURNERINGER

ICCF dropper sine fax-turneringer, og satser heller på email-turneringer som har utviklet seg til å bli meget populære blant Internett-anvendere. Trekkformidlingen er upåklagelig, og dessuten er man garantert at alle trekkene kommer fram til mottakeren.

Email Master Norm Tournaments er en fortsettelse av ICCFs turneringer med samme navn, bare med den forskjellen av trekkene går via nettet og ikke pr. post. Er du interessert i nærmere opplysninger, anbefales et besøk på www.iccf.com.

KRISTIANSUND LEDER FORTSATT

Kristiansund leder fortsatt lag-NM i postsjakk, etter at 33 prosent av partiene er unnagjort. Laget har 19/22, Kermit 12,5/20, OSS 9,5/14, NKL 9/27, Randaberg 8,5/12, Dream Team 6,5/10, Ås 6/32 og Bærum 3/11.

USF-nytt

Redigert av Johs R. Kjekken

USFs ÅRSMØTE 1997

finn stad på Alstor Hotel i Stavanger søndag 29. juni kl. 10.00. Innkalling er sendt alle lokallag og kretsar. Frist for innsending av framlegg som skal behandlast av årsmøtet er 29.mars.

NYE KRETSLEDARAR

Dag Eliassen (Haugesund SKU), Trudvangveien 19, 5500 Haugesund, telefon 52 71 44 07p, har overtatt som leder i Rogaland Skolesjakkutvalg, og Tor Magne Eiken (Sevland SKU) er ny kasserar. I Møre og Romsdal Sjakkrets Ungdom har Knut Bryn (Molde SKU), H. Aamotsvei 4, 6400 Molde, telefon 71 25 52 35p, 71 21 42 91 overtatt ledartrøya etter Åge Olsen. Dag Bratteberg (Ørsta SKU) er ny kasserar.

MEDLEMSREGISTRERING USF 1997

Nytt år betyr at alle medlemmer i USF må innmeldast på nytt om ikkje medlemsskapet skal slutte. Alle informasjonar og papir som har med fornying av medlemsskap å gjere, så som registreringsskjema og datalister, er sendt den enkelte lokallagsleder. Vi vil ha dei i retur til USF (skal sendast via kretsen) helst innan 1. april, slik at alle medlemmer kan få Førsteraden nummer 2 i postkassa si, når den blir sendt ut i slutten av april.

UNGDOMMENS SJAKKFORBUND

Frenningsvei 3, 0588 OSLO
Telefon 22 15 12 41, telefax 22 71 00 07.

Bankgiro: 6090.06.03161
Postgiro: 0803.2.037349

Leder: Ole Johan Valaker,
Sletteløkka 6 A, N-0517 Oslo.
Telefon 22 72 02 98 privat,
90 53 75 76 mobil.

Medlemsorgan: «Førsteraden»,
kommer ut med seks nummer i året.
Abonnement for ikke-medlemmer:
50 kroner

ÅRSMELDING OG REKNESKAP

Vi minner om at USFs lover har følgjande pålegg: «Lokallag og kretser skal årlig sende kopi av årsmelding/årsrapport og regnskap til USF innen en måned etter at årsmøtet er avholdt. Lokallag har samme plikt overfor sin krets.»

NORDISK FOR VIDAREGÅANDE

Lag som ønskjer å representere Norge i Nordisk mesterskap for vidaregåande skolar 1997 må melde frå skriftlig til USF innan 18. april. Laget kan bestå av fire spelarar pluss reserve som alle må vere elevar ved same vidaregåande skole pr. 18. april 1997. Oppgi namn, adresse, fødselsdato, lokallag i USF, skole og eventuelle Elo-tal på dei som skal vere med på laget. USFs uttakingskomité vil ta ut laget som skal representere Norge blant dei som melder seg. Mesterskapet skal i år arrangerast i Sverige.

TURNERINGSLEDERKURS I LAKSELV 30. MAI - 1. JUNI 1997

I samarbeid med NSF's reglementsutvalg (RU) og med bistand frå Porsanger SK vil USF arrangere turneringslederkurs i Lakselv. Som vanlig vil vi gjennomgå «alt» du trenger å vite for å arrangere turneringer, samt gi innføring i USFs organisasjon og virke.

Kurset slutter med RUs test som er med og kvalifiserer til kretsdommargraden i norsk sjakk. Mer detaljert invitasjon blir sendt til lokallag og kretser i Nord-Norge.

Interesserte kan også vende seg til
USF, telefon 22 15 12 41.

SEND FOLK PÅ KURS,
DELTA PÅ KURS!

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

FM DAG MADSEN

Frå FIDE har NSF mottatt beskjed om at Dag Madsen, Trondheim SF er registrert med tittelen Fide Master (FM). Vi gratulerer!

NY FORBUNDSDOMMAR

Etter innstilling frå NSF's Reglemensutvalg har sentralstyret autorisert Hans Olav Lahlum, Porsgrunn SK som forbundsdommar i norsk sjakk.

NY KRETSDOMMAR

Etter innstilling frå NSF's Reglementsutvalg har

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 OSLO
Telefon 22 15 12 41, fax 22 71 00 07
Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809.5124748
Kontortid:
Mandag-fredag 09.00-16.00,
torsdag 09.00-18.00.

Generalsekretær: Johs R. Kjekken

Forbundets medlemsavgift 1997 gjennom klubb:

Senior: Kr. 180,

Junior/Kadett (født 1977-1983): Kr. 90.

Lille- og miniputt (født 1984 og senere): Kr.45.

Direkte medlemskap koster det dobbelte.

PRESIDENT: Morten Sand

(Nordstrand SK), Smalgangen 11, 0188 Oslo, telefon privat 22 17 97 13, arbeid 22 11 51 00, fax arbeid 22 11 51 01.

VISEPRESIDENT: Frode Ludvigsen

(SK Tempo), Solberggata 16 A, 3040 Drammen, telefon privat 32 83 00 48, arbeid 22 35 54 00.

KASSERER: Bjørn Haveland

(Bærum SK), Øvre Kolsberg grend 4, 1352 Kolsås, telefon privat 67 13 92 04, arbeid 67 13 32 73.

TURNERINGSSJEF: Øistein Yggseth

(Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, telefon 66 79 68 39 privat, 22 96 03 30 arbeid.

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer, adresseres til forbundskontoret.

sentralstyret autorisert Steinar Sæther, Fredriksstad Østfold Sjakkrets som kretsdommar i norsk sjakk.

NY KRETSDOMMAR

I Troms og Nordre Nordland Sjakkrets har Pål Mathisen (Harstad SK), Rådyrveien 12A, 9400 Harstad, telefon 77 06 58 99p, overtatt som formann etter Gunnar Berg Hanssen (Narvik). Nils Jacob Schjelderup er ny kasserar.

NSF's 76. KONGRESS 1997

finn stad på Alstor Hotel i Stavanger laurdag 28. juni kl. 13.00. Innkalling er sendt alle klubbar og kretsar. Frist for innsending av framlegg som skal behandlast av kongressen er 28. mars.

NM - LANDSTURNERINGA 1997

Invitasjon sto i Norsk Sjakkblad 1 1997. Påmeldings skjema og oversikt over innkvarteringstilbud er sendt alle klubbformenn. Merk det uvanlege tidspunktet: 29. juni til 5. juli.

NM - LANDSTURNERINGA 1999

NSF's kongress i Stavanger i juni skal bestemme kven som skal arrangere NM i 1999, men NSF har til nå ikkje mottatt nokon søknad. Kan det vere noko for klubben din? I 1998 er det Oslo Schaksselskap som skal stå for arrangementet. Vi minner også om at sentralstyret, etter søknad frå ein arrangør, kan foreslå for kongressen at vedkomande får opsjon på arrangementet av kongress og landsturnering for inntil fire år framover. Ved søknad om opsjon eller arrangement skal det betalast eit depositum som sentralstyret bestemmer.

NORGES GRAND PRIX 1997-98

Grand Prix 1996-97 blir avslutta med Rosecupen i Molde og Eidsvoll GP 13. - 15. juni. Norges Sjakkforbund utlyser med dette ny Grand Prix-sesong 1997-98. Samanlagtpremiar og avgifter er ikkje endeleg vedtatt, men vil venteleg bli om lag som i årets sesong.

NSF's SERIESJAKK

Sesongen 1996-97 er nå avslutta og resultat står i dette bladet. Er det noko i reglementet som du meiner bør endrast, meld frå om det til NSF, slik at dei som lagar reglar og opplegg kan ta omsyn og kanskje kunne forandre til det betre. Skal forslag bli tatt i betraktning for reglementet for neste sesong

blir vedtatt, må dei vere sendt skriftleg til NSF innan 1. mai 1997.

FINALEN I NM FOR KLUBBLAG 1997

vil finne stad på Gausdal Høifjellshotell 4. til 8. juni. Kvalifisert til å delta i år er Akademisk Sjakkklubb, Oslo Schaksselskap, Sjakkklubben Tempo, Bergens Schakkklub, Randaberg Sjakkklubb, Trondheim Sjakkforening og Tromsø Sjakkklubb, pluss eit lag som blir tatt ut av NSF.

SJØLSTENDIGE UNGDOMSAVDELINGAR

Det er fortsatt grunn til å minne om at Barne- og familiedepartementets krav til ungdomsorganisasjonar som får støtte til barne- og ungdomsarbeid, er at dei er sjølstendige og uavhengige. Dei skal ha eiga årsmelding, eige rekneskap og eige årsmøte der berre medlemmene kan vere med og bestemme. Forsatt er det mange klubbar i NSF som ikkje har eiga ungdomsavdeling, noko som gjer at sjakken misser støtte og at det går dårleg med rekrutteringa.

NSF SØKJER ARRANGØRAR:

Det åpne NM i hurtigsjakk 1998 (3. - 4. januar). Nord-Norsk Mesterskap 1998 (30. mai og 1. juni). Landsturneringa, NM i sjakk 1999, i juli, søknader blir behandla på kongressen i Stavanger 28. juni i år. Vi minner om at hovedfrist for terminfesting av turneringar i vinterhalvåret 1998 er 1. mai 1997. Sjå terminlista med forslag på datoar reservert for faste arrangement. Søknadsskjema for terminfesting er sendt alle klubbar og kretsar.

STØTT OPP OM

Arnold J. Eikrems minnefond

Fondets formål er i første rekke å sørge for at det årlig blir arrangert tittelturneringer i Norge, og slik ta vare på arven fra verdens flittigste turneringsarrangør.

Fondsstyrets langsiktige mål er en grunnkapital på over 400.000 kroner. Personer som bidrar med 500 kroner eller mer blir registrert som fondets støttemedlemmer.

Vi oppfordrer alle til å støtte fondet ved å betale en sum, stor eller liten, til:

Arnold J. Eikrems Minnefond, c/o Norges Sjakkforbund, Frennings vei 3, 0588 Oslo.

Bankgirokonto nr. 6090.56.46357.

Bidragstyttere hittil: Johannes Glorud, Oslo, Ivar Myran, Risør, Einar Gausel, Oslo, Trond Nerland, Trondheim, Julebordsjakken, Gausdal, Otto Ranum, Namsos, Olaf Skaslien, Oppdal, IT EX-PO AS, Oslo, Landsbanken AS, Oslo, Willy L. Olsen, Montreal, Canada, Gausdal Høifjellshotell, Gausdal, Ole Christian Moen, Oslo, Carsten Ovesen, Sevland, Svend Olof Anderson, Østersund, Sverige, Eirik T. Gullaksen, Solheimsviken, Janus Szalai, Oslo, Øivind Johansen, Oslo, Tord Høyhilder, Tønsberg, Siv. ing. Reidar Agdestein, Oslo, Pål Moe, Riyadh, De forente Arabiske Emirater, C.J.Ribbeggen, Oslo, Wenche Eikrem, Oslo, Norbert Gromsch, Kiel, Tyskland, Jan Synnestevedt, Oslo, Nortrekk (Minneskrift), Skedsmokorset, Ivar Brede Lie, Trofors, Øystein Hjertenes, Florø. **Minnelynturnering på Island:** Einar Einarsson, Margeir Petursson, Tharaninn Gudmundsson. 45 spillere ga 100 kroner hver.

Stig Tjomsland vant maratonlyn i Follo

Stig Tjomsland, Nordstrand vant Follo maratonlyn 1. februar. Førsti var med, og turneringen varte i rundt åtte timer. Tjomsland avga bare to poeng, og endte poenget foran Jøran Jansson, Asker. Dag Rinden, Stjernen ble beste B-spiller.

Resultater: 1) Stig Tjomsland, Nordstrand 37, 2) Jøran Jansson, Asker 36, 3) Leif Erlend Johannessen, OSS 35,5, 4) Bjørn Erik Glenne, Nordstrand 34,5, 5) Jan Sontum, Stovner 32, 6) Jonny Slemmestad, Stovner 31, 7) Espen Thorstensen, Kongsvinger 28, 8) Petter Stokstad, Nordstrand og Trond Solem, Follo 27. Klasse B: 1) Dag Rinden, Stjernen 20, 2) Thorstein Furnes, Follo 19, 3) Rune Julstad, J'adoubé 17, 4) Henning Øgaard, Follo 16,5, 5) Pål Farmen, Narvik 15,5. Otto Ibenfeldt fra arrangørklubben var som vanlig en dyktig turneringsleder.

Inge Hektoen kretsmester

Inge Hektoen, Bodø er blitt kretsmester for Helgeland og Salten med 4,5 av 5 mulige. Han slo toer Thomas Thomassen, Mo i 3. runde. Thomassen fikk 4. Johnny Haugen, Bodø, Jim Christensen, Mo og Frank Henriksen, Bodø fikk 2. I B-gruppa gikk Tore Sverdrup, Bodø til topps med 4 av 5 foran Anders Olsen, Bodø 3,5.

TERMINLISTE FOR NSF samt USFs hovedarrangement pr. 11.3.97

21-23/3	OSS Påske Grand Prix 1997	GP OSS
23-27/3	Det 7. åpne NM for juniorer	USF/OSSU
28/3	OSS Hurtig Grand Prix 1997	GP OSS
31/3-6/4	Det åpne NM 1997	GP SK Jarl
11-13/4	Kirkenes Grand Prix	GP Kirkenes
12/4	Follo Hurtig Grand Prix	GP Follo SF
12-13/4	Namsos Grand Prix	GP Namsos SK
18-20/4	NM for skolelag, NSFU	Arr. søkes
18-20/4	Rallarsjakken 1997	Narvik SK
25-27/4	Tønsberg Grand Prix	GP Tønsberg SK
26-27/4	Det åpne Hordalandsmesterskapet	GP Bergens SK&Fana SK
8-11/5	Nordnorsk Mesterskap i Tromsø	Tromsø
9-11/5	ASKOs (før)pinseturnering i Oslo	GP Akademisk SK
11/5	Olav Trygvasson Hurtigsjakk Grand Prix i Trondheim	GP Trondheim SF
11/5	Stavanger Huritg-GP	GP Stavanger SK
22-25/5	Seniorsjakk på Gausdal. Info: Otto Ibenfeldt. 64 93 28 51p	Seniorsjakken
23-25/5	Gjøvik Grand Prix	GP Gjøvik SK
24/5	Mai CUP 97, hurtigsjakk i Ålesund	GP Aalesund SL
24/5	Bergens Hurtig Grand Prix II	GP Bergens SK
25/5	Bergen Sjakkfestival med variert program	Bergens SK
30/5-1/6	Turneringslederkurs i Lakselv	USF/Lakselv SK
31/5-1/6	Haugesund Grand Prix	GP Haugesund SK
31/5	Follo Open Handicap i Ski	Follo SF
4-8/6	NM-lag finale på Gausdal Høifjellshotel	NSF
13-15/6	Eidsvoll Grand Prix	GP Eidsvoll SK
13-15/6	Rosecupen Grand Prix i Molde	GP Molde SK
29/6-5/7	Landsturneringa - NM i sjakk 1997 i Stavanger	Rogaland SK
4/7	NM i lynsjakk	Rogaland SK
HØSTEN 1997:		
1-10/8	Gausdal Sjakkfestival 1997 - <u>se annonse neste side!</u>	SK Jarl
22-24/8	Kåre O. Johansens Minneturnering	GP Nordstrand SK
23-30/8	Prosjekt '97	NSF
5-7/9	NM for juniorlag 1997	Hauge SK
19-21/9	Polarsirkelen GP, Mo SKs 50-års-jubileum	GP Mo SK
19-21/9	Kalottturneringen 1997, Master GP i Hammerfest	MGP Hammerfest SK
20-21/9	Nedre Glomma GP i Fredrikstad	GP Fredrikstad SS
26-28/9	Det åpne Rogalandsmesterskapet 1997 i Randaberg	GP Randaberg SK
28/9	Askerschladden, hurtigsjakk	GP Asker SK
3-5/10	KM-helg, kretsmesterskap for lag NSF	Kretser NSF
11/10	«Stjernen» Grand Prix, hurtigsjakk i Oslo	GP SK Stjernen
17-19/10	KM for ungdom individuelt (USF)	Lokale arr.
25-26/10	Steinkjer Grand Prix	GP Steinkjer SL
31/10-2/11	Bergen Grand Prix	GP Bergens SK
1-2/11	Stjørdal Grand Prix	GP Stjørdal SK

8-9/11	Seriesjakk	Lokale arr.
14-16/11	Ny dato! NM for ungdom individuelt (skolesjakk-NM) (NSFU)	Brattås USK
28-30/11	Asker SKs Jubileums Grand Prix 1997	GP Asker SK
29/11	Bronstein Cup 97 Grand Prix, hurtigsjakk på Sotra	GP Sotra SK
6-7/12	Seriesjakk	Lokale arr.
13-14/12	Ørsta Grand Prix 1997	GP Ørsta SL
VÅREN 1998 - FORSLAG: Kommentarer/ønsker sendes NSF innen 1. mai 1997.		
3/4-1	Det åpne NM i hurtigsjakk	GP Arr. søkes
17-18/1	NSFs seriesjakk	Lokale arr.
30/1-1/2	NM for jenter 1998	Arr. søkes
13-15/2	Nordnorsk sonfinale for lag (Lag-NM-kvalifisering)	Arr. søkes
14-15/2	NSFs seriesjakk	Lokale arr.
27/2-1/3	KM-helg NSF, anbefalt for individuelt kretsmesterskap	Kretser NSF
14-15/3	NSFs seriesjakk	Lokale arr.
28-29/3	KM for skolelag	Lokale arr.
5-9/4	Det åpne NM for juniorer (datoen kan reguleres)	Arr. søkes
14-19/4	Det åpne NM 1998	GP SK Jarl
24-26/4	NM for skolelag	Arr. søkes
29/4-3/5?	NM-lag finale	Arr. søkes
20-24/5?	NM-lag finale	Arr. søkes
30/5-1/6	Nordnorsk Mesterskap 1998	Arr. søkes
5-11/7	Landsturneringa - NM i sjakk 1998 i Oslo	OSS

Bare arrangement som det er søkt om skriftlig og som er godkjent blir oppført på terminlista.

Sjakkklubben Jarl og Gausdal Høifjellshotell inviterer til

GAUSDAL SJAKKFESTIVAL 1997

fra 1. til 10. august

Det arrangeres fire turneringer under årets festival.

2. - 10.8. **Gausdal International Arnold J. Eikrem Minneturnering**
9 runder, GM- og IM-kvalifiserende

1. - 3.8. **Skei Grand Prix, NGP 7 runder**

4. - 8.8. **Peer Gynt Open, NGP 7 runder**

9. - 10.8. **Jarl Cup, NGP 9 runder**

Nærmere detaljer i neste nummer av Norsk Sjakkblad.

Sjakkklubben Jarl, Kaj S. Eikrem

Turneringsinformasjon

SS=spillested, SA=Startavgift, PP=Pengepremier, PI=Påmelding/Informasjon, F=Frammøtetid, Gr=gruppe

23. - 27. mars Det 7. åpne junior-NM 1997

SS: OSS, Bogstadv. 30 VII. 7r, r1-6 2t/40min, derett. It pr. 20 trekk. 7.r. 2t/40tr, 1t/rest. Gr. 1. SA: Jun o/2000 m/FIDE-rating og 3 høyest rangerte kadett/lillep 200, øvrige 300. Søskenrab. PP: 1200-600-400. Beste norske får repr. oppg. i år. PI: USF, Frennings v 3, 0588 Oslo, 22 15 12 41, fax 22 71 00 07. Påm.frist 20.3.. F: 15.15.

28. mars OSS Hurtig Grand Prix 1997

7r, 25min/parti. Gr. 1. SA: 200-130 + 30 v/for sen innbet. Påm.frist 25.3. PP: 1500-1000-700-500-300. For **BEGGE**: SS: OSS, Bogstadvn 30VII, Oslo 3. PI: OSS v/Gro Ferkingstad 22 69 10 31, Thor Dannevig 22 14 09 13.

31. mars - 6. april Det åpne NM

SS: Gausdal Høifjellshotell. 9r, 1-8: 2t/40tr, 30 min/15tr, siste: 2t/40tr,30min/rest. SA:400-250. PP:3.000+fritt opphold '98 -2.000-1.500-1.250-1.000-750-500. PI: Sjakksuts 22 67 95 20, Kaj S. Eikrem 22 67 94 84. Påm.frist 20.3., senere+25 %. Innkv. Gausdal Høifjellshotell m/help enk 565,dbl 460,trip 395 pers/døgn. Skei Fjellandsby, leil 3.000. **Se annonse NSb 1/97 side 33.**

11. - 13. april Kirkenes Grand Prix

SS: Rica Arctic Hotel. 5r, 90min/40tr, 30min/15tr, 30min/rest. Gr. 1. SA: 250-150. PI: Øystein Fløtten 78 99 27 79. Innkv. Kirkenes Hotell, 78 99 28 00. F: 19.30.

12. april Follo Hurtig Grand Prix

SS: Vevelstad ungscole v/Langhussentr, Ski. 7r, 30min/parti. Gr. 2, o/u 1500.SA: 300-150. PP: A: 1500-1000-700, B: 1000-750-300 v/min 50 delt. PI: Gaute Lindgard, Eikehagen, 1433 Vinterbro, 64 94 63 83, Otto Ibenfeldt, Utsikten 8,1440 Drøbak, 64 93 28 51. F: 09.30. **Se annonse side 46.**

12. - 13. april Namsos Grand Prix

SS: Namsos kulturhus. 5r, 90min/40tr, 30min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 2000-1500-100, Røthes vandrepokal, B: 1000-750-500, Namsos Sks vandrepokal. PI: Stig A. Viken, Lauvstien 7, 7820 Spillum, 74 27 50 91p, 74 27 30 44a. Innkv. Central Hotell 74 27 10 00, Børstad Gjestgiveri 74 27 21 31, skole. Påm.frist 09.30. F: 09.45.

25. - 27. april Tønsberg Grand Prix

SS:Kantina, Sparebanken Nor, Fayesgt 6. 5r. 90 min/40tr, 30min/15tr,30min/rest. Gr.2,o/u 1500. SA:250-150.PP:A:2000-1250-750, B:1000-650-350 v/min 50 delt. PI: Arild Johansen 33 04 56 63, Gunnar Bue 33 08 13 77. Påm.frist 24.4. 20.00. Innkv. Tønsberg Vandrehj 33 31 28 48, Grand Hotell 33 31 61 00, Maritim Hotell 33 31 71 00, v/spillest kr 25/natt. **Se annonse side 47.**

26. - 27. april Åpne Hordalandsmesterskap GP

SS: Gimle fors.lok., Kong Oscars gt 18. 5r, 1.r. 30min/parti, 2.-5.r. 90min/40tr, 30 min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 220-150. PP: A: 1400-900-500, B: 1000-600-400, v/ min 50 delt. PI: Eirik Gullaksen 55 29 40 61p, 55 99 10 17a, E-mail eirik.gullaksen@boos.no. F: 09.30.

8. - 11. mai Nord-norsk Mesterskap 1997

SS: Tromsø (hotell). 6r, 2t/40tr, 30min/15tr, 30 min/rest. Gr.4: M,+1500,+1250,-1250.Jun i kl 1 om ei egen.SA:300-200.PP:M:2000-1200-800, 1, 2, 3: 1000-500-300 v/60 delt. PI: Jan S.Berglund, Berg,9020 Tromsdalen,77 69 43 90p, 77 62 13 56. E-post: sberglun@on-line.no. Påm.frist M: 4.5., rest 7.5. F: 11.30. **Se annonse side 46.**

9. - 11. mai ASKOs (For)Pinseturnering GP

SS: Vilhelm Bjerknæs hus, Universitetet, Blindern. 5r, 90min/40tr, 30min/15tr, 30min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250-150. PP: A: 2000-1200-800, B: 1400-1000-600.

11. mai Olav Tryggvasson hurtigsjakk GP

SS: Tr.heim sjakkf. 6r, 30min/parti. Gr. 1. SA: 200-100. PP: 1000-500 + 500 best u/1500. PI: Ståle Nilssen, Kjøpmannsgt 16. 7013 Tr.heim 73 52 18 57, Roald Arentz, N. Møllenbergg 60, 7014 Tr.heim 63 52 51 61, TSF, Kjøpmannsgt. 16, 7013 Tr.heim 73 52 13 18. F: 10.30.

11. mai Stavanger Hurtig-GP

SS: Tjensvoll bydelskus. 6r, 30min/parti. Gr. 2, o/u 1500 v/min 40 delt, ellers 1. SA: 200-120. PP: V/min. 40 delt. A: 1000-600-400, B: 800-500-300. PI: E.E Engråten, Øvrebrov 5, 4011 Stavanger 51 80 77 26a, 51 56 22 17p. F: 09.30.

22. - 25. mai Seniorsjakk på Gausdal

SS: Gausdal Høifjellshotell. Gr. 1. O/50 år. Info Otto Ibenfeldt 64 93 28 51p.

23. - 25. mai Gjøvik Grand Prix

SS: Gjøvik Rådhus. 5r, 2t/40tr, 30min/15tr, 30 min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: ca. 250-150. PI: Bjørn Bergersen, Plogv 9, 2630 Raufoss, Bjarne Gjærvad, F. Olsensv 4, 2800 Gjøvik. F: 18.45.

24. mai Bergen Gurtig Grand Prix II

SS: Bergens Schakkklub, Hollendergt 13. 6r, 30 30 min/parti. Max 40 spillere, SA: 200-120. PP: 1000-600-400. PI: Eirik Gullaksen 55 99 10 17a, 55 29 40 71p. F: 09.30.

24. mai Mai Cup 97 GP

SS: Aalesunds SL lok, I Aasens gt 9. 6r, 25min/parti. Gr. 2, o/u 1250. SA: 120-70. PP: A: 800, B: 500. PI: Helge Storeide 70 12 37 23, Per S. Hammerø, 6265 Vatne, 70 21 31 87. F: 11.30.

25. mai Bergen Sjakkfestival

SA: 100. Simultan mot norske elitespillere, dattasjakk, spill mot computere og PC-programmer, lyn- og hurtigsjakkturn hele dagen, kaffesjakk, uformelle partier.

Helge Jordahl vant julenøttene

Helge A. Nordahl fra Sandviken vant våre jule- nøtter i nummer 8 1996. Han var den eneste med fullstendig nok løsninger til at det kan karakteriseres som «alt riktig»!

Oppgavene var tydeligvis ikke altfor vanskelige, men et par av dem skilte godt. Oppgave 5 har flere løsninger, og alle som ikke har angitt dem alle får trekk.

I oppgave 7 har de aller fleste funnet løsnings- trekket, men slett ikke alle har angitt alle alter- native bivarianter. Vanligste oversette forsvar- strekk fra hvits side er b4 og Td2.

Helge A. Nordahl, selv en av løsningene i opp- gave 4 (!), får tilsendt fem sjakkbøker som vin- ner. Andrepremien tilfaller Per Lea, Måltrost- veien 6B, 1430 Ås, som får tre bøker. Tredje- premien, to sjakkbøker, går til Tron Aarstad, 7510 Skatval. En takk til alle som deltok!

Her er løsningene: 1) a) André Bjerke, b) Si- gurd Heiestad, c) Olaf Barda, d) Øystein Brekke og Sigurd Heiestad, e) Knut Bøckmann. 2) a) bishop, b) kung, c) König, d) alfil, e) pion. 3) a) indisk, b) nederlandsk, c) dansk, d) spansk, e) finsk. 4) a) Sverre Heim, b) Berge Østenstad, c)

Pål Røyset, d) Helge A. Nordahl, e) Flemming Christenson. 5) Hvit kan ha utført Te2-c2, men burde spilt Ke1-d2. Hvit kan ha spilt Tf2-c2, men burde spilt Ke1-e2. Hvit kan ha gjort Ta1- c1, men kunne ha spilt 0-0-0. 6) Eneste alterna- tiv for sort: 1...Ka7xa8, og hvit må i så fall ha utført 1.Sb6-a8 eller 1.Sb6xa8. 7) 1...Db5!, som truer 2...Dxb2 matt: 2.Lxb5 Sb3 matt, 2.Sxb5 Sb3 matt, 2.b4 Sb3+ 3.Lxb3 Txc3+ med vin- nende fordel, 2.Dd2 Dxc4+ med vinnende for- del, 2.Td2 Sxc3 3.Dxc3 (3.Lxb5 Sb3 matt, 3.bxc3 Db1 matt) 3...Dxc3 4.Dxc4 Sb3+ (blant annet) med vinnende fordel. 8) 1...Txb2+ 2.Kxh2 (2.Kg1 Lf2+ 3.Txf2/Lxf2 Th1+ 4.Kg2 T8h2+ 5.Kg3 Dh4 matt) 2...Lf2+ 3.Kg2 Th2+ 4.Kxh2 Dh4+ 5.Kg2 Dg3+ 6.Kh1 Dh3 matt. 9) 1...Sg4 med idé Kf3-f2-g1 og Sf2 matt. 2.Sxg6 Kf2 3.Sf4 Kg1 4.Sxh5 Sf2 matt, 2.Sxg6 Kf2 3.Kg1 Se2+ Kh1 5.Sg1 Sf2 matt, 2.Sxg6 Kf2 3.Sf4 Kg1 4.Sd3 Kh1 5.Se1 Sg1 matt, 2.Sxg6 Kf2 3.Se5 Sxe5 4.Kh2 Kf3 og sort vinner.

Kombinasjonsløsninger

Løsninger av kombinasjoner side 35: 1: **Wade- Bennet**, New Zealand 1942: **19.Dxg6!!** oppgitt. 19...hxg6 20.Lxf7+ Txf7 21.Th8+ Txb8 22.Sxf7+ Kg8 23.Sxd6 vinner lett. 2: **Frias- Frois**, Plasencia 1996: **22.Lxg7** Kxg7 23.Lb7! oppgitt. Hvit vinner kvalitet. 3: **Estremera- Comas**, Zamora 1996: **29.Sxf6+!** Txf6 30.Txd6! oppgitt. 30...Txd6 31.c5+. 4: **Anand-Lobron**, Dortmund 1996: **36.Sf6!** oppgitt. 5: **de Mingrelien-Bitcham**, Russland 1892: **18.S5f6+** gxf6 19.Lh6+! hxg4 20.Sxf6+ matt. 6: **Kra- kops-Ponomariov**, Siofok, Ungarn 1996: **44...La6!** 45.oppgitt. 45.Lxa6 Th4! 46.Te2 (46.Lf1 Txb3+ 47.gxh3 Dh2+ matt) 46...Txb3+ 47.gxh3 g2+ 48.Kh2 g1D+ matt. 7: **Tarrasch- Saveznici**, Napulj 1914: **30.a5+!** Kb5 (30...Kxa5 31.Txc5+ Txc5 32.Txc5+ Kb6 33.Tc4) 31.Lc7!! oppgitt. 31...Txc7 32.Db7+! Txb7 33.Txc5 matt, 31...Dxc7 32.Txc5+ Dxc5 33.Db7+ Kxa5 34.Ta1 matt. 8: **Spielmann- Tarrasch**, San Sebastian 1912: **39...Dxb1!** 40.Rxb1 Txb1 41.g4 (41.Lg1 Tc1) 41...Lc1! 42.Kg3 g6! 43.Dh4 Lxf4+! 9: **Riemann- Tarrasch**, Leipzig 1883: **25...Sg4+!** 26.Dxg4 Dd6+ 27.g3 (27.Dg3 Th1+) 27...Dd2+ 28.Se2 Tf2+ 29.Kg1 De1 matt.

NORD-NORSK MESTERSKAP 1997

TROMSØ 8. - 11. MAI 1997

TROMSØ SJAKKLUBB HAR GLEDEN AV Å INVITERE DEG
TIL NNM-FESTIVAL I KRISTI HIMMELFARTS-HELGA!

Spillested: Vi spiller i trivelige lokaler på et av byens hoteller.

System: 6 runder Monrad. Betenkningstid 2 t/40 t + ½ t/15 t + ½ t resten.

NNM har 2 runder hver dag fra torsdag 8. til lørdag 11. mai.

Spillestart torsdag 8. mai 12.00. Turneringa gir 10 poeng i NNGP!

Startkontingent: Senior kr. 300, junior kr. 200.

Gruppeinndeling: Mesterskapsklasse med de 14 høyest rangerte.

1: +1500, 2: +1250, 3: Under 1250. Juniormester kåres i klasse 1 om det ikke melder seg nok på til å lage egen juniorklasse.

Premiering: M: Kr. 2000/1200/800, 1/2/3: Kr. 1000/500/300 v/60 deltagere.

Frammøte: Senest kl. 11.30 torsdag 8. mai, spillestart kl. 12.00.

Siste påmelding: For kl. M: Søndag 4. mai, øvrige senest onsdag 7. mai.

NNM i hurtigsjakk: Søndag 11. mai. 7 runder m/30 min pr. spiller.

Påmelding/informasjon: Jan S. Berglund, Berg, 9020 Tromsdalen.

Telefon: 77 69 43 90p/77 62 13 56j, E-post: sberglun@online.no

Follo Hurtig Grand Prix

Lørdag 12.april 1997

Vevelstad ungdomsskole, nær Langhussenteret i Ski

7 runder, 30 min. pr. spiller og parti

2 grupper, o/u 1500

Startavgift: kr.300,- / kr. 150,- for juniorer.

Pengepremier: A. 1.500-1.000-700 B. 1.000-750-300

garantert ved min. 50 deltagere

1/3 premiering begge klasser

Siste frammøte kl.9.30

Påmelding og informasjon: Follo sjakkforening, ved
Gaute Lindgard, T.64 94 63 83 el. Otto Ibenfeldt, T.64 93 28 51

TØNSBERG SCHACKKLUBB INVITERER TIL

TØNSBERG GRAND PRIX

Dato: 25., 26. og 27. april 1997

Spillested: Kantinen til Sparebanken Nor
Fayesgate 6.

Turnering: 5 runder Monrad
1 time og 30 minutter på 40 trekk,
så 30 minutter på 15 trekk, deretter
30 minutter på resten av partiet.

Grupper: To grupper A og B.
A over 1500 i Elorating.
B under 1500 i Elo-rating.

Startavgift: Seniorer kr. 250
Juniorer kr. 150.

Førsterunde: Fredag 25. april kl. 1900.
Siste opprop kl. 1830.

Premiering:	Gruppe A	Gruppe B
1. premie	kr. 2.000	kr. 1.000
2. premie	kr. 1.250	kr. 650
3. premie	kr. 750	kr. 350

Forutsatt minst 50 deltagere.

Ellers bokpremier i alle klasser
med unntak av de som har vunnet pengepremie.

Innkvartering: Nær spillestedet kr. 25 pr. natt.
(Sovepose og liggeunderlag må medtas)
Tønsberg Vandrehjem telefon nr. 33 31 28 48
Grand Hotel telefon nr. 33 31 61 00
Maritim Hotell telefon nr. 33 31 71 00

Påmeldings: Arild Johansen telefon nr. 33 04 56 63
Gunnar Bue telefon nr. 33 08 13 77
Påmelding skjer etter kl. 1800 og siste
frist er torsdag 24. april kl. 2000.